Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

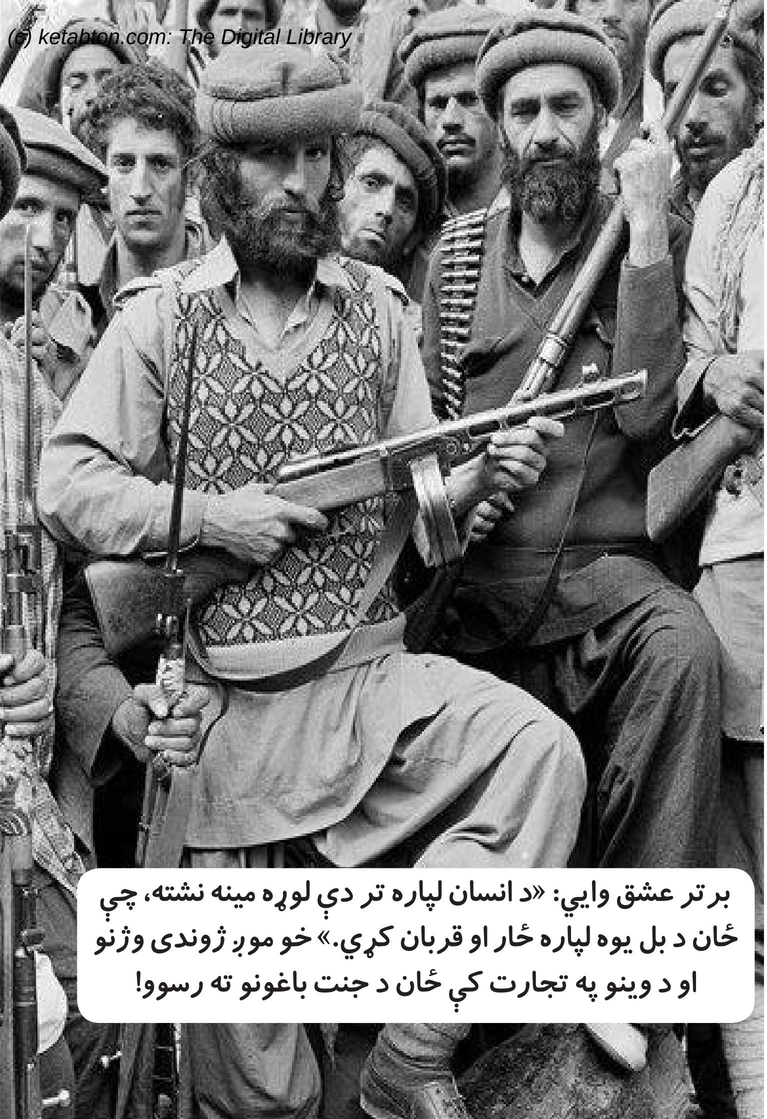

بر تر عشق وايي: «د انسان لپاره تر دې لوړه مينه نشته، چې ځان د بل يوه لپاره ځار او قربان کړي.» خو موږ ژوندی وژنو او د وينو په تجارت کې ځان د جنت باغونو ته رسوو!

لومړی ګام

«ټول په دې فکر دي، چې نور وګړي او ټول بشريت بدل کړي؛ خو هېڅوک د ځان د بدلولو په فکر کې نه دي.» ليو تولستوی

«زه» سپېڅلی، «بل» ناولی!

لږ تر لږه نيمه پېړۍ کېږي، چې دلته د بل بدلولو کلچر پيل شوی! او دغه سپين خدايي کلی، د انسان-فرد د بدلولو مسلخ ګرځېدلی. دلته هر «بل» زيات دی، «اضافي» دی او چړې زموږ غيرتي نښې دي!
دلته «بل» زيات دی! بل حق نه لري. بل ناروا او حرام دی. او دا له ماشومتوبه را زده کېږي!
پرته زما له ډوله، زما له فکره، زما له رسم او رواجه، زما له اند او باوره پرته بل يو هم روغ نه دی، سړی نه دی او خدای ناروا کړی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ پر یو بل کانګې کوو. بل را ته ازغی دی. بل اور را اچوي.
بل ظالم دی، ناجنس دی، بدل دی، کچه او ناپاک دی!

د بل بدلولو باغ لنډ انځور

دا څو میلیونه په وینو سره قربانیان، زخمیان، عقلي او رواني ناروغان،
دا له خپل پلرني کور، کلي، ښار څخه شړل شوي انسانان،
دا د غچ او انتقام له اوره ډک بالفعل او بالقوه جنګیالان،
ټول ټول د بل بدلولو دوزخي فکر او فرهنګ هغسې راوړل لکه دا اوس یې چې راوړي!
دلته زوی انقلابي شو، پلار ضد انقلاب شو. بزګر ړیره خرېلې سرلوڅی معلم وواژه، په ضد کې یې بریتور ضابط، د ټانک په ګولی کلی او جومات نښه کړ.
دلته هر نوم، هر خېل، هره درجه انسان قاتل شو. او داسې هم کلی قاتل شو، هم ښار قاتل شو.
موږ یو بل د ککړ ذهن، ککړ فکر، ککړو اخلاقو، ککړ چلند او ککړ رواج په خاطر غندو، محکومو، وهو، وژنو...!
او موږ د خپل ذهن-باور له نظره بل د ککړ اند- باور په خاطر؛ د خپل «روا» او «مقدس» غضب په اور کې سوځو او تباه کوو!
وه نه وه! یو وخت زموږ د ادارې د وړتیاوو لوړولو او ادارې د پراختیا رییسه آریه نجات، زما د مشر زوی «بهرام امرخېل» په لیدلو سره هکه اریانه شوه او ویې وېل: «وفا صیب،بچه ات طرف تو نه رفته!»
زه وایم دا یې کمال دی، چې ما ته نه دی شوی!
زه «یو» یم! نوی ځلمی بهرام بیا ځانته «یو» دی! هېڅ «یو»، د بل «یوه» تکرار نه دی.
ځکه نو خلقت دومره رنګین او متنوع دی.

هېڅ «یو» په «بل» کې نشي تکرارېدلای!

تنوع خدایي لورینه ده. د فکر تنوع، د اخلاقو تنوع، د رواجونو تنوع، د اندونو-باورونو تنوع، د رنګونو او قومونو تنوع... او بالاخره د هر وګړي تنوع ددې شاهده ده، چې هر یو ژوند خدایي شهکار دی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغې مېرمنې وخندل او په خپلو تبصرو يې زموږ د خبرو، د افکارو، د خويونو او چلندونو تنوع ونه ځپله. او په دې سره زه يو هم او بهرام يو هم په خندا شوو.

موږ نړۍ، چاپېريال، انسانان د خپلې هېندارې دريځ ته را ټیټوو. هر بل بايد هغسې واوسي، لکه زه چې يم.

ځکه نو اټکل کوم، چې لا ځان سم نه وينو. لا خپل «ځان» ته نه يو رسېدلي. ځکه به نو دلته په دغې افکارو، ايډيالوجيو، باورونو او خويونو را جمعه کړې ټولنه کې فرديت او تنوع سپېڅلي نه وي.

ځکه به نو ښايي د يوه يوه خدای را څخه خوشحاله نه وي!

په دا ډول ذهني- دوزخي فضا کې، هر فرد او وګړي چلپيا خوري؛

ځکه نو بيا زه هم چلپيا خورم،

زه هم د بل لپاره هومره نامقدس، ککړ، بد، خراب او ناولی يم؛ لکه هغه چې زما ذهن ناولی، ناروا او حرام را پېژندلی!

په داسې اند او باور سره هم «زه» او هم «بل» چلپيا خوروو. بيا نو هېڅوک نشته:

وېرېږم، دغه جګړه چې موږ متمدنو فکرونو-خويونو اسير کړي انسانان يې کوو؛ د ټولوژنې مبهم مانيفست نه وي!!!

اخلاقو او باورونو څومره تاوان رسولی دی! بل دې اوسي؛ خو چې خپل «فرديت» او «تنوع» حلال کړي! زما په څېر روا سړی شي!

زما افکار، زما اندونه-باورنه، زما عادتونه په ماته غاړه خپل کړي. خپل فکر، باور، اخلاق او عمل يې وګرځوي.

ښايي په دا ډول پوهه، عقل، اند او باور سنبال انسان، د ټول ژوند وژلو لپاره بس وي!

په دې ډول چلند سره دنيا تکراري شمېره ده.

ځمکه زما غټه شوې، پړسېدلې څېره ده،

وګړي له ما جوړ بتان دي.

زمانه زما د ساعتيرۍ ساعت دی.

آه، څه وکړم، په دا ډول کلمو انځورګري کول هم زور غواړي؛ دلته به دمه شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هر انسان د ځان لپاره لاره ده او يوازنۍ حقيقت. عيسي خپلو دولسو يارانو ته په خطاب کې ووېل: «زه لاره يم او حقيقت.» خو هغه د مسيحا له اګاهۍ څخه غږېده، نه د هغه عيسی له قوله، چې له انسانه پرته بل څه نه وه.»

دويم ګام

«تر هغو چې انسانان د ترلاس لاندې موجوداتو بېرحمه وژونکی وي، هېڅکله به سلامتۍ او سولې ته ونه رسېږي؛ دا ځکه: تر هغو چې انسانان د حيواناتو په تولوژنه لاس پوري، يو بل به هم وژني. په حقيقت کې، هغه څوک چې د قتل او غم کر کوي، نشي کولای مينه او ښادي ورېبي.» فيثاغورث

د کپتان نيازمحمد کيسه:

کيسه له سره ثوره ور دمخه ده: نيازمحمد هم اول نمره او هم زموږ کپتان وه. هغه د بزګر بچی وه؛ خو له موږ غونډې خانزاده ګڼل کېده، د درس ميدان وړی وه. ښايي د ښوونځي کتابچې او قلمونه به يې هم د هګيو په پيسو وو.

نيازمحمد پر موږ بد لګېده. ځکه هغه «بل» وو. اول نمره وو، کپتان وو، او د الجبر هر سوال ځواب يې په ذهن کې وو. کيميا او بيالوجي هم لکه اوبه ورته وه. تاريخ او جغرافيا يې هم له ياده قصه کول. او همداسې نور کتابونه يې ټول په مغز کې وه.

هغه وخت هم ولاړ، هغه د ميدان مرکزي ليسه هم ولاړه، هغه د نيازمحمد کپتاني هم ولاړه.

ما دولسم په غازي ليسه کې ختم کړ، کابل پوهنتون ته دت شوم او نيازمحمد په منډه منډه طب انستيتوت خلاص او بله ورځ ډاکتر شو. او دې مېنځ کې انقلاب ځوانان خوړل، تر څو خو تنو غير پښتنو جنرالانو د ګوند، پوځ او پوليسو څلور پنځه لکه انقلاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساتونکي په قمار وواهل او بیا کابل د تنظیمونو شوا و کلیو ته د سرو کابلیانو لاړې خلاصې شوې او فاتحو کلیوالي ځوانانو هم په سکر بیستانو ونومول.
د نیازمحمد د ډاکټرۍ کار و بار هم میدان ښار ته وکوچېد. نور نو ډاکتر دریشي غور ځولې وه، کمیس او پرتوګ سره له کابله میدان ښار ته په ګشت کې وه!
خو د بل بدلولو «زمرى» او «سور ملنګ» او یو عالم سړي ورپسې وه! هغوی د چا په ږېره پر ښولو، پګړی یا پکول په سرولو نه بندیدل!
بیا یې ډاکتر نیازمحمد د کابل میدان ښار په لاره کوز کړ.
مور، خور او بل او بل، چې ځومره سر او تندی وواهه، خو د ولایت مقام ته، د جنګ له نغارو سره، را کوز شوي والي صاحب، په عرض ورغلې کورنۍ داسې ځواب کړه: «مورِ خبر نه یو!».
بل وخت خور، ورور په خوب ویني. شهید ډاکتر وایي: «خورې! زه قوماندان (...) کوز کړم، بیا یې نښه کړم، بیا یې د ډاک په ازغو او خځندو کې کش کړم. راشئ! پکول مې د پلانکي ډبرې څټ ته پروت دی، چرمي بوټان هم وړو سپیانو شکولي او دلته ډاک کې پرې ایښي.»
مړی پیدا شو. نښې نښانې د نیازمحمد وې. کورنۍ، مور او خور زورور والي ته عرض وروړ. والي پلانکی را وغوښت. پلانکی هم د مخالفې جبهې جنګ ته روان وه، وخت یې کم وه؛ نو خبره ور یې خلاصه کړه: «اوس خو مې وژلی څنګه یې کوئ!؟ که مسلمان ؤ، مفت به جنت ته ولاړ شي که کاپیر ؤ، اوس به خپل نصیب ته رسېدلی وي؛ بې د هغې یې جهنم ځای ؤ، اوس څه ما وژلی، څه خدای ژوند ترې اخستلای.»
«قوماندان والي» هم دغې کشالې ته داسې د پای ټکی کښېښود: «اوس نو شوي، زه خپل قوماندان نشم خپه کولای، اخر هغه چې بندي کړم بیا ته د هغه پر ځای جنګ ته ځې؟؟؟»
د سره ثور، سره اور دغه جوړ کړی قوماندان په خپلو ځوانو همسنګرو ملګرو کې «بل» نه لیده. هر یو دی ؤ. خو نیازمحمد «بل» ؤه. پیدا یې کړ او ختم یې کړه.
ښه، شرم دی، چې د قضاوت ګناه وکړم! خدای شته او هېڅ شی پټ نشي پاتې کېدلای!
دا کیسه به پر پرېږدو، او خپلې ته به را وګرځو.
زه چې په فکر کې غلط شم، او په ځان غمجن شم او د خپلو جیبونو او جایدادنو په تللو او نورو سره په مقایسه کولو شم، نو یو ګل په شان اولاد زړه ته را ولوېږي او ترپ په شُکر سر ټیټ کړم.
اولادونه مې ښکاره دي. هر یو یې ځانته ژوند، ځانته فکر او خیال، ځانته پېژندنه، ځانته رنګ، ځانته جهان، او ځانته سرنوشت لري.
نه یې قد له چا سره مقایسه کوم، نه خېره، نه عقل، نه لیاقت، نه عمر، نه سویه، نه خېل او قوم، نه ځواکمني او شهرت!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو یې هم د مقایسې وړ نه دی. ځکه چې د ځمکې پر مخ «یو» هم له بل یوه سره د مقایسې نه دی.
افغانستان د کم او زیات دېرش مېلیونه «انسان ګلانو» باغ دی. د نړۍ په نامه باغ بیا خپلو نژاد نژاد فصلونو کې، اووه اته میلیارده رنګین انسان ګلان غوړولي.
انسان د طبیعت ګلانو ته ورته دی. خو چا لا خپل «انسان ګل» نه دی پرانستلی. انسان ګل لا هماسې بې نومه، لومړنی، زوړ او قدیمي او هیر پاتې دی.
هر څه له ځانه پیل کېږي. زه هم ځانته را ګرځم.
زما اولادونه: یو یې هم په ټوله ځمکه کې نه پیدا کېږي. او د ځمکې پر مخ «یو» هم د بل یوه تکرار نه دی؛ ځکه یو یې هم د بل یوه–ولو که اوباما، یا اسامه، یا ماندېلا وي– پر ځای نشي کېدلای.
هر یو یې تر ټولو جګ قد، دنګه ونه، ښایسته صورت او ځانته د زړه دنیا دی؛ خو د هغوی په خوا کې هېڅوک نه په قد، نه په شخصیت او نه په اصلولۍ ترې ټیټ او کچه دی!
انسان په رنګ معتاد دی. داسې ایډیالوجیکي، اخلاقي، فکري، اعتیاد هم رواج دی. عادتونه او سنتونه خو بیا له یو بل سره د جنګولو تېل دي.
د انقلاب له اورونو پخوا، ها د شاه او سردار د زمانې وړې سوله او وچ امنیت وخت کې به، زما پلار سرکاتب محمد اکبر خان امرخېل، له کابله چینایي رنګه مجلې راوړې. پلار یوازې په پاړسي میرزایي ژبه کې «سرکاتب» وه او نورې ژبې نه ورتلې! مجلې یې له خپل ورور بللي، کلیوال ترکاڼ او ختګر محمد ظاهر سره، چې ټولو به باچا باله، پیتاوي ته کتلې او زما ابو به هم ورته کورت بټه باندې کړې وه.
زما خو بیا بیخي له لوست او لیکه توبه وه، خو رنګه عسکونه مې ښه ایسېدل. او چې نوبت به راغی مجلې به مې پاڼه پاڼه اړولې! په رنګه پاڼو به مې لاس را کشاوه! حتا دغه عکسونه به مې بویول. وېره را سره نه وه، چې په سره اعتیاد به واوړم!
دا مجلې د کمونیستي چین په عسکري رنګ ډکې وې. بزګر عسکر، زده کوونکی عسکر، معلم عسکر، مامور، سرمامور، رییس، وزیر، رهبر هر یو عسکر، عسکر او قومندان هم عسکر، یو مخ شپږ، اوه سوه میلیونه نفوس عسکر، تا به وېل، چې ټول چین یوه عسکري قشله ده!
وروسته، چې ښار کې معلمان وزیران شول او کلي کې ملاصاحبان قومندانان شول، او پلار هم ښه وګڼله، چې د اعلیحضرت تر بیا راتللو پورې د پلرو نوم کابل کې وساتي، نو زه مکتبی هم له کورنۍ سره را کابل ته شوم او بیا په یوه رنګ کې ونښتم، څو چې د عقل غاښ راخوت او زه پوهېدم، چې د چین عسکري رنګ، د بل بدلولو د دوزخ رنګ دی. او دوزخ همدا دی، همدا دی، همدا دی...!
دومره زه ګډ وم؛ تاسو څه فکر کوئ آیا زړه مو را سره مني چې هدیرې د بل بدلولو اند و باور جوړ کړي؟؟؟
نور خبرې هم شته نو تر بل ګامه به دمه شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هغه سړي په دفاعي دريځ کې ځرګنده کړه: «موږ ډېر رنځېدلي يو... ټول وايي، چې حقيقت له بيانه لوړ دی.
ربازار تارز ووېل: «هغه چې ته وايې حقيقت لري، خو حقيقت تل ؤ. نه له چا زېږېږي او نه له منځه ځي.
زما دوستانو تاسو بايد پوه شئ، چې هر يو د خدای تعالی د عشق او رحمت د سمندر يو ځاځکی ياست.
نو له تاسو غواړم، ای زما ښو دوستانو، چې د ځان دننه د هغه په لټه کې اوسئ، او دعا وکړئ، ستاسو کنډولی دومره ډک کړي، چې مينه ډر ځخه ځپې ووهي.»

«ټول د خدای تعالی په لور په سفر کې دي»
تبتي راهب

دريم ګام

بيا خپله پوښتنه را اخلم: آيا زړه مو را سره مني، چې هديرې د بل بدلولو اند و باور جوړې کړي؟؟؟
يو څه به له شخصي تجربو در سره شريک کړم:

د خواجه صاحب لمونځ!

داودخان، د حکومتي زغروالو ټانکونو او د بګرام هوايي ډګر ميګ الوتکو را چپه کړ، خو مکتبيانو ته خدای مظاهرې او مارشونه په لاس ورکړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نويو، ځوانو رهبرانو نسل، د ګڼو مارشونو، ولوله ناکو بيانيو سرې ورځې، او د لور او بېل له وسلې سره، د ډول اتڼ ته د بزګرانو چپه او راسته اتڼونو او غاړو اچولو، مور، هم وتخنولو او د پلرو له «ښه کوه، بد مه کوه!» نصيحتونو، د تل لپاره را جلا او دغې نوې لارې ته را واوښتو او ډېر ژر د انقلابي بيرغونو او شعارونو په جوش او خروش کې را تازه او د مبارزې په ميدان کې د «ګرم شه لا ګرم شه! يې د آزادۍ لمره، يې د نيکمرغۍ لمره...» سرود ته ودريدو.

نور نو تاريخ په منډه وه. بدلون راوستونکو معلمينو د «مادي برابرۍ» د بنسټګر خبره په وار وار را تکراروله، چې «انقلاب د تاريخ اورګاډی دی!»

اټکل کېده چې دوه درې کلونو کې به فيوډالي افغانستان، د «کور، ډوډۍ او کالي» د مساوات په جنت بدل شي! ځکه نو په همدې سره خوله نوې ځوانۍ کې، د زړو خانانو او ملکانو: لکه وکيل حفيظ الله امرخېل، او ملک عبدالظاهر، او خانداني ملايانو، لکه لوی خواجه صاحب له مخې بې سلامه تېرېدو. نور نو ځوک ددې وه، چې دغو نيمچه ځوانو سازمانيانو ته د زړو وختونو خبره بيا را ياده کړي.

زمور، همزولي هم په عادت او په چلند رنګارنګ وه. د انقلاب په کار کې ځنې تيز، ځنې پخ او ځنې بيا ډېر تېز وه.

هغه نميچه دنګ ځوان، چې زه يې دلته صديق نوموم؛ بيا ډېر تېز وه! ټوله ورځ يې په خان او په ملا او د کلي لوی خواجه پسې را اخيستې وه. بالاخره يې راپور ورکړ، چې «لوی خواجه اشرار دی!»

– څنګه؟

– ما په لمانځه وليده!

لوی خواجه صاحب، د اګسا اداري نامعلومو بندخونو ته ولويد؛ خو د يادي اداري د وخت لومړی مرستيال، ډګرمن محمد يوسف امرخېل په امر، د صدارت له توقيفځي را خوشې شو او اوس هم لمونځونه ورکوي او خلکو او يوسف خان په خپلو دعاګانو کې يادوي.

دا بله يې هم واورئ:

فلقي کورتی

اوس نو غرونه او غارونه او لېرې ځنګلونه، د حکومت له کنتروله وتي وه. شپه شپه به د خزاندار عيسی خان له کلا لېرې، د موشکوش او سه صد و سه برد ټوپک يو نيم ډز او غرپ پورته کېده. زه به د ميدان درې، د خزانه دار صاحب د کلا په برج کې ناست وم او مزدورانو او بزګرانو ته به مې زړه له غمه شين شين وه! ذهن کې به ځان سره لګيا وم، چې د ارتجاع دې کور وران شي، چې د فيوډالانو د سود او سلم د اقتصادي ظلم د بيا رواجېدلو لپاره بزګران داسې، غرو ته خېژوي او په ناپوهۍ کې يې د جنګ اور ته ور اچوي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور نو واليان، ولسوالان، رييسان او مديران شوي معلمان، له کلاشينکوفونو سره ګرځېدل. مکتب هم تش لاسو مکتبيانو په ګزمو ساته! زه به هم د بزګرانو کورونو کې ډکو دسترخوانونو آوار بدلو، د هغوی د زامنو او لوڼو مکتبي کېدلو او په درې سوه درهمو واده کولو د فرهنګ د عامېدلو په اميد، کلا کې پروت وم.

اخر يې د ميدان مرکزي ليسې ته- چې اوس د ذکر الله شهيد په نامه نومول شوې وه- د اردو يو T 54 ټانک راوست او په دې پولادي جنګيالي يې، د شپې او ورځې لخوا مکتب ساته. د ورځې به سازماني مکتبيان په متو باندې، د انضباطانو له سرې پټې سره، په مکتب ګرد را ګرځېدل؛ خو اصل زور د ټانک وه او قدر يې هغه وخت موږ ته معلوم شو، چې بله ورځ له ليسې وکوچېد! په سبا چې ورغلو، نو ليسه توره ايره شوې وه. چپړاسيانو ويل مولوي... په څو تنو اوربوز ټرلو موږ وټرلو، بيا يې په ليسه تېل واچول، ګوګړ يې ور ولګاوه، او نور په خپله مخه پسې ولاړل.

ليسه راکېږه شوه ميدان ښار ته. نور نو غرو ته ختلي ملايان او بزګران، په معلمانو پسې پټ پټ را کښته شول. نن شپه د ده په کور جنګ، سبا د هغه درمند سوځېدلی، نن پلانی مکتبی له کوره وېستل شوي، بل سبا يې د پلاني خان يا ملک زوی اکسا پلچرخي ته اچولی.

دې کې يې زموږ يو معلم، چې دلته يې زه د (دوست محمد) په نوم يادوم؛ له کوره ووېست. معلم چا ونه ليد چې څرنګه، چا او په څه ډول قانون او طريقه محکمه کړ؟ موږ ته احوال راغی، چې معلم يې د کورتۍ د اوږده چپه ګردن په خاطر «خلقي» ثابت کړی او په همدې نغده ګناه يې تېره پر سر ور اړولې!!!

له دې کيسو څخه نه غواړم چا ته د دار رسۍ يا د برائت وثيقه جوړه کړم. خدای تعالی چې شته، د بنده ګۍ په حال کې «بنده» به د څه شي قضاوت وکولای شي؟؟؟

څوک خبر دي، چې له جسمي مرګ وروسته به د معلم ورځ بنه وي، که د هغه، چې ورځ کې يې د نخاس په اندازه سړو پر ستونو، د خپل غضب چاړه را کشوله!؟

برکت يوسفۍ.

يادونه:

له ټولو هغو ځوانانو او مشرانو او همزولو څخه چې په يو ډول سره، له يادو شويو فکري-باوري لوريو سره ګډ حسي- عاطفي درد او تړاو لري، عذر غواړم او په ټينګه سره تکراروم، چې ددې کيسو له راوړلو څخه زما مقصد يوازې او يوازې زموږ د ګډ درد(د بل بدلولو تراجيدي) انځورول دي، چې افغانستان کې يې له ميليونونو وګړو ژوند، سلامتيا، شخصيت او خوشحالي اخستې ده او لا هم دغه دوزخ زموږ پر فرديت را چاپېر پروت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

«داسې زه په دې جهان کې د بشر لپاره پردی یم، هغه ما ته نه ګوري؛ بلکې قدرت ته یې د خبرات سترګې نیولې دي.»

څلورم ګام

«ټولې طریقې پر خدای ور ختمېږي، نو مه وارخطا کېږه، چې بل نه غواړې خدای هغسې ووینې، لکه ته یې چې وینې، یا ژوندی استاد ستا په سترګو نه وینې، یا دنیا ته په بل نظر ګورې... ټول د خدای په لور په سفر کې دي.»

بل بدلول له کومه را پیدا کیږي؟

دا کیسه له وړکتوبه را سره پیلېږي. له هغه وخته چې «ښه» او «بد» را پېژندل کېږي. اوس په دې باور یم، چې زه «ښه» روزل شوی یم، بل «بد»!

زموږ روزنه- فکر، باور، عادت، رسم او رواج- هرڅه ښه دي او د نورو بد دي.

زما «ښه» ما ته یا له پلرو او نیکو پاتې دي یا مې له معاصرو ایډیالوجیو او راز راز باورونو او مانیفستونو څخه را قرض کړي او اوس مهال زه د داسې ښو بار کشوم، چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما له فردیت سره بېګانه دي.
دا ځکه چې زما د فردیت په رګونو او اعضاو کې، د ټولنې او کتلې د فرهنګ له ارشیف څخه د یوه مړه کالبوت ذخیره کړې وینه را تزریق شوې.
دغه «ښه» او «بد» چې په ما کې ظاهر شوي، زما ذاتي ذایقې نه دي غوره کړي.
زما ښه له هیرو وختو را پاتې دي.
زه په ډېرو لرغونو ذهنتوکو ډک یم.
له ما د بل مرام ټوپک جوړ دی.
زړه چاړه، او زوړ د جنګ بیرغ، زما د اشغال شوي وجود په لاسونو کې، د یوه مړه کالبوت، د تزریق شوي فرهنګ، ننګ او ناموس دی.

زه په کبر کې کبروالا په ما کې

زه به اوس ځانته متې را بډوهم. د پاسوالو، د شپني یا غرمني خوب په دمه کې په ځان ننوځم او تر څو مې «ځان» نه وي زېږېدلی، شی به ځان کې نه پرېږدم!
څه بد خوب مې لیده! د بل پر ضد هره خبره، هر کار او هر اقدام را نه په خوب کې وشول. انسان په وینه ژوندی دی او زه یې په پردی وینه چالان کړی وم!
زما او یوه زراعتي چرګ، زما او یوه فارمي خوسي، غوایي، آس...څه توپیر شته؛ دواړه د معاصرې انساني اګاهۍ مادي، حسي، ذهني او رواني «قدرت» او «شهرت» لوړې داسې مصنوعي مصنوعي، ډبل ډبل او ځانناخبره میدان کې خوشې کړې یو.
هغه لرغونی، هغه د «عتیق» د زمانې، چې کبر کې پروت وه؛ مړ نه وه؛ مړ زه وم، چې د ژوند وینه را بدله شوې وه او د مړي خیالانونه را په کې په غورځو پرځو ول!
هغه ښه، چې ما یې ببرغونه او شعارونه وړل، ټول مړه وه! او زه د مړو نصیحتونو ته په بیګاره عادت شوی وم.

زما فکر که اوبه شوې ډېره!

په لوړه وایم: دا ډېرین تبرونه، مسي سکې، جوهر داره چړې، او د غرځو په پوټکو خامک دوزي شوې د بخت او اقبال پیل او پای منترونه، زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ماشوم وجود سره اړخ نه لګوي.

په ډاګه وایم: معاصره تکنالوجي هسې د مخې پرده ده؛ موږ اوس هم په ډېرو کې اخته یو! ځانته مو معاصر ډېر پیر جوړ کړی. ډېره زړه ده، د کبر نښه ده، ډېره زموږ فکر، اند او باور، رواج او عادت د زریزو لپاره ساتي.

ښايي زموږ فکر او ذهني ګاڼه اوبه شوې ډېره وي، چې د مغز د حجرو په بڼه استحاله شوي.

وګورئ، ډېره په زړه کلکه ده که زموږ فکر او مغزي متاع؟ ډېره چې وسله شي، نو یوازې د چا سر ماتولای شي، خو ذهن، چې باروت وپېژندل اوس اصلي ټولوژني ته، د تخنیک او صنعت په لاسو دامونه جوړوي.

ذهن په ټولو قتلونو ککړ دی. د هر قتل څټ ته یو روزل شوی ذهن او باور ولاړ دی.

ذهن مو دومره په «ډېره» میبن دی، چې ډېره په هرڅه کې کاروو. حتا مېزونه او څوکۍ، د سپکې ارچې د لرګي پر ځای له ډېرو جوړوو. ډېره مو د مېز د سر ښایست دی.

کېدای شي یو ځل دا پوښتنه شخصي کړو، چې ولې ډیری څه له ډېرې جوړو او لوړې بیې په ډېرینو اجناسو ورکوو، لکه چې ذهن ډېره ده؛ خو د مغزو په شکل.

عجیبه ده! زه ددغو ښو، چې اوس را ته په باور او هرڅه بدل شوي، په اړه هېڅ شخصي انتخاب یا تجربه نه لرم.

ولې بل بدلوم؟

- ځکه چې زه سپېڅلې بل ناولی دی،
- ځکه چې زه اصیل بل کم اصل دی،
- ځکه چې زه برحق او بل ناحقه دی،
- ځکه چې زما فکر، نظر او عمل الهي امر دی، د بل د خنځیر او شیطان دی!!!
- ځکه چې زه د پلرو په دود ځم او بل د خپل تللي پلار فکر-باور په ځان کې جوړ او دود کړی،
- ځکه چې پلرو داسې نصحیت راته کړی،
- ځکه چې زما په بل زړه خوږیږي،
- ځکه چې زه جنتي، بل دوزخی دی،
- ځکه چې زه متمدن، بل وحشي/بربر دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ځکه چې بل را باندې ښه نه لګېږي،
- ځکه چې د بل فکر، باور، رسم او عادت او هرڅه غلط دي!
- او ځکه چې...

قتل د ډارنو هنر

اخر دا ولې؟ دا ولې؟؟ دا ولې؟؟؟

ځکه چې دروغجن شولو، خپل حقيقي مينه ګر خدای تعالی مو قهرجن معرفي کړ! ناري مو کړې، چې والله که يو هم پر پرېږدي! والله چې له سر او ماڼ سره خو مو سره اور ته واچوي! والله چې...

اوس خپل غږ را منعکس شوی او پخپله د خپلې وېرې ښکار ګرځېدلي يو؛ ځکه نو بريت غټ غټ پر پرېږدو، تپانچه او کتاروزمې په ډډو را ځړو! او د عکسونو- يادګارونو له لارې په راتلونکو نسلونو پاچاهي کوو!

لا ړ شه، په بشري تدوين کړو، باورونو او نظرياتو يو نظر وکړه! يوه له خپل ذهني- رواني خدايګوټي زرلاسي مار جوړ کړی! بل ښکرور څهارپای په خپل معبد کې ايښی، بل بيا ځانته دومره ويرونکی دروني تصوير ترې جوړ کړی، چې د نامه په اخيستلو سره يې، ژامې کړپېږي!!!

دا له وړکتوبه ويرول شوي غټان دي، چې د خپل ماشوم هويت د له لاسه ورکولو په ماتم کې، خپل غچ له بل څخه د هغه د «اصلاح» کولو په نامه اخلي!!

دومره غټې خبرې سره به يو څه دمه شو: برکت يوسئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«سال‌ها دل طلب جام جم از ما می‌کرد
آنچه خود داشت ز بیگانه تمنا می‌کرد.»
حافظ

پنځم ګام

«حقیقت هېڅمهال، هېڅ کتاب کې نه ځايږي.»

ذهن دی خدایګوټی

انسان اسیر دی، ذهن پاچا دی.
ذهن قانون دی.
ذهن غیر مسوول او واجب الاحترام دی.
ذهن ټولواک دی.
ذهن له نیکۍ ډک دی. ذهن ځمکنۍ او آسماني برائت پاڼې په واک کې لري.
ذهن د انسان د ټولې هستۍ فاتح دی.
معاصر انسان ذهن جوړ کړی او موډ کړل.
د انسان ټوله اصلي هسته (خپل یا خود یا self) په ذهن خرڅه شوې.
«زه» په ذهني خوندونو معتاد دی او ددغه اعتیاد له مخې ذهن پر سر سپور دی.
دانسان تلپاتې ژوندۍ هسته «اروا»، د ذهن د ځانناخبرې ډيکتاتور په اسارت کې ده.
زموږ ټولې معاملې، دعوې، قضیې، مسئلې د ذهن په لاس کې دي. ذهن تر ټولو بر تر قاضي دی.
انډیوال او یار او دوست را ته ذهن انتخابوي.
مسلک او کار مو د ذهن واک دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند جوړه، د کورنۍ طرز مو ذهن ډیزاینوي.
د جامو، ویښتانو، موډلونو ستایل ذهن را ښیي.
خوراک او څښاک ذهن را زده کوي.
راشه درشه، ښه او بد مو ټول د ذهن په وس کې دی.
او ټول ژوند مو د ذهن په لاس کې دي.
ذهن د کولو او نه کول امر او اجازه صادروي.
ذهن له ستر ګو پټ حکومت دی. موږ د ذهن په غوښتنه سوله او جګړه کوو.
ذهن زموږ د ټولو کړو وړو امیر او بادار دی.
ذهن لویه بلا ده! هر دلیل ذهن را جوړ کړی.
موږ په خپلو مقدسو ذهني دلیلونو مړي کوو، مړي خښوو او نور مړي جوړوو!
«زه» د ذهن سرباز دی. ذهن چې څه غواړي، انسان هسې غرېږي، هسې امر کوي، هسې خلک بدلوي...
او چې په خوله نشوه، ذهني مکتبونو او باورونو «قانون» جوړ کړی. قانون زه ته حق ورکړی! ددې حق او قانوني خوندیتوب په چتر کې
هغه هر بل رانیسي، بند ته یې اچوي، آزادي ورڅخه اخلي،
چې په دې هم وا نه وښت؛ بیا یې په سوک بدلوي.

قتل ذهن پیشییني کړاو بیا یې وپنځاوه

په سوک چې بدل نه شوه، په لُور، په ډبرین تبر، یا په جوهر داره چاړه او یا په عتیقه توره یې ټټر او سینه ور څېري.
اوس خو ذهني اختراعاتو کار ډېر آسانه کړی: ټوپک، تپانچې، ماشینګنې، توپې، توغندي، الوتکې...هله هله هله... آټم او نیوترون او هایدروجني بمونه؛ ټول د ذهن هوسونه دي چې د تقدیس په اُوبو سوچه شوي نفس تر امر لاندې، دا نور ټول انسانان بدلوي!
دا مو پاېښت دی. دا مو دوام دی! او د پلرو پلرو له وخته راپاتې قانون او ټول قانون ساتونکي یې ددغه سپېڅلي عتیقه فکر عمري «عسکری» ته وتي دي!
انسان غوښن، نرم موجود دی. خپل افکار او باورونه په نرمه لهجه وايي او تفسیروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د معلم او ملا، تیوریسن او رهبر دبدبه خپلوي او خلک د خپلو افکارو په کوډو کې را ایسار او بند ساتي.
داسې انسان ډلې، سازمانونه، ګوندونه، اتحادیې او بلاکونه جوړوي او په نورو ډله ییز برید وروړي.
بیا معاملې کوي. بیا اوربند کوي. بیا جزیه ورکوي. بیا له سره یرغل کوي. بیا ولسونه ماتوي، ملکونه او پاچاهۍ نیسي، غنیمت او سره او سپین راټولوي.

انسان له خپله لاسه!

انسان په ذات آزاد دی؛ خو ور باندې را چاپیره بندیخانه یې د خپلو فکرونو- باورونو غنې (جولاګک) ور باندې را اوبدلې، را تاو کړې!
انسان لا ځانته وزګار نه دی. انسان نور جوړوي. نور بدلوي. نور ښه کوي.
انسان د اصلاحاتو مامور دی.
انسان نور بدلوي. «انسان- دوزخ» همدا دی!
انساني ذهن له دومره دوزخ تکثیرولو سره سره لا هم لګیا دی: نوې معمارۍ، نوې ښارونه، نوې سرحدونه، نوې چین دیوالونه جوړوي او اوږده زمانه، د فلسفې یا عقیدې د خدایګیو په نامه، خپل خوبونه په دفترو او کتیبو کې پټوي او کشیشي ملایانو ته د دنیا او اخرت جوازنامه ورکوي!
حقوقي ادارې زما تر امر لاندې دي. جنګیالي داسې زما فکر- وینا اسیر کړي، چې زما د «اور!» په قومنده، نه وچ ګوري نه لامده!
ځمکه په خپلو ټولو تیلو او غازو او اټومي انرژۍ کې سوځي.
او آسمان هم د ټولو واورو، بارانونو او ږلیو په شکل کې، د لوی مینه ګر، عاشقانه اوښکې، په پټو او باغونو را څڅوي!
او مور، په افریقا کې لمر وخوړولو او په سایبریا کې کال دولس میاشتې واورو وسوځولو!
او چاړه په لاس، د خپلې ذاتي وچې د مخالفې وچې، د ژوند په ښکار را وتي یو!
هدیرې زمونږ دوزخي عقل خوړلې د آدمیانو بې ساه کلي دي.
هر قتل ته چې ګورم وایم نه چې ما کړی!
هرې اوښکې ته چې ګورم، وایم نه چې ما تویه کړې؟
ځکه چې د غم دوسیه، د «انساني کارنامې» په نامه، د سرنوشت په ارشیف کې خوندي شوې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه باید، د تاریخ په اوږدو کې، د لوړ شوي غرور-افتخار، ویاړ، حماسې- له هسکه لاندې را وغورځم.
غرور- چې موږ ورته د عزت لقب ور کړی- باید دومره اره شي، دومره سوکان وخوري، دومره لغت لغت شي، چې بیا یو ځاځکی وینه زما په ژبه رانشي،
چې بیا یو دانه اوښکه پیدا نشي،
او ژوند د زړونو، ذهنونو، حواسو، عواطفو...د خندا کړس او کړوس په سر واخلي.

له ما زاړه لاس واخلئ!

هومره ژوندی علم نه یم، چې زده شم.
داسې څه نه لرم، چې زړونه مو ور باندې راشنه شي.
دومره هم نه یم خاوره ایره شوی، چې د غږ تر نغري لاندې مې «سمندر» ښکاره شي.
خو:
ځینې دومره کولپ (قفل) شوي، چې غواړي، زما د «زه»، یا بل یوه «زه»، د فکر- باور په شوق کې، ځانونه بم کړي، واسکټ کړي، او ځان د مافوق سرعت نور راکټ په وسیله، د ثوابونو جنت ته ور پورته کړي.
مطبوعات، رسالې او کتابونه هم زما په افکارو سره دي. او زه د ډیناسور په هډوکو خط خط پاتې لرغونی سرود!
دا ډول زه، د بې نومه او بې نشانه فرعون په څېر، د خپل نفس خدایي جوړوي.
ټول سړي بدلوي.
ټول ګلستان-افغانستان بدلوي.
له ایره کړي ګلستانه د باندې وځي، ټول ګل ګل جهان بدلوي!!!
او ایډیالوجیست زه، یو سړی هم په خپل فکر او دریځ او خپله خوښه آزاد نه پرېږدي.
هغه ګڼې، چې «ښایست» زه یم. «ښه» زه یم.
«متبرک» او «جنتي» زه یم. «شریف» او «اصیل» زه یم.
زه «حقیقت» یم. حقیقت په ما کې «پای» ته رسېدلی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه «دايمي کلام»، «دايمي پيغام»،
او «دايمي نجات» فقط زه يم.
نو جهان زما د تورې په وړاندې حلاله وينه ده.
وينه به تر هغو بهيږي،
او زما د تورې په شرنګ به بهيږي،
او لا به سپل کيږي، څو چې ټوله ځمکه، ټول نفوس، ټول نور اويا زره قومونه زما د باور د «غنمو» درمند راوړي!
وګورئ، سوله څومره آسانه کار دی! ټيکاو څومره آسانه لاسته راتلای شي! وينه تويېدل څومره ساده ختميدلای شي!
خو چې ټول زما رنګ خپل کړي:
زه چې په هر نر او ښځه کې،
هرې وينا او هرې خبره کې،
هرې ليکنې او هر فرمان او قانون کې،
هرې فيصلې او محکمې کې،
يوازې ځان ووينم؛ نو بيا بيغمه اوسئ، «زه» هيڅوک نشم وژلای!
که دا نشی منلای، يو ځل يې تجربه کړئ. زه هره شېبه په خپل دغه لوظ ولاړ يم.
به به! «زه» موجود دوزخ دی. «زه» ټول د تصور وړ دوزخ دی.
که د دنيا پر مخ يو ځاځکی تېل هم پاتې نشي، او يوه لمبه غاز هم موندل نشي، او حتا لرغونې چقمقي ډبرې هم ټولې مصرف شي؛ نو داسې
کرخت موسم کې هم «زه» د زرهاوو زرهاوو دوزخونو لپاره اور لري.
د بل بدلولو ذهن دومره لنډ نه خلاصيږي!!!
تر بل ګامه به يو څه دمه شو!
بر کت يوسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم ګام

«لومړی ځان ترلاسه کړه، چې د خدایي مینې څراغ دې تل روښانه دی؛ وروسته بیا د دنیا کارونه کوه.»

لږ تر لږه څلوېښت کلونه کېږي، چې د هېرو د عصر او د رنسانس د عصر، د فکر سوداګرو، دلته د بل د بدلولو دوزخ سور کړی. دا بازار د قصابی مسلخ دی. دې بازار کې د هر بل انسان شخصیت، هویت، فکر، خیال، ایمان، شرافت او بالاخره فردیت، چاندماری شوی او چاندماری کېږي.

د ذهني مخربو نفسانیاتو ژبه:

زما کړه وړه ټول قانوني دي. یوازې زه د بخښنې سرچینه یم.
زما امر د حقیقت له کوره راغلی. زه د حقیقت مبلغ، ترویجګر، ساتونکی او قضاوتګر استازی یم.
زه باید وساتل شم. زه باید لا ځواکمن شم. زما شاوخوا باید د ساتونکو دیوال روان وي.
د ځمکې د شتو قبالې باید زما په نامه شي. د ژوند انرژي زما د فکر د کالبوت وینه ده. ژوند باید زما د فکر پلي کولو لپاره مصرف شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه چې زما فکر او باور کامل دي او له یوازینۍ منبعې را سپارل شوي.
دا چې ذهن کې د یوه فکر- باور رامینځته کېدل او دېره کېدل له څه لارو، او څه ډول تر سره کېږي؟ دا باید راوسپړل شي.

ذایقې روزل کېږي

په ماشومتوب به مور زړه راباندې خوړ، چې ولې غوښه، کوچ، ژېړ غوړ...نخورم!
ما به د خپلې ماشومانه ذایقې روژه یا په سپینو غټو وریځو او مستو ماتوله او ور سره مې هګۍ او شړومبې هم ښې ابسېدې، خو د ژړو غوړو او کوچو یا د پسه د وازدې بوی به چې راباندې ولګید، بیا چا په دسترخان نشوم کښېنولای!
مور به راپسي سر ګردانه وه او ګاونډیو ته به یې زړه تشاوه، چې «انور، څه شي ته خوله نه وروړي! اخر زه څه وکړم!؟ بې له مستو او شړومبو په بل شي ځکه هم نه ځړي! اخر سبا به یې کولمې وچې شوي وي! بیا یې زه د پلار جواب په څه شي ورکړم!؟»
د آغالالا ښځې، یا د حاجي کاکا ښځې به ورته وېل، یو ځل به دې ملاکاکا ته بیولی وای!
د ملاکاکا د دم او دعا وختونه هم تېر شول او پر ما هم ماشومتوب داسې د یوه کاغذي فرمان په څېر تېر شو. د ژوند په مینه ګړه سپینه پاڼه کې ټول خپلې خوښې ته پرې ایښی وم، چې څرنګه راته طبیعي، آسانه او په خوښه بر ېښي، هسې انتخاب وکړم. خو ابو زه غټ پټ او سور او شین غوښتم.
د ماشومتوب جنت هم ولاړ. هغه میدان، ها د خزانه دار عیسی خان د کلا نوم هم ولاړ! ها د غوا کوچ او شودې هم ولاړې!
«آبو» هم ولاړه! زه هم ځوان او پسې دومره په عمر سپین شوم، چې اوس د سر وېښتانو رنګ ته ناست یم؛ خو اوس ډېری خواړه، حتا ځینې هغه خواړه، چې له ګاونډیو ملکونو افغانستان ته راغلي، په آسانۍ او خوند سره خورم.
دا بدلون څرنګه رامینځته شو؟ زما ضد ناکې ذایقې څرنګه خپل عادت بدل کړ!؟ د وسلو یا د سرو او سپینو زرو د کوم انقلاب د فرمان کار وه، که د جراحۍ پر میز عملیاتو، زما ذایقه دومره ډېرو ناآشنا خوړو ته آماده کړه!؟
نه! نه ذایقه عملیات شوې، او نه هم ما د کوم فرمان له مخې دغو خوړو ته تابع کړې؛ بلکې ما خپله ذایقه داسې روزلې.
ما په دې باندې په پوهېدلو سره، چې راز راز سابه، میوې، لبنیات او نور خواړه بدن ته ګټې لري! د هغو په خوړولو پیل وکړ. ذایقې لومړیو وختونو کې عکس العمل ښود، خو ورو ورو آرامه شوه، عادت شوه او اوس له دې ټولو خوړو خوند اخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې ښکارې چې ذایقې ابدي نه دي؛ بلکې روزل کېږي.
فکرونه-باورونه، «ښه» او «بد»، «اخلاق» او بداخلاقي هم داسې مادي- زماني دي.
هغسې چې ماده زړېږي، شیان، خبرې زړېږي، زمانه هم تېرېږي؛ او په دې مخ په زړښت روانه مادي زمانه کې، دا شیان هم زوکړه، ځواني، زړښت او تمامېدل لري؛ خو وېل یې یو څه وخت غواړي!
تر بله ګامه به لږ چرت ور باندې ووهو!
پر زړونو مو برکت شه!

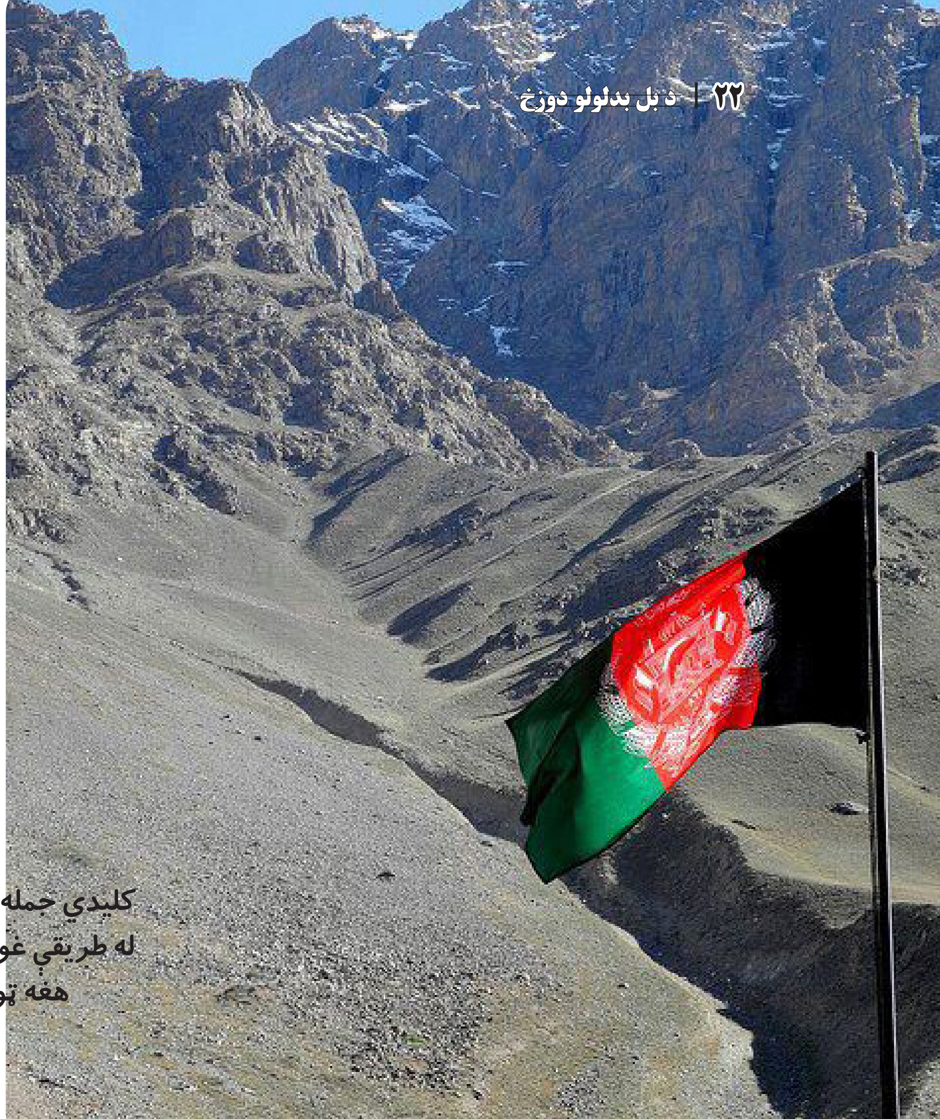

کلیدي جمله: «د عشق طریقه، د خرد او فهم له طریقې غوره ده؛ ځکه چې په عشق سره، هغه ټول په لاس راوړلای شي.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم ګام

«د جګړې د دوو خواوو دوه سرتېري، چې نه سره پېژني، د هغو دوو تنو لپاره جنګېږي، چې يو بل پېژني؛ خو خپله نه سره جنګېږي.»

ماشومتوب کې به کله ناکله، د مور بيا، بيا وېلو په سودا کې واچولم، چې زه به کمزوری را لوی شم! همزولي به -چې ډېر ژېر غوړ، غوښې، وازدې او کوچ خوري- زورور، هڅور او غښتلي پهلوانان را غټ شي!! بيا به زه هېچا سره د جنګ نه وم!!!

د پارتبازۍ او چاکوکشۍ دوره

څلور، پنځه کاله له ما مشر د ترورۍ زوی مې، محمد حکيم -چې اوس د ملي پوليسو

داکتر نجيب الله، پکتيا کې دې خاورينې دنيا ته پښه را کښېښوده. انقلابي را لوی شو. اوږده کلونه يې د «دولتي اطلاعاتو د خدمتونو اداره» وڅرخوله. بالاخره له دې هم لوړ شو. د هغه ګوند په سر کې کښېناست، چې د «ثور دموکراتيک انقلاب» صلاحيت او مسووليت ور له غاړې وه. ويې ليدل، چې د مساوات انقلاب د بل بدلولو ناسور دوزخ دی؛ نو له دې کشف سره يوازې سر ميدان ته راووت، چې د ټولو سرونه، مالونه او د ژوند طرزونه د «ملي روغې جوړې» په ببرۍ کې، د چوپيا او آرامۍ برزخ ته وباسي؛ خو خپلو جنرالانو، د انقلاب د تيوريسنانو په هڅونه، له واکه لېرې او د آريانا څلورلاره کې د پانسۍ کېدلو تر شپې پورې بدرګه کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړن دی- ښوونځي کې تر ما یو صنف دمخه وه. دا هغه وخت وه، چې له بهره راغلي سیاسي ایډیالوجۍ، مکتبونو ته په ښکار راوتې وې؛ ځکه نو «ګوند، ګوند بازۍ» او «پارت، پارت بازۍ» وې! ځکه نو زه هم، د تروورزي په پارت کې شامل شوم.

د هغه ترور بیا کابل کې واده وه، ځکه یې نو د کابل نوآباد ختېنۍ کوڅې وروستي سر کې، د شپې ځای درلود. هغه به له کابله بکسپنجې او هشت تقه چاکوګان راوړل او موږ اخیستل. ما هم یو غټ چاکو را ونیوه. دغه چاکو برنجي پوښ کې پټ وه، چې په خاص فنر سره به یې تیغ دباندې راوت.

اوس نو میدان مرکزي لیسې ته هم د سرو او شنو سیاستونو خوشبویۍ راننوتې وې. مکتبیانو به مظاهرې کولې، چاکوګان او بکسپنجې به یې ګرځول او دغو په ظاهره ملکي ټولیو او کنډکونو یو بل ته تور او بر ښس درلود؛ خو نوره قومنده یې د هم رنګه معلمانو په لاس کې وه. دا د یو بل بدلولو د دوزخ پېل وه. دغو ایډیالوجیکو ټولیو او کنډکونو کې د فرد رنګ ضایع کېده، او ټولو ګډ رنګ خپلاوه.

د عصر مانیفستې او ایډیالوجیکي ماڼیو ته سرې ننوت؛ خو هلته په «توده» او فکري «پرګنه» بدلیده.

ایډیالوجي او عقیده یې، بې شکله خوړونکې وه.

دغې ګېډې له ټول نفوسه کالبوت جوړاوه.

دلته وګړی د فکر، احساس، عاطفې، غریزې، ارادې او حتا روان له پلوه خلع سلاح کېده.

او د فکر او باور په تارونو، د ایډیالوجۍ او عقیدې د آرماني انسان، تر امر او ارادې لاندې اېل کېده.

ځکه نو سره خوله ځوانانو په آسانه منله، چې «تره کي او ګوند روح او جسم دي!»

ځکه نو سید داود تړون، ځان د سرو ګولیو مخته ور وغورځاوه، چې د انقلاب ستوری ژوندی پاتې شي!

ځکه نو د یو مدرسه خوانه ملاصاحب په فتوا، زما او ستا زوی، ورور او کلیوال، د واسکټ اورونه په خپله سپینه سینه تړي او ځانونه په اوداسه د امریکایانو، یا داخلي فوځیانو او پولیسو، او نیکتایي داره ږیره خریلو ډالري معاش خورو او نورو عوامو مینځ کې الوزوي، چې جنتیان ژر جنت ته او دوزخیان ژر دوزخ ته ور واچول شي!

حیف راځي له دومره قضاوتونو څخه!

خو دا ولې؟؟؟

زما یې د چا په ژوند څه؟

زما یې د چا پر فکر- باور څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما يې د چا پر ډک او تش دسترخوان څه؟
زما يې د خلکو په خپلمنځي او رضاکارانه، «عادلانه» يا «نا عادلانه» اقتصادي او اجتماعي اړيکو څه؟
زما يې د چا په جنتي کېدلو او دوزخي والي څه؟
زه ولې د خدای په خدايي کې ګوتې وهم؟
زه ولې د سرنوشت په سرعت کې ګوتې وهم؟
زما ولې د چا «جنت» ته او د نورو «دوزخ» ته لېږلو لپاره بېړه ده؟
څوک به وي، چې تر خدای تعالی دې زياته لورينه، زياته مهرباني او زياته مينه له يوه، يوه «روح» سره ولري؟؟؟
له ما د څه شي پوښتنه کېږي؟
او که زه وينې تويې نه کړم، د خدای تعالی په ابدي پادشاهۍ کې به څه کمی يا زياتی راشي؟
لږ که سر ګريوانه ته کوز کړم، نو ښايي د خپلو ذهني، وحشي، نفسي ښامارانو نارې، سورې را په غوږ شي!
ذهني نفسانيات عبارت دي له: کبر، شهوت، تړلتيا، طمعې او خودپرستۍ څخه!
کبر (غرور) مې دادی، چې ځان «من» ګڼم نور چارک، پاو، خورد، مثقال...!
يو شهوت مې دادی، چې د وينو د ويالو په خاص موسم کې، د جنت حورو او غلمانو او د شرابو ويالو ته ور تيريږم!
تړلتيا مې داده، چې غواړم هم «شهيد» شم، هم «غازي» شم او هم «روغ او سلامت» کور ته راشم. او داده، چې «اول ما، بيا مې مور او پلار، بيا مې خويندې وروڼه، بيا مې ښځې/مېړه، بيا خوابنې خسر...او اخر کې دا نور دله ګان!!!
طمعه مې داده، چې يو ځانمنلی سړی (رهبر، امير...)، يا د مړو کبرونه واسطه کړم، او پرته له عملي امتحانه، هم په ځمکه کې او هم په آسمان کې، لوی منصب تر لاسه کړم،
خودپرستي مې: «تر ما اتل نسته! په هند او سند او په کابل نسته! تر ما اتل نسته!!!»
عذر کوم، فقط غواړم خپل د عمرونو زخمونه دلته په ګډه کشف او که خدای تعالی غوښتي وه، خپل دايمي رنځ له ريښې درمل کړو.
بس تر بله ګامه به تول پر دې نيمه نظرونو يو څه دمه ونيسو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

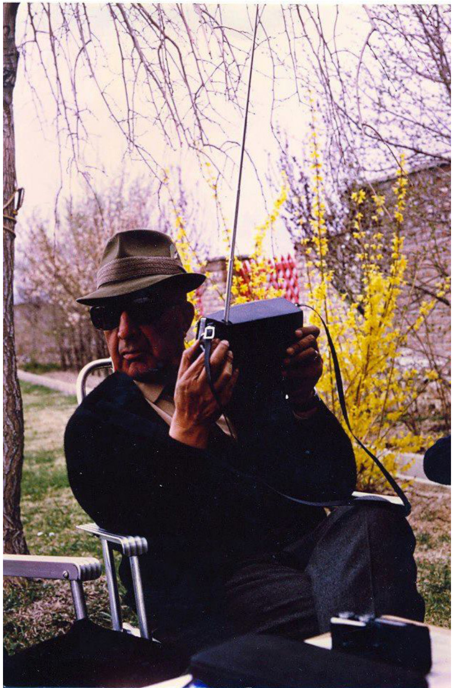

څه به نه وایم: انځور ته به غوږ شو!
(...) سکوت ټول هغه متن دی، چې یو رنګه ګز ګز په خبرو راځي او کتابونه ور څخه متر کېږي. سکوت د غږ ساه ده. بې ساه غږ مړ دی!

اتم ګام

«انسان باید کوښښ وکړي، چې د خپل ذهن او جسم بادار شي... او له خپلو همنوعانو سره مهربانه او جوړ واوسي.»

تر بم ژورې کریغې

تر ګام اخیستلو د مخه، زما شخصي عذرونه!
زړه مې غواړي، له دغو کلمو ووځئ او ووځو!
غواړم، په دغه سنګي خط سره پل واخلو او اخر ځانونه د خالصې پوهې سمندرغاړو ته وباسو!
نو تاسو یې هم را سره ولولئ؛ خو پر ځان پورې یې مه تړئ.
ځکه چې زما لپاره ژبه، د نسبي پوهاوي وسیله ده.
دغه ژبه، په هر صورت یوازې کریغې جوړوي! او غواړم دا کریغې دومره اوچتې کړم، چې تر هر بل بم نه ژورې ولاړې شي او د اوږدو زمانو له ډبلو خیرو لاندې ویده «ځان» را ویښ کړي!
نو زه حق لرم، ته حق لرې او هغه حق لري، چې په خپلو تجربو سره، د ذهني واکمنۍ په مانۍ زلزله ګډه کړي،
او زموږ او ستاسو د وجود دننه، خوداګاه برخه (روح) را ویښ شي
او موږ ټوله لاره، ټوله مصافه د ځان دننه کشف او په مینه ګر، نڅاه ډوله حرکت سره وړاندې ووهو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«چې غوټې پسې وهې په لاس به درشي!
چا وېل چې په دریاب کې ګوهر نشته!؟»
خو دا غوټې به د ځان دننه وهو؛ د وجود د کیهان سمندر دننه دی؛ خو چې دومره زړه را په کې پیدا شي!!!
اوس د خپل روان ګام خبره:
په ایډیالوجیک حکومت کې، د ذهني پاړوګرو، په تیغ بندیو سره، د فرد فردیت- ښه ده ووایم شخصیت- قصاص کېده او درګرده کېږي.
دلته آزاد انسانان، د ایدیالوجۍ په سرفو کې ذوب کېدل (او کېږي) او له هغوی (سازماني ډله، کتله، رمه، ګله او خېل) جوړېدل او جوړېږي!
دلته هرچا له خپلې خولې نفس کاږه، هرچا په خپله خوله خوړل او ښنبل کول، هر چا په خپله خوله خبرې کولې، هر څوک په خپلو پښو روان وه، هر چا په خپلو لاسونو بل له ستوني را نیوه او را نیسي یې...
خو دغه پښې او لاسونه، دغه سترګې او غوږونه، دغه خولې او ذهنونه او حتا احساسات، په مرموز ډول، د ایډیالوجۍ په (نو) او کولمو پورې تړلي ول.
او هلته په سر سر کې، یو ځاناخبره پاړوګر ناست ؤ! هغه فکر کاوه. هغه تصمیم نیوه. هغه امر ورکاوه!
همداسې، د مکتب په دوره کې، شرایطو ته په کتلو سره، ایډیالوجیو خپل سر تیري په چاکوګانو او بکسپنجو سنبال کړل؛ خو ما له دې شوقه چاکو ګرځاوه، چې همزولې مې ومنې. همزولې را ته د نارینه په سترګه وګوري؛ خو د حزبونو د کارو بار لا نه وم.
ګوندیان له ورایه معلوم وه. د هغوی د هر یوه ډېل یا سلایې په شان نري بریتان ددې ښه وه، چې څوک دی او د چا د بدلولو لپاره ګوندي امر ته منتظر ولاړ دی؟
هغوی زورور وه. د مکتب او ادارې وس نه پرې رسېده.
بیا داود خان مباشتنی آزمویني راوو ښتې، او د دوی تبلیغات لا په لمبو شول. یوې خوا خپل مکتب د «ارتجاع، امپریالیزم، فیوډال، ملک، سي ای یې، امریکا...» په اور بلاوه. بل سازمان په «سور استعمار، کمونیزم، شوروي، کاجې بې...» بل د څه شي، بل د څه شي مړي له کبرو را وېستل او شرمول!
د خولې شعارونه وه او په دې خاطر د ثانوي دورې هلکان، په ډله ییز ډول، د یو بل بدلولو ته ستراتیجۍ او تکتیکونه جوړول او هغې ورځې ته ور نېږدې کېدل، چې د سردار په لاسونو جوړ جمهوري نظام نسکور او د بدلون بیرغ په ارګ ورپوي.
نور به دمه شم. تاسو دې نیمه نظرونو ته یو څه دمه شئ!
زما تهوله لیکنه دې ستاسو هر یوه له فردي تنوع او شخصیت څخه زار شي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم ګام

«خدای مینه کوي، او له خپلو بې پروا مینه ګرو په کلکه ساتنه کوي. او ورو ورو هغوی د ځان په لور ور کاږي او جذبوي.»

د ایډیالوجۍ او بې ژونده باورونو جال

ژوند او عملي تجربې وښوولې، چې ایډیالوجي ژوند هدف نیسي. ایډیالوجي ژوند دښمنه ده. ایډیالوجي د هر دا ډول قتل مسووله ده.

ایډیالوجي او وچ باور، ځانپرست او خودمحوره دي.

ایډیالوجي او بې ژونده باورونه، د حقیقت بت کول، د بت

د ماشوم لپاره د چر ګ آذان، د پشیانو د ناوې د سر خپرې، د سپېڅلو سپینو وریو ور ښمین غږونه، د مرغانو وړیا ساز او سرود، د مور او پلار د خوب خر بدل...ټول لویه دنیایي سمفوني جوړوي. ماشومان نه وېرېږي؛ ځکه خدای چې شته؛ نو سړی له څه شي وو ېرېږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوي لمانځل، دودول او عادت ګرځول دي.
دا په ظاهره پوهه، روښتیا، عقل، منطق خو په معنا کې وچ باروت او سوزنده جهل دی.
دا د بل بندولو، زورولو او وژلو اخلاق دي. موږ د یو بل بدلولو په دوزخ کې، یو د بل په وینو سره پره ولاړ یو او لاهم ځیني شته، چې باور لري، د بل بدلول؛ د سرنوشت اراده ده او باید ټول استعدادونه، اختراعات، وسلې، ښکاره او پټ امکانات، د بت-باور په مزدورۍ او برده ګۍ کې وي.

موږ د عادتونو مړيان

یوه ورځ خبره را نه ټولګي کې خطا شوه. د رخصتۍ له زنګ سره، خپل ټولګیوال غلام حضرت-وروسته د څارندویو افسر شو او په غلام حضرت پخپلسر مشهور شو- ګوښې ته کړم. ګېډه یې را لوڅه کړه. وېل یې «باخبر چې ما څو چاکوګان خوړلي! چې بیا دې زه ولیدم، صنف کې نبغ نبغ نشي؛ له ما به ځان ساتې!!!»
په دې ورځې پوه شوم، چې د چاکو ګرځولو او چاکو وهلو د کار سړی نه یم. بس چاکو مې د لاندې کلا آصف ته، چې سترګه یې د باروتو په اورلوبه کې له لاسه ورکړې وه؛ ورکړ او هغه یې پیسې د مکتب په کتابونو را خلاصې کړې. څو ورځې په احتیاط ګرځېدم؛ خو ورو ورو مې عادت بدل شو، او پوه شوم، چې زه ښه وم؛ نو ټول ښه دي!
د چاکو عادت مې پرېښود. داسې هر عادت بدلېدای شي.
فکر، دریځ، چلند، ډول، جامې هرڅه داسې دي.
سنګار او د څېرې، وېښتانو لړل او نه لړل او ډولونه یې ټول داسې دی.
کورنی ژوند، د کورونو ډول، د کورونو مهندسي، لارې، ګودرونه، سړکونه، باغونه، میله ځایونه، ورزشونه، راشه درشې، جشنونه او نمانځغونډې، د برکت ځایونه او سړي، او څېزونه،
ادبیات او موسیقي...دا ټول ځکه راباندې ښه لګېږي، چې ورسره عادت شوي یو.
دغه سپېڅلي پلرونو راکړي، او خپله د هغو له مینځه، اصله او اصالته نه خبر یو او نه څه شخصي تجربه ورڅخه لرو.

ژوند د ماشومانو دی

«ماشومان که د مشرق یا د مغرب دي- د ژړا او د خندا انداز یې یو دی» ساپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لږ ځانونه ماشومانو سره مقایسه کړئ. ګورئ، هغوی نه موږ په شان خواږه خوري، نه هسې جامې اغوندي، نه هسې راشه درشه پالي، نه هسې احساسات ښیي،
نه زموږ له خبرو، او عقلي-منطقي بحثونو خوند اخلي
او نه زموږ د سپېڅلو عادتونو او څیزونو څه خیال ساتي!!!
ماشومان پټ پاچایان دي.
هغوی په زړونو دومره شتمن او ماړه دي، چې بې تخت او تاجه پاچاهي کوي.
هغوی ته پوړنده پیتاوی، د ویالې غاړه، دښته، د شتوتلو پټی، د خره د شاه سپرلۍ، منډې، ځغاستې، خنداوې...هرڅه د باچاهۍ بې شانه تختونه او تاجونه دي.
د ماشوم لپاره ټوله ځمکه د پاچاهۍ تخت دی.
ماشومان ژوند کوي؛ خو په هېڅ شي زړه نه تړي، په هېڅ شي عادت کېدل نه مني.
ماشومان په دومره خبرو نه خلاصېږي، نو تر بله ګامه به یو څه ساه واخلو!
په زړونو او زړورو خیالونو مو برکت اوسه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

حقيقي تسليم: «نفس بايد له هرڅه لاس واخلي؛ ترڅو روح وكولای شي، له خپلو (مادي، عاطفي او ذهني) پوټكو او غلافونو ووځئ، او د بشپړې آزادۍ په لور لوړ شي.»

لسم ګام

له دې کوڅې يې
څراغونه هدېرې ته وړي
کورونه قبرونه لري
ومان نيازی

د اسماعيل قصه داسې هم جوړېږي

اووه، اته کاله دمخه، چې ملي راډيو تلويزيون کې، د نجيب روشن د رياست په زمانه کې، هلته په کار لګيا وم. يوه ورځ د تلويزيوني خبر په ځانګه کې، په دې اورونو-انقلابونو غرېدلو، چې ارواښاد کبير عمرزي دا کيسه ميدان ته را واچوله او مورږ يې ور باندې چوپ کړو:

هلمندی بابک، د کلي او تربرو پيغورونو تنګ کړ، او مخ په کابل يې را واچول.

بابک، له کابله مخ په ګرديز ور ولويد. ددغې کيسې «اسماعيل» يې، د حکومتي اردو په يوه اطرافي کنډک کې پيدا کړ. له دومره ستړيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته يې لاسونه ورکړل، چې اسماعيل يې مچ کړي. شپه يې هم په قشله کې ور سره واړوله، خو په دې شرط چې کلي ته به ورسره ځي، او پلار به يې واده ورته کوي!
اسماعيل، له ټولې کنډک ته، له کنډه غونډ ته...همداسې د امرونو سلسله تکميل کړه او له پلار سره، کلي ته د واده په رخصتۍ ولاړه.
سپين، يا غنمرنګی، ږيره خرېلی، ځوان وروسته له وختو کلي کې کښته شو.
چا پېژانده او چا نه پېژانده. خو کلي کې دا خبر لکه باد داسې تيت شو:
«خبر ياست که نه؟ پلار يې خپل ضابط اسماعيل زوی کلي ته را ورساوه!!!»
اسماعيل، يوه يوه همزولي ته کتل او اوبه کېده. ښه وه، اخر په کور کې له دومره ستر ګو ګوښه شو!
شپه شوه. ډوډۍ وخوړل شوه. ملا د لمانځه آذان وکړ. پلار خپل ضابط زوی، په ښايسته سپينو کاليو کې، په جومات را ننويست. له دې سره ټولو مخونه له آمام را واړول، او حکومتي ضابط ته يې کتل.
اسماعيل شرم نيولی وه، او ځان يې وروستي صف کې برابر کړ. ښه ؤ دې وخت کې قامت شروع شو او کلي ته راغلي ږيره خرېلي ځوان، په خوشحالۍ لاسونه د غوږو نرميو ته ور پورته کړل.
جمعه خلاصه شوه. ځوان مسافر غوښتل، چې پورته شي له کليوالو مشرانو او همزولو ځوانانو سره په غاړه ستړي مه شي وکړي؛ خو د قومندان پلار سړي پرې را تاو شول. اسماعيل يې سوټ بوټ وتاړه. پلار چاړه را کښله او د ستر ګو په رپ کې يې ځان له دې غمه بېغمه کړ. يو شغغغغغغ شو او د تکبير نارې پورته شوې. دا کار د پلار قوماندان په دې خبرې سره ختم شو:
«جهاد بايد له ځانه پېل شي!»
آه! لر به ددغه زرغون درد له جاري اور سره چوپ شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

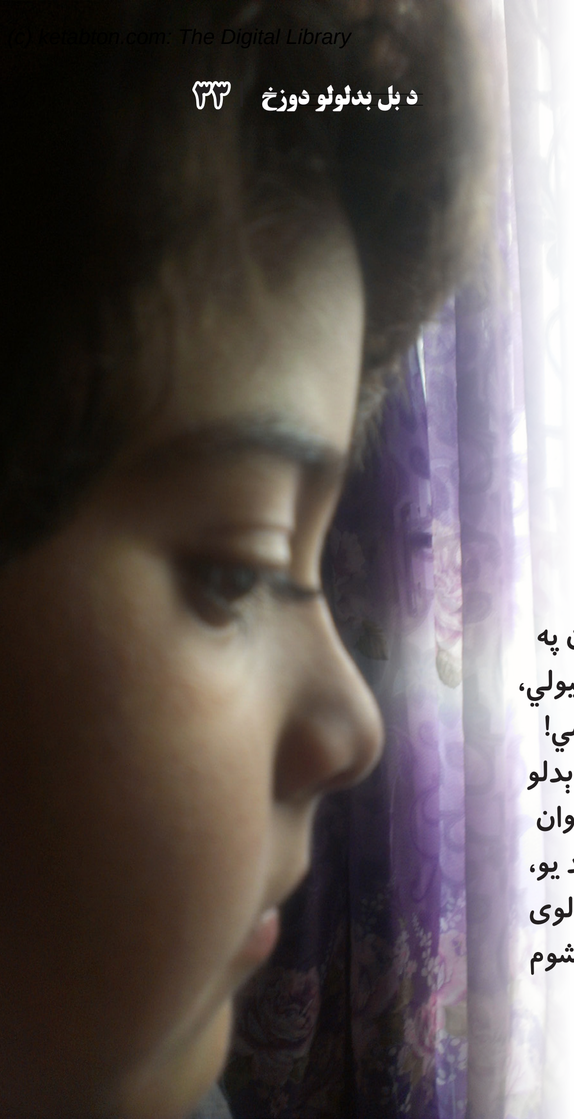

يوولسم ګام

«مه پر پرده، چې د نورو افکار، حتا زما...تا په حرکت راولي، او د هغوی په افکارو پسې مه ځه. ددې پر ځای خپل زړه ته غوږ اېښوول زده کړه. ژر به زده کړې، چې جسم او ذهن مو په يوالي کې دي او هغه مهال له ټول ژوند سره يووالی درک کوې.»

زموږ «اسمعيل» خو خپلې مادي جامې (کالبوت) له لاسه ورکړې، خو روح الهي سپرغۍ ده. او دغه د غږ او رڼا د اقيانوس مسافر څاځکی نه مري او نه يې څوک اسيرولای شي.
روح نه څوک بند ته اچولای شي او نه يې ژوبلولای شي.
نوزړونه بايدډاډه اوسي، چې الهي سپرغۍ به له اوږدو سر ګرانيو، آزموېښتونو، او تجربو وروسته، د ځانپوه موجود په توګه، خپل آسماني کلي ته ستنېږي.
نو راځئ يوه شېبه ماشومانو غوندې له اند ېښنو سپک شو.

موږ ماشومان په زوره له لاسه نيولي، چې لويان شي! ماشومان د لوېدلو په خطر ور روان دي. خو شاهد يو، چې په دغه «لوی ځان» نشو ماشوم کېدلای.

ماشوم د حقيقت خالصه څېره

ماشوم د حال زماني اوسېدونکی دی. هغه ته حقيقت هره شېبه ژوندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی.
ماشوم هستي او نیستي یوه ګڼي.
هغه ته ځمکه الهي باغستان دی، او آسمان په دغه باغستان را چاپیره کېږدی دی.
د ماشوم د سپین او خالص عقل په تله کې د ژوند پاچا، د ټول ژوند او ژوندو باغوان هم دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم چې د سرو زرو کانونو باندې ودروې، خو د هغه ستر ګې، حواس او زړه د بوډۍ په ټال کې الوزي را الوزي.
ماشوم زړه لرونکی دی او زړه په کې پاچا دی. هغه نه د نصیحتګر پلار کوي، نه د ملا او نه د هغه ډاکتر، چې راغلی او ورباندې د ایچ ای وی او ایچ ای څه شي واکسین لګوي.
ماشوم زړه ته تسلیم دی او زړه یې خدای ته پرایښی. تر ماشوم بل زړور نشته.
ماشوم ته د یوه پاچا کېدل او د بل باغواني، د اوبو په شان آسانه دي.
ماشوم ته ځمکه کور، آسمان یې چت، ستوري خدایي څراغونه او سپوږمۍ خدایي ناوې ښکاري.
او لمر د ژوند لوی باغوان ګڼي.
ماشوم ته دوزخ او جنت، د کور تنور او باغچه یو شان برېښي؛ فرق یې نه کوي.
ماشوم ته دغه شېبه رښتیا ده. هغه هر څېرې چې دی، هغه یې وطن، هغه یې جنت دی.
ماشوم ملائکې او ګاونډ باغ کې په خندا شنې پېغلې، یوه له بلې ور کې همزولې ګڼي.
ماشوم ژوند حلال ګڼي او له ټول ژوند سره مینه حلاله تر سره کوي.
ماشوم هرې څېرې، هر تفاوت، هر راز فکر-باور خاوند ته خاندي، هغه له هېچا نه وېرېږي؛
ځکه نو ماشوم د هېچا د بدلولو نیت او عمل نه تر سره کوي.
ځکه نو ماشوم له بنده آزاد دی.
ځکه نو د ماشوم وژل په هېڅ فکر او باور کې نه ځایېږي.
ماشوم ژوندی حقیقت دی؛ ځکه نو د حقیقت اولاد هم دی.
حقیقت یې پلار دی، مور یې دی، ژوند یې دی، شېبه او زمانه یې دی،
حقیقت یې د ستر ګو او ښو په شان دی،
حقیقت یې د شاهر ګ په شان دی.
حقیقت یې د ستر ګو تصویر دی،
حقیقت یې د خولې غږ دی،
حقیقت یې د اورېدلو آواز دی،
حقیقت یې شېبه شېبه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم همیشه په حقیقت کې دی.
ماشوم ته د کلي او کور دیوالونه، د هیوادونو پولې، د زندان پولادي دړې، پنجرې،
ځنځیرونه او زولنې، او روزل شوي زندانبانان، ټول اضافي دي.
ماشوم مور ته د دوه روپیو نه دی. دومره ساده ګي او بې پروایي یې، هېڅ فکر او فلسفه زموږ لویانو زړونو او فکرونو او حواسو ته نشي را کولای.
ماشومان دومره زړور دي، چې لویان شي؛
خو «لوی» دومره بې زړه دی، چې بیا هېڅکله نشي «ماشوم» کېدلای.
حقیقت د ماشوم هم عمری دی. ځکه په زړښت کې د ماشومتوب سهوې او خطاووې خوږې را یادوو او خپل مړه زړه ته، په دې خاطرو سره، سیروم ور تېرو.
ماشوم د هستۍ په اندازه دی، او «زه-لوی» یوازې د ځان په اندازه!
ماشوم له هر ژوند او هر ژوندي سره ژوند کوي؛ ځکه بې زمانه دی؛ خو لوی هر بل ژوند ته له رسیو، چړو، تپانچو، لاسي بمونو او له اوره ډکو واسکټونو سره ولاړ دی، ځکه په عمر تنګ دی. لوی یوازې په خپل ذهن کې ژوندی دی. او نور ژوند ته مړ دی.
ماشوم ژوندی شخصیت دی؛ خو لوی! لکه په انتحار کې د الوتي بدن یو میلیون تیتې عضلې، هډوکې، غړي، نه ویلې ارزوګانې او نورې راز راز برخې!
آه! څومره رأ سره وسوځېدلې په دې سوځنده عکسونو، چې زموږ لویانو د سرنوشت په تابلو را ځړېږي! [1]
لږ به د زړه په کور کې دمه شو!
لویه خدایه! لږ مو زړه را ماشوم کړې!

---

۱ - زه ډېرى مهال د قصابۍ دوکان کې، ټوټه ټوټه ځوړند پسه، وزې... ته ګورم او د هغه د برخې برخې شوي بدن درد، په خپلو حواسو کې تجربه کوم. پسه د مخلوقاتو تر ټولو د شریف موجود د ذایقې هوس، شل برخې کړی: تنه په یوه چنګک، زړه او ځیګر په بل بل چنګک، لاسونه او پښې دباندې له کلې سره، د ګردې لرګینې غولې پر سر ایښې، او ستر ګې آسمان ته حېرانې نیولې: وای وای انسانه ته میوه خور وې، غوښه خور شوې!
دې ته په کتو سره، ښایي زه د خپلو ټوټه ټوټه اعصابو، افکارو، احساساتو، وېلو او نه وېلو عواطفو، رواني او دروني رنځونو...په پاشلې حالت ویر نیسم. ښایي ډېرى نور غټان هم زما په شان پاشلى ذهني، رواني، عاطفی وضعیت ولري؛ ځکه د ژوند خوند را نه کډه کړې؛ ځکه نو د ماشومتوب د شوتلې او مالګې خوندونه په خوب هم نه وینو؛ ځکه نو بوتلي اوبه هم مور ته د وېالې د خړو او ککړو اوبو خوند نشي راکولای!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دولسم گام

«د بل وګړي د آزادۍ له پېلېدلو سره، زموږ آزادي ودرېږي؛ دې ته د مسوولیت واټ وای.»

ماشوم مغلوقي حقيقت

د ماشوم سترګې، حواس او زړه په ژوند را تړول دي. هغه یوازې ژوند ویني، یوازې په ژوند پوهېږي، او یوازې ژوند کوي؛ ځکه خاندي، بې پروایي کوي، او که د مور د تړول عمر د سرو او سپینو غوټه په لاس ورشي، نو د دوه روپو په اشپلاق یې ورکوي.

ماشوم، انساني ذهن جوړ کړي شیان، په دوه روپیو سودا کوي.

ماشوم له حقیقت سره ځنګ پر ځنګ، خوا په خوا او حتا یو ځای اوسي. حقیقت سره لوړېږي، غوړېږي او د حقیقت د یوه بخرکي په

(c) ketabton.com: The Digital Library

شان اوسي.
ماشوم ته حقیقت تک سپین او داسې دی؛ لکه د سهار ژېړې لمر،
لکه د تورې شپې سپینه سپوږمی،
لکه د سین شین شوږس،
لکه د ژرندې د ډبرینې میچنې ګرځنده حرکت،
لکه خپله خندا او ژړا یې،
لکه د مور مچه یې،
او لکه د ځمکې پر مخ، د ژوند میلیونونه رنګینې او متفاوتې څېرې.
د حضرت مسیح دا خبره بیا را په زړه شوه، «چې ماشوم نشې جنت به ونه وینې!»
ماشوم ژوندی دی، تر او تازه دی. ماشوم یو دی. ماشوم یوالی لري. ماشوم په ټول ځان او «یوه ځان» پوه دی او واحد ځان اوسي.
ماشوم ژوند کوي او لویان ژوند تېروي.
ماشوم «ژوند کول، ژوند باندې پوهېدل او ژوندی اوسېدل» یو ځای تر سره کوي. خو لویان یوازې د ژوند سېل او ننداره کوي!
ماشوم د ژوند کامله ننداره ده. ماشوم د حقیقت ژوندی نښه او څېره ده.
ماشوم حقیقت حاضر ګڼي. ځکه چې ماشوم په هېڅ شي باور نه لري.
ماشوم حقیقت کې داسې حل دی، چې حتا ذهن کې یې نه ساتي. ماشوم د حقیقت اوسېدونکی دی.
او بالاخره: ماشوم مخ لوڅی حقیقت دی.
ماشوم په ځان پوره دی. له پوهې، حافظې، عادته پاک دی.
ماشوم د هېڅ شي په اعتیاد اخته نه دی.

د قومندانانو د شورا فیصله

بالاخره پر شمال د را خور جنرال په خودمختارۍ سره، د اسلامي انقلاب په خس او خاشاک مالامال سېل، د «ثور دموکراتیک انقلاب»، په وچه او خړو نیولې پلازمېنه (کابل) را واوښت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې سره، پر کابل را سپرې څلور واړه لارې خلاصې شوې. له پلچرخي، سنګ نوشته، کوتل تخت، او کاريز ميره، کليوالي ځوانان، چې کلونه کلونه يې، د کابل آرمان کاوه، ټول د «الله اکبر» له نعرو سره، آزادانه په کابل را ننوتل.
په کابل کې بېرغ بدل شو. دريشي پوشه وزيران، او رييسان په کورو کښېناستل، خو ځنې يې له پکول او پټو سره، د نويو فاتحانو مبارکۍ ته ورغلل. له راډيو افغانستانه د جواد غازيار، «مجاهد مجاهد...!» ترانه پورته شوه. پاکستانۍ څوارلس منی بوجۍ اوړه او پاکټي غوړي، منډويانو ته را ورسېدل. د کوپون مغازې بندې شوې. او آزاده موسيقي، تلويزيوني پروګرامونه، د ښځو عکسونه، او عسکري دريشۍ بندې او له کابله ورکې شوې.
موږ کابل کې بند پاتې «کمونستي بقايا»، اوس د نويو فاتحانو تر شک لاندې، کلي ته ولاړو.
د مېدان درې، د چاريکې سيمې، د حزب اسلامي تر زرغون بېرغ لاندې ساه کښله. زما د مکتب دوری ټولګيوال، عبدالرقيب، اوس جهادي لوا مشر وه. غاړې مو سره ورکړې؛ خو زړونه مو سره ونه تخنېدل، خبرې مو سره وکړې؛ خو د کرکې، ځانپالنې، او فکر-باور دريځ، د وليو مينځ کې مېړيان را خوشې کول.
بله ورځ کلي ته د ملاکاکا له مرکز څخه مکتوب راغی. ضابط آمان، چې نصب دوسته مجاهد قوماندان وه، خلک خبر کړل او په شپه شپه کې يې ټول، پټ په پټه په «قول» واړول او خوندي يې، کابل کې خپلو کورونو او کورنيو ته را ورسول او په دې توګه څوک د قوماندانانو شورا ته په لاس ورنغلل.
د مکتوب محتويات:
جهادي قوماندانانو شکايت کړی، چې له کابله راغلي کسان، سين کې لامبو وهي، وېښتان ږمنځوي، کورتۍ په اوږو اچوي، په پولو ګرځي...
وار دې دمې دی! ټول مکتوب به په بل ګام کې خلاصوو!
پر زړونو مو برکت شه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیارلسم ګام

«ځنې موارد داسې دي، چې یوازې د څه
وخت په تېر بدلو سره، هغه زده کولای شو.»
هارولد کلمپ

د قومندانانو د شورا توږونه:

له کابله راغلي دولتي مامورین، واړه منصبداران، عسکر، مکتبیان او پوهنتونیان، په دې ګناه تورن وه، چې د ماموریت او رسمي کار د وخت کورتۍ اغوندي، سین کې لامبي، وېښتان ږمنځوي، د پټو په پولو ګرځي او بله یې دا چې کورتۍ په اوږو اچوي!

امیر او قومندان په پاڼه دستخط کړی وه، چې یاد یاغي باغي کسان راټول او د «ملاکاکا مرکز» ته ور وخېژوي، څو ددغو ناروا حساب ورڅخه واخیستل شي.

دا د بل د بدلولو د دوزخ یوه وړه او هېره کیسه ده، خو موږ او تاسو انقلاب او ایډیالوجۍ سوی نسل، په سلهاوو او زرهاوو داسې نورې کیسې او خاطرې په یاد لرو، چې د بل د بدلولو د کار دوزخي اتلانو، د آزادو او خپلواکو انسانانو په ژوند، آزادۍ او بالاخره د هغوی په سر او مال باندې څه راوړل!!

غزنیوال اجمل سلطاني، چې د بل بدلولو اورونو یې پلار په ځان لاهو کړی، کیسه کړې، چې غزني او اندړو کې یې ځنې کسان یوازې په دې جرم، چې جیب کې قلم ګرځاوه، د مرګ تیارو کندو ته ور وغورځول.

په هرحال د مجاهد او شهید آمان شخصي مېړانه وه، چې ټول روغ رمټ کابل ته را واوښتل او څه مهال د قومندانانو له شورا پټ شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قوماندانانو د شورا غوښنه برخه، هغه ځوانان وه، چې همزولي يې زياتره د پلرونو د عسکري او ملکي نوکريو او يا هم د مناسب کورني اقتصادي او اجتماعي حالت له مخې، د څو شپو په تمعه کابل ته کډه شول. د ارباب غريبداد په سرلشکرۍ، د بابا له غره را کوزو شويو موش کُش او يازده ټکه ټوپکوالو وړه بلوا هسې پلمه شوه، او ټول ميدان له حکومت څخه ياغي شو.

دې سره، د تاريخ د پاڼو په اوښتلو کې، د کابل په وجود، د ای اس ای د قوماندانی د «ستراتيجيکې ژورتيا» د نخشې له مخې، يوه په بله پسې زر چړې ننوتې.

په کابل د جنګ ځنګل را تاو شو.

په کابل کې لوړې انګولا کوله.

په کابل، د الله اکبر له نعرو سره، کتار کتار سکر بيست او سکر چهل را کوزېدل او په ګناهګارو او بيګناه ښاريانو يې خولې لګولې.

په حيرتانو کې، چې د نجيب په حکومت ټک وشو، نو د حکومت د غټ جنګي ماشين صاحب صلاحيت جنرالانو يوه خوا بله خوا لارې جوړې کړې او دې سره کابل غاړه کښېښوده او خپل ماتې خوړلي، منتظر با معاش و بې معاش مدافعان يې، په ټيټو سترګو بېرته کليو ته ور پر ېښوول.[1] اوس نو دور بدل وه! اوس نو خدای د مرميو او بمونو په کړس او کړوس کې را لويو شويو جهادي قوماندانانو ته موقع په لاس ورکړې وه، چې د کمونستي حکومت د واک پر کلونو کې، د خپلې مرګ ژوبلې په هره پېښه کې، دغه ور په ياد شوي همزولي، چې د هغوی د خيال او تصور په دنيا کې به، ړيره خريلي او چنګ چنګ بريتونه د ټانک پر سرونو ګرځېدل، اوس په بيغمه زړه تصفيه کړي.

ددغو کابلي شويو همزولو ګناه دا وه، چې دموکراتيک نظام تر بيرغ لاندې يې زده کړې بشپړې کړې وې، مامورين او منصبداران شوي وه، له روس صفته حکومت څخه يې معاشونه او امتيازات اخيستل!

هغوی ږېرې خريلي، ښځې يې مخ لوڅې د خپلوانو ودونو او د غم او ښاديو محفلونو ته تللې راتللې، لوڼانې او زامن يې د پخو تعميرونو مکتبونو ته تلل راتلل.

او اصلي خبره داچې: د دوی کندوان او کورونه له روسي اوړو، غوړيو، زراعتي چرګانو او څه شي او څه شي ډک پک وه او کلي خوب او خوراک د ميګ الوتکو د بمونو په ډم او ډوم کې کول. او اوس يې د دوه ميليونه شهيدانو... ميليونونه معيوبانو، کونډو، رنډو تاوانونه غوښتل!!!

دا زلزله هم د مغلوبينو په سرونو او کورونو او مالونو تېره شوه! هر چا خپل کار وکاوه. څوک وژلي، څوک ټکولي، څوک يې د دوست او تربور

---

۱ – ددغې خبرې د سپينولو لپاره، د پاکستان د پوځي استخباراتو د رييس جنرال اختر عبدالرحمن کتاب «کابل بايد بسوزد/کابل بايد وسوځي» ولولئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر مخې سپک او بې عزته کړي... خو د چا چې طالع برابرې وې، او د چا خبره عقل یې کار کاوه، نو د معاش په پس انداز یا مکروریانونو کې د خپل اپارتمان په نیمه بیعه خرڅولو سره یې ځانونه روسیې، هندوستان او تاجکستان او ځنو یې حتا آروپا او امریکا ته ورسول.
یوه دمه به واخلو!

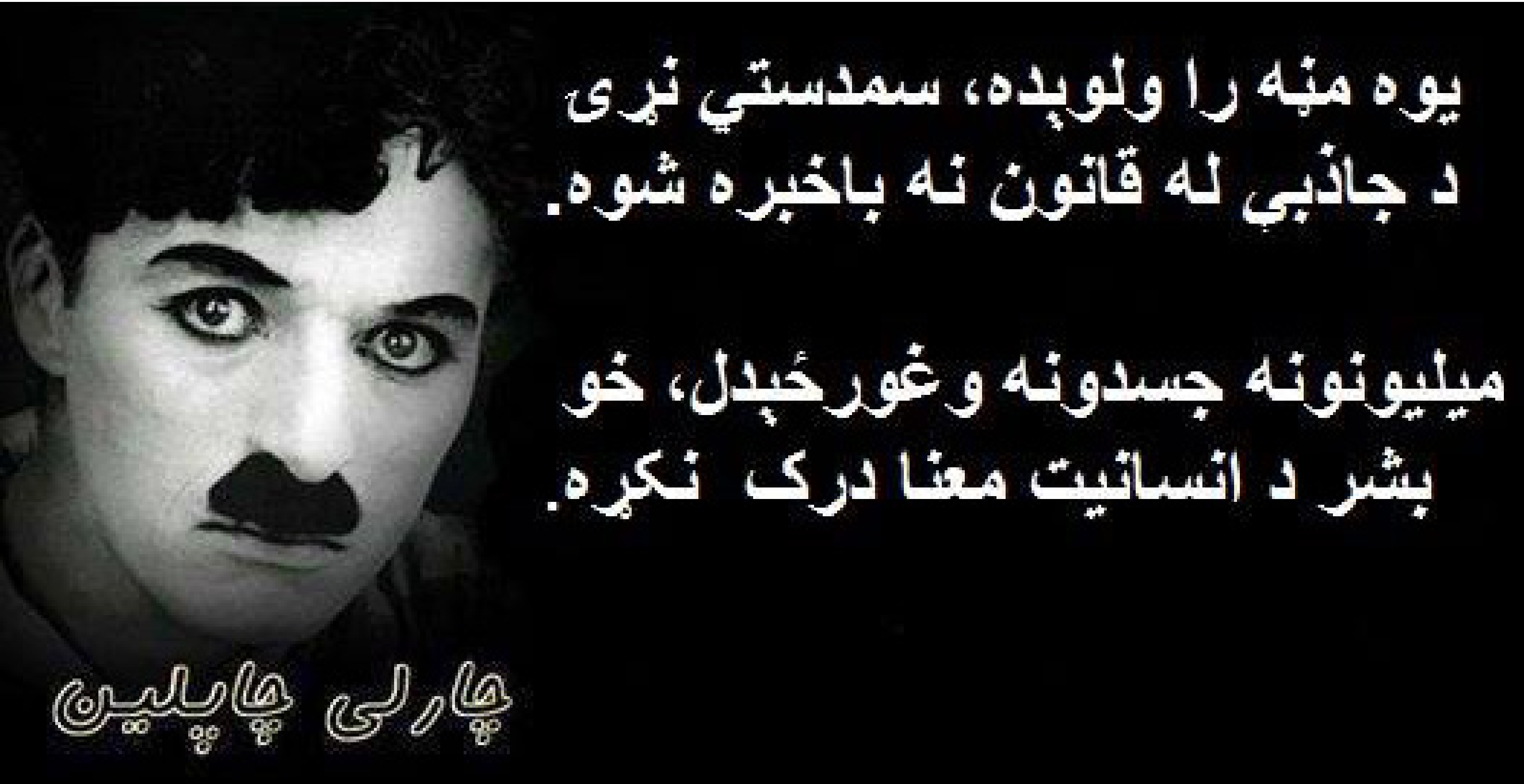

(c) ketabton.com: The Digital Library

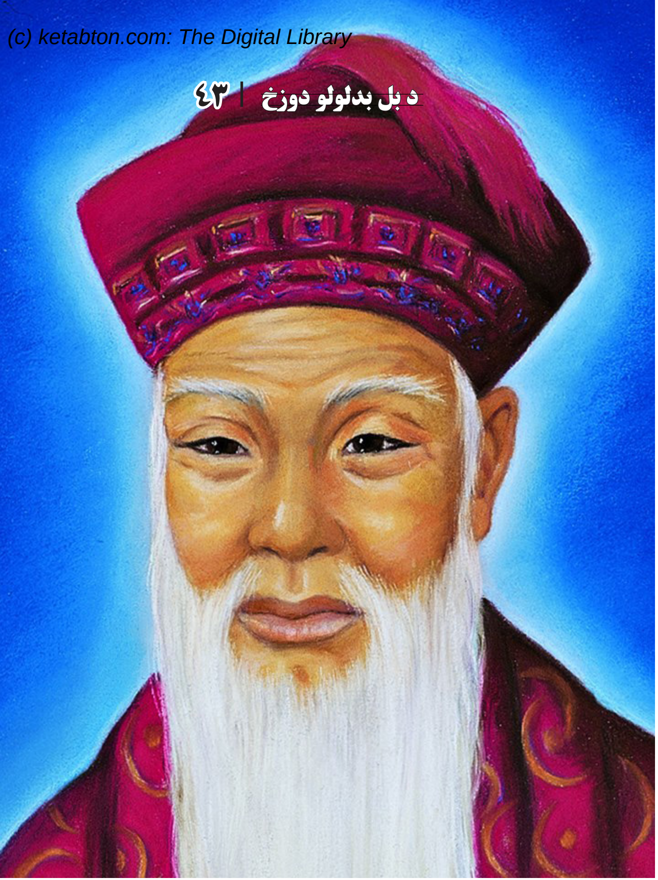

«له هغه څه چې لرئ يې راضي واوسئ؛
او ژوند څرنګه چې دی، جشن ونيسئ.
کله چې درک کړئ، هېڅ کمی او نقص نشته
ټوله دنيا به ستاسو وي.» لايي تسه.

ځوارلسم ګام

«عشق يې بخښي، قدرت يې اخلي.»

لږ تر لږه دادی شاوخوا څلوېښت کلونه کېږي، چې پر افغانستان د بل بدلولو د دوزخ سور اور بل دی.
دا اور موږ خپله بل کړی.
دا اور له هغې ورځې بل شوی، چې زما ذهن کې دې فکر ځای نيولی، چې زه غوره يم بل بدل دی.
دا اور لا ځکه پر موږ را ګډ دی، چې زه او زما فکر، چلند، اخلاق، رواج، دود-فرهنګ اصيل دي، د بل راته بدل او ناچله بر ښېي.
دلته که د کارګر او بزګر سور نظام راشي، که امريکې کې روزل شوې ډموکراسي، دلته که خلافت ټينګ شي، يا ملتپال د قدرت پر آس سپاره شي،
نو بيا هم اور بل دی، ځکه چې موږ ځانونه، د خپل کړي اصولي فکر-باور، اخلاقو، فرهنګ او تمدن ځانګړي عسکر حسابو؛ نو د بل بدلول زموږ ورځنی کار او بار دی.

لويان؛ د حقيقت کاغذي ځېرې

حقيقت له ټول بشري عقل، تفکر، ايجاد او پاللو مشر او بر دی. او ماشومان د حقيقت په عمر دي. ځکه يې سترګې، لیده کاته، خنداوې، منډې او لوبې، د روح

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنتي سرنوشت، د سړي مخې ته ږدي.
دا ژوندی الهي نښې دي او دغه خدايي نښې نه دي عادت شوي.
زموږ «ښه» د ماشوم سپين او له عقله وحشي ذهن ته لکه چرس او سره شراب داسې دي. او موږ هغوی په خپلو مقدسو چرسو، بنګو، هيروينو او شرابو معتادوو.
آه! لکه، چې ټول عقل معتاد دی!؟
موږ ماشومان په را لوېدلو سره، دومره په زوره په خپلو خبرو، ويناو، نصحيتونو او رواجونو عادت کوو، چې دا يې په يوازيني فکر، باور او چال چلند واوړي.
موږ له ځانه يوه تکرار دنيا پر ېږدو.
موږ له ځانه تکرار انسانان پر ېږدو.
زموږ ښه په ګل ګل ماشومانو کې متناسخ کېږي او دې سره د «نوي» ماشوم زوکړه، بيا بيا څټ ته غورځي.
موږ دومره تنګ نظره يو، چې ژوند ته د يوې بلې خبرې، يوه بل فکر–باور، يوه بل اخلاق او رسم او رواج اجازه نه ورکوو. موږ خپل بچيان، او خپلوان او د خپل او تېر نسل په خپل تکرار بدلوو.
ځکه د زړو شيانو لپاره جنګېږو!
ځکه زړې حافظې را په کې حکومت کوي،
ځکه موږ د ژوند په خوند هېڅ نه پوهېږو؛
او دا ځکه، چې:
موږ ژوند نه کوو؛ بلکې ژوند تېروو!
ځکه نو هرڅه، چې خورو، نو مالګه يې پېريانو وړي. هرڅه چې څښو نو خوند يې نشته. هرڅه چې ګورو، نو زړه مو ورسره آرام نه مومي.
موږ هرڅه ګټو. هرڅه پيدا کوو. هر هر څه زيرمه کوو. خو داړ مو له زړه او ژونده ګډه کړې!
موږ څه شي پسې سرګردانه يو؟
يو څه به له زړه سره دمه واخلو!
ګوندې که زړونه او ذهنونه مو د حقيقت په اقيانونس کې يوه غوټه ووهي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

می بخور مصحف بسوز آتش اندر کعبه زن
ساکن بت‌خانه باش مردم آزاری مکن»

موږ «ځان» پسې سرګردانه یو. له موږ ځان ورک دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د «بل» عادت اشغال کړي یاستو.
موږ د زړو او پردیو عادتو مستعمرې یاستو.
له تاسو سره مې شریکه کړه، چې یو د پنځلسو- شپاړسو کلو سازماني ځلمکی، څرنګه یو د لمانځه په تور اګسا ته قلمداد کوي!
په دې هم سره خبر شو، چې د ذکرالله شهید د لیسې ښوونکی، فقط د کورتی د غټ چپه ګردن په خاطر، د خپل ډول صحرایي محکمې لخوا، سور کاپیر ثابتېږي او خندانه ځواني یې تر ډبرې لاندې کېږي.
او بیا د یوه مشهور جهادي تنظیم، د قومندانانو شورا، له کابله کلي ته ورغلي پخواني رېره خریلي، په ولیو د کورتیو اچولو، و ښتانو رمنځولو، لامبو وهلو او د پولو پر سر ګرځېدلو په تور، ځانګړې غرنی محکمې ته جلبوي.
خدای خبر څومره خدایي عاشقان به د خدای د نوم اخستلو په جرم، د نفس پرستو بنیادمانو د غضب خوراک شوي وي؟ (نه پوهېږم په دې او دې ته ورته د نورو د بدلولو په اورلنو مرکزونو کې به څومره سپېڅې آسماني څېرې خاورې ایرې شوي وي؟)
موږ په ناخبرۍ توګه د یوه زاړه-ښایي مړه- تعهد لپاره، د ژوند نعمت مصرفوو.
دلته، د جنت په دې ورکه ځمکنۍ څنډه باندې ذهني اګاهۍ- ښه ده ووایم انساني اګاهۍ- د ژوند سوځولو دوزخي کورې ګرځېدلي، چې هره شېبه، هره ورځ او هر وخت د «بل» په شخصي او فردي عقیده، باور، فکر، طرز، سلیقه، ډول، مورال... د قهر او غضب اورونه ور بلوي!
دلته نېږدې هر مکتب، فکر-باور د ځانپېژندنې او حقیقت سرچینې موندونکې په دعوې سره، په ځاناخبرۍ ډول په خودپرستي او باطني غرور پېښه کړې او ځکه نو له خپل ذهني چاپېریاله بهر ژوندی نړۍ، د بت- فکر پلي کولو لپاره، روغنیات یا د سوند مواد ګڼي.

ځار ځار له خپلوا کو ماشومانو شمه

ماشوم د انسان په لاس او عقل جوړ شوي فکرونه، اندونه-باورونه، فرهنګونه او تمدنونه، د وچ کاغذ پر مخ د مشرانو غلط کارونه ګڼي.
د ماشوم ژوندي احساسات او عواطف د حقیقت له سرچینې را بهېږي.
هغه او حقیقت سره خپل دي.
هغه له حقیقته پیدا شوی.
حقیقت یې پلار دی، مور یې دی، حقیقت یې له شودو ډک تی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حقيقت يې آسمان دی. حقيقت يې پښو لاندې هواره ځمکه ده.
حقيقت يې سترګو کې هر موجود تصوير دی.
حقيقت يې خوب دی. حقيقت يې ويښه ده.
حقيقت يې د زړه غوښتنه ده. حقيقت يې د خولې خپلسرې خندا ده.
حقيقت يې وړيا ډوډۍ، اوبه او هر شی غوښتل دي.
هغه حقيقت د هرڅه پلار بولي.
ماشوم ته ژوند او د ژوند بېليونونه څېرې، د حقيقت ډول ډول ننداري ښکاري.
ماشوم د روا هستۍ هستوګن دی. ماشوم هرڅه حقيقي او روا بولي. دا د خالصې مينې ننداره چې دی.
ماشوم ته مينه وړيا ده.
هغه هر شی ځای پر ځای غواړي او تر سره کوي! ځکه يې لوڅې ډډې، لوڅې ميتيازې، لوڅې مچې په شهوت کې نه ځايېږي!
ماشوم لوڅ او زړور خدايي مينه ګر دی.
هغه په عشق ډک دی. ځکه نو دنيا، څېرې، وګړي، ښېزونه، ښايستونه، آوازونه...هر هرڅه خپله روا مينه بولي.
ځکه نو دغه خدايي مخلوق د بې قيده او شرطه مينې، بې پروا مينه ګر دی.
هغه ايډيالوجۍ، اندونه-باورونه، چې د بل د بندي کولو، تړلو، له آزادۍ محرومولو، وژلو او تباه کولو په خيال کې دي، څومره خدايي دي؟؟؟
موږ ته د خپلو خولو او خيرو بوی عطر دي او د نورو ګلابي څېرې او طبيعي عطرونه راته د شيطان په ميتيازو ککړ برېښي.
موږ په ځان عادت شوي يو.
موږ د يوه رنګ زيارتونه يو؛ خپل رنګ. موږ کې خپلې زړې ذهني او عادتي څېرې زيارت شوي دي.
موږ په خپلو ماتو ګوډو افکارو، اخلاقو، عادتونو، رواجونو، رسمونو...د روسو له «ټولنيز قرارداد» لوړه بيعه ړدوو!
«که څوک تله د انصاف په لاس کې درکړي/خپل ټټو او د بل آس به برابر کړې.» حضرت رحمان بابا
يو څه به بې خبرې ځان ځان سره دمه شو!
ګوندې که را څخه ورک ماشومتوب، د زړه له کومې ګوښې آواز را وکړي!!!

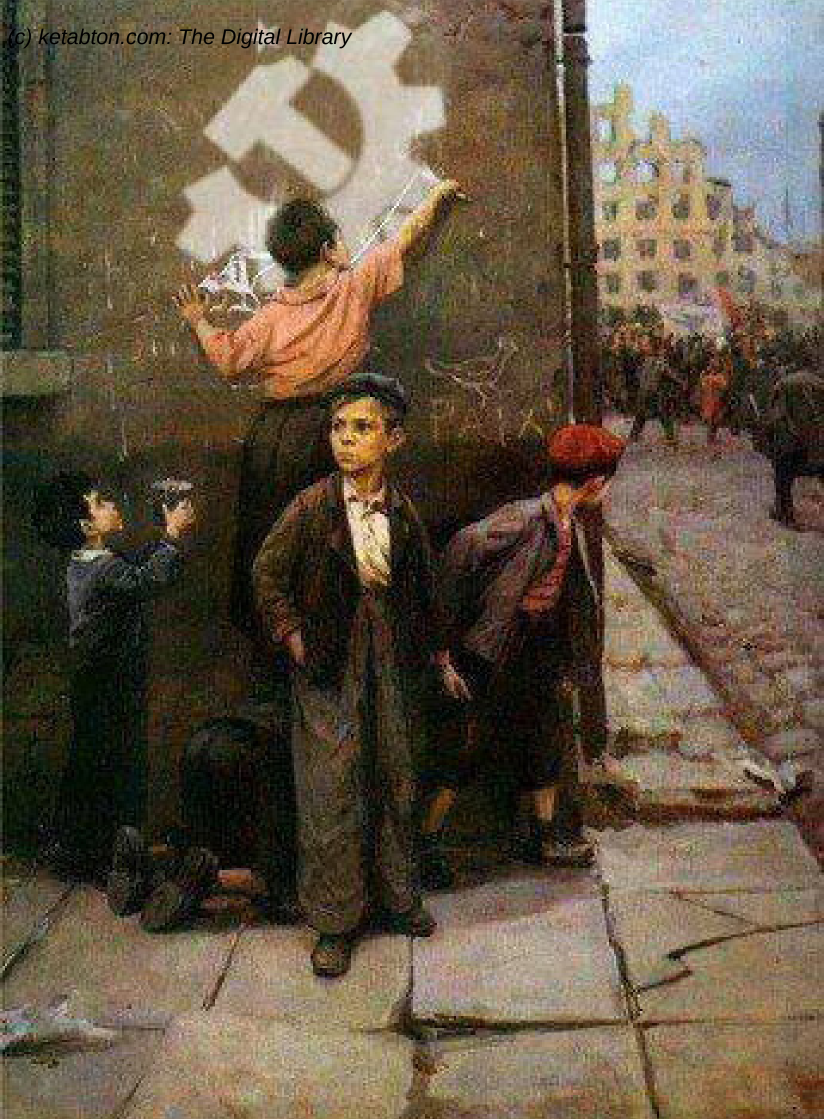

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپاړسم ګام

«هېڅ بینادم، مکان او یا کوم شی کامل نه دی...څومره آسانه ده، چې د بل تفاوت ته د خطا په ستر ګه وګورو. موږ د «سم» او «ناسم» په اړه د خپلو عقایدو په بند کې اسیر یاستو.»

د بل بدلولو حاکم اخلاق، په ملي او نړیواله کچه، د زیاتو ورانیو، قتلونو، غمونو او دردونو لامل شوي دي. د بل بدلولو، د انسان شرافت داغلی دی. دې فکر شریف انسان په یوه غاصب، نیواکګر، زندی کوونکي، قاتل او ورانونکي حیوان بدل کړی دی.
د بل بدلول، د جګړو مور دی. له قدیمه را هیسې، بل بدلول پر ذهن حکومت کوي؛ ځکه نو ذهني-مادي مذهب هم بلل کېدلای شي.
بل بدلولو لومړی ذهنونه او فکرونه لاندې کول -او اوس یې لا بېدریغه لاندې کوي- او وروسته؛ لکه له وښو لاندې اوبه، په حکومتي مرکزونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یرغل ورووړي.
دې جګړې واکمن فکرونه، مادي-ذهني مذهبونه، اخلاق، رواجونه او تمدونونه، پخپلو سړیو او وسلو سره را نسکور کړي او نړولي دي.
د بل بدلولو د هر نوی عصر په پیل کې، د وخت د زورور مادي-ذهني نابغه کوډګر، په زورورو احکامو سره، انساني اګاهي مغلوبه کړې او له دې سره یې خپل سړي او سرتیري، خپلې وسلې او ټانکونه، خپلې سرچیني او خاوره، د زاړه او له موده لوېدلي ذهني- مادي مذهب او واکمنۍ او له ښې وتو فرهنګونو پرضد ور اړولي او دې سره د نړۍ محتوا او شکل په نوي ښکیلات او زبېښاک کې وژلی ودرېدلې.
له دې مادي- ذهني اوښتون سره به راټوله شوې انساني، کلتوري، اجتماعي او حتا اقتصادي سرمایه نړېدله او ددې پر کنډوالو به د فاتح فکر او باور بېرغ ودرېده، شکل کېده او د هر څه ظاهري حالت به جوړېده.
بیا نو نوې نمانځنې رامینځته کېدې. نوي شوالیه او سرداران نمانځل کېدل. د وژل شویو لویو وینو تویونکو زیارتونه او متبرک ځایونه جوړېدل او تویې شوې وینه، د قلم له لارې، د تاریخ کتابونو ته ننوته. او اینده ماشومانو د خپل ډول کله منارونو روایت، د حماسې په نامه لوسته او په ډله ییزو ترانو کې زمزمه کاوه.
نه! نه کېږي! څه شی دي، چې افشا کېدل یې مخکې له وخته دي. دا کار لویه بیعه غواړي!
زما وجود د «قتل» بندولو چیغې وهي!
نو ورکه دې وي د مرګ رسۍ، یا چاړه، یا توره، یا توپ، ټوپک، الوتکه او هغه وژونکي واسکټونه، چې ګل مخو اوولس، اتلس او شل کلنو ته، د تویې شویو وینو په وزن، نالیدلې ناوکۍ، د بې مړي جنازې په اوله شپه، بې ټنګه او ټونګه په لاس ورکوي!
له هغې ورځې چې انسان د «مسوولیت» او «رسالت!» او «نجات!!» او څه او څه په نامه، د بل بدلول پیل کړي دي:
له هغې راهیسې یې سپین خدایي طبیعت اوښتی!
له هغې را په دې خوا یې جنتي خېره سپیره شوې!!
له هغې را وروسته، هغه د فکر غلام دی او غواړي دغه غلامي په ټوله ځمکه جاري او د تل لپاره دود وګرځوي!!!
له ټولو ذهني دلاېلو چې تېر شو،فقط ځان تر پوښتنې لاندې راولم!
راځئ، خپله یې تجربه کړو، خپلې پوښتنې ته هغه ځواب ومومو، چې زړه کې مو له سترګو او حواسو پټ دی.
آزادي او ځان موندنه مو سرنوشت اوسه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوولسم ګام

«هرڅه تېر پرې...یوازې خدای دي چې بدلون نه مومي. موږ ټول مخ په یوه مقصد سفر کوو.
یوازې لارې مو سره توپیر لري.»
تلپاتې لار

اکبرجهاد

دې دمه کې یوه پوښتنه نه وه، بلکې پوښتنې را په کې په چیغو شوې:
که د بل د بدلولو کار او بار، چې احزابو او سیاسیونو په ټیکه اخیستی، نه وه- نه وي- آیا بیا به هم وینه تویې شي؟
آیا زندان کې به ځوک پاتې شي؟
آیا ځوانان به مو ځوانیمرګان شي؟
آیا کرکه به داسې د زړه ښایستونه را خوري؟
دا او ډېرې داسې نورې پوښتنې د میلیونونو افغانانو پوښتنې دي. دا د نړۍ د هرې ایډیالوجۍ او د ذهني او رواني باورونو ځپلو ملکونو د میلیونونو انسانانو لپاره پوښتنې دي! دا پوښتنې هم زما او هم د هر بل انسان پوښتنې دي. او هم له ما او هم له هر انسان څخه مطرحې پوښتنې دي!
نو د پوښتنو د ځواب مرکز زما دننه دی. رښتنی ځواب زموږ هر یوه خپل ځواب دی. نو راځئ خپله دغه طلایي برخه په خبرو راولو!
زه، ته، هغه! هر یو، سره له دې چې د بل بدلولو دوزخ، ژوند او هستي را سوځولي، له دې سره سره، بیا هم په یو ډول نه یو ډول سره، د بل بدلولو، ذهني او عملي دریځ کې ښکېل پاستو!
زه که غواړم د بل بدلولو له ذهني او عملي دریځه آزاد شم؛ نو بیا د ځاني، کورني، اجتماعي، کلتوري، محیطي، قشري، حتا کاري-مسلکي خوندیتوب له بیمې محرومېږم!
نو دا اکبر جهاد دی.
دا د اور له سیندونو تېرېدل دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د سر او مال مرګ دی.
دا ځان، مال، عزت، هویت او شخصیت په اوبو کې خوشې کول دي.
ځکه نو د ژوند د ټولو پوښتنو ژوندي او تازه ځوابونه زموږ په خپل تقدیر کې ویده دي!
زه خو دلته په دې اوږده لیک کې دادی لګیا یم؛ غواړم ځان دقیق په هېنداره کې ووینم:

انسان د خپلو تالیفاتو غلام

موږ خپلو تالیف کړو قوانینو، اخلاقو، رواجونو...تېر وېستلي یو. دا پټې وسلې دي. دا لومړنی بې غږه تپانچې دي.
دا نه پېژندونکي زهر دي.
دا د ځان په لور وېشتل شوي توغندي او هېدروجنې، نایتروجني بمونه دي.
موږ د روا دلایلو په سپرونو او ډالونو مجهز یاستو.
موږ یوه فکر–باور اېل کړي یو.
موږ ذهني اسیران یاستو.
موږ د بل په زندی کولو، وهلو، دربولو، شړلو، وژلو او سوځولو سره، له خپلو ذهني نفسانیاتو سره له اصلي جګړې ښخه تښتو.
بیا وایم ذهني نفسانیات دغه پنځه دي: شهوت، قهر، طمع، تړلتیا او ځانپالنه!

موږ د غم نېشیان!

موږ ارمانجن یو. موږ د پلرو پلرو زخمونه، ژړاوې، غمونه، واویلاوې، آهونه، او د زړه سوزونه ځان کې را ټول کړي. یوازې لوحه مو نشته، کنه موږ زاړه، عتیقه موزیمونه یاستو. موږ د غم په نېشه اخته یو. موږ تیت او پرک یو.
زړه مو له ذهنه تښتي!
حواس مو له بدنه منډې وهي!
عواطف مو په حرامو ښکلاو پسې خونونه کوي!
پښې او لاسونه مو د ګېډې او شهرت اورتون ته، د بل له کورونو، په سوله او په جنګ، په واسطه او چشمبندی خس او ذغال را تښتوي!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د روح خو هېڅ درک نه لګېږي!
«روح» یاد ته نه راځي!
په «روح» نه د ملا، نه د عامي سر خلاصېږي!
وااااااا...ی! زه روح یم که دا دوه توته، له ختو جوړ انسان شکله زيارت؟
که زړه را سره دی، نو ژاړم به، ژاړم به، ژاړم به...تر خپله خدایه، تر خپله خدایه، تر خپله خدایه....
لویه خدایا! که د غرېدا او استدلال عادت نه وای؛ حقیقت به څومره ساده وه!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه پوهېږم دغه انځور د څه شي په لاسو ما ته را ورسېد ؛ خو زه يې ونړولم.
«موري مه ژاړه، له دې وروسته نه وايم، چې وږى يم!»
اريان يم، چې ددغه جنت مخي سترګو ته په کتو سره څرنګه لمبه نه شوم، ايره نه شوم او له خپل همزولي نسل- چې بل بدلول لوی ثواب ګڼي- بيخي ورک نه شوم؟ دا ماته جنت دی، سور سوزونکی ؛ خو مينه ناک جنت.
يوه قصاب لاس دغه ماشوم له ژونده پرې کړ ؛ خو له خدای تعالی څخه به يې څوک پرې کړي؟؟؟

اتلسم ګام

«خدای هغه څه دی، چې ته باور ولرې. هېڅ انسان د خدای د هستۍ په اړه تېروتنه نه کوي؛ خو يو انسان هم په سمه توګه نه پوهېږي، چې دده پېژندنه له خدای څخه څه شی ده؟ د خدای په اړه هېڅ راز او رمز نشته؛ خو داچې هغه، هغه څه دی، چې هر روح باور لري، چې واوسي. دا د خدای معما ده، څکه نو ټول د خدای د لويوالي او عظمت په اړه د خپلې پېژندنې پر اساس، سره په شخړه او لانجه کې دي.»

زه يم زمرررررررر...)

علم په مورږ کې ختم دی. پوهه او باور په مورږ کې ختم دي.
اخلاق او شرافت په مورږ کې ختم دي.
دنيا او اخرت په مورږ کې ختم دي.
حقيقت په مورږ کې ختم دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د ټولې هستۍ او نیستۍ څېره او ننداره یم.
زه په وګړو کې شهزاده یم. زه د ټولو سلطان یم. زه واکمن او زړور او یوازینی یم.
دنیا د اغزو کرونده ده. نور وګړي اغزي دي. په فکر او باور راته زهر دي.
او زه یم زمری، پر دې دنیا تر ما اتل نشته، بل په...
زه د خپلو دروغو بت یم. دروغ ما جوړ کړل او دروغو زه جوړ کړی یمه.

وګړي د لاس او بړدې او لنډې ګوتې

زما دویمې مورنۍ انا، چې د میدان دره کې زموږ د هستوګنې د سیمې یعنې چارېکې، د چارکلا څلورو واړو کلیو مشرانو او کشرانو به «ببو» بلله؛ په ښځتوب زړوره نارینه وه. هغې هم کور کاوه او هم یې د پټي بار پورته کاوه. هغې ته به چې چا د بل د نادودې شکایت ور وړ؛ نو وېل به یې:
«ښه وګوره! آیا دا د لاس ګوتې سره برابرې دي؟ بنیادمان داسې دي! خبر دی ته ګذشت وکړه!!»
ببو به له خپلې تمثیلي فلسفي وینا سره، د خپل لاس خلاصه پنجه او اوږدې او لنډکۍ ګوتې سرې ته خلاصې ونیولې.
د لاس په ورغوي او ګوتو یې نه د نقالو مکتبیانو په شان، د الجبر فرمولونه یا د کیمیا معادلې کښل شوې وې، او نه د سخات یا سرسایې د طریقې د ملایانو میم زورما ټوله زما...خو خلاص لاس یې هر انسان په خپل ځای کښېناوه.
ببو دغه فلسفه په خپل اویا- اتیا کلن عمر موندلې وه. خو دغې ساده تجربي فلسفې سړي ته دا ورښووله، چې انسانان په قد او په وزن او په قوم یا ژبه برابر بدلای شي؛ خو په مضمون او معنا نه!
انسانان به په مکتب او مذهب یو وي؛ خو په فکر او ذوق نه!
هغوی په یوه ځای، یوه تمدن کې ګډ ژوند کولای شي؛ خو په چلند او اخلاقو به جلا جلا وي!
انسانان به په یوه نسل کې، یوه مدرسه کې، د یوه کتاب درس ته کښېني، خو اګاهۍ به یې سره متفاوتې وي.
انسان ښايي له ډېرو شیانو ناخبره واوسي؛ خو زیاته ناخبري یې له ځان څخه ده.
انسان د برابرۍ په شعار ډېر آسوده کېږي؛ خو نه پوهیږي، چې هم خپل شخصي حق او هم د نورو فردي حق تر پښو لاندې کوي.
انسان هرڅه چې ده، د فردي اګاهۍ وضعیت یې دی. او دا د انسانانو د تفاوت اساسي برخه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ببو اصلي اشاره، دا ګاهۍ له مخې د انسانانو متفاوتو دریځونو ته وه.
انسان تر هرڅه دمخه «فرد» دی. او دغه فردیت د هغه د ګاهۍ وضعیت را منځته کړی. نو په دې اساس، د «برابری» عمومي شعار دلته خپل مضمون بایلي؛ ځکه انسانان دا ګاهۍ متفاوتې سطحې دي!
د کلیوالي ببو یوې خبرې «آیا دا د لاس ګوتې سره برابرې دي؟ او بنیادمان د لاس ګوتې دي.» خروار خروار معنا زموږ پر خوبولې، سترې او پخې انساني اګاهۍ را شیندلای شي:
«بنیادمان د لاس ګوتې دي. آیا د لاس ګوتې برابرې دي!؟ داسې هر سړی فرق کوي. څوک لږ پوهېږي، څوک ډېر پوهېږي. څوک په یوه فکر او خیال وي، څوک په بل فکر او خیال وي...!»
موږ اعداد شمېرو. په یوه کې یوازې یو ځاېږي. یو فکر فقط یو فکر دی. یو باور فقط یو باور دی. د یوه لاس ګوتې هم داسې دي. پنځه واړه ګوتې دي. خو ګوتې دي؛ نه «ګوته»!
پنځه واړه ګوتې له غوښنو عضلو او هډوکو جوړې دي؛ خو هره ګوته جلا کار، جلا شکل او جوړښت، جلا سرنوشت، او جلا استعداد او شاید هم جلا خودا ګاهي لري. ځکه نو دا «ګوتې» دي!
وګورئ! یو مذهب فقط یو مذهب دی؛ ځکه چې یو ډول اخلاقي-عبادي اصول لري.
یوه مذهب کې مېلیونونه وګړي شامل دي؛ نو د یوه مذهب د پیروانو شمېر، د مذهب شمېر نه شي ور زیاتولای. ځکه ټول د یو ډول اوصولو تابع او فرمانبردار دي.
خو انسانان رنګ په رنګ دي. متفاوت دي. د لاس د ګوتو په شان مختلف استعدادونه، واکونه، مسوولیتونه، کارونه –او تر ټولو مهم– هر یو خپل خپل برخلیکي ذخایر له ځان سره لري.
انسانان خپلواکې اګاهۍ دي. هر انسان د خپلې فردي آزادۍ او مسوولیت خاوند دی.
ببو، چې ما به «اَدې» بلله؛ ولاړه! اوس یې کالبوت د میدان درې، د خواجه اسحق ولي له زیارت ور بر، د لوړې غونډۍ په خاروینه ډډه، تر دوو ښځینه شناختو لاندې پټ دی او اروا یې د نالیدلو دنیاګانو په سفر تللې! خو د خبرې زور یې نه سره ډیالکټیک ور مات کړای شو او نه د معاصرو بنسټپالو افراطي او یا معتدل تفسیرونه او تاویلونه د هغې له ساده فلسفې زیات زړه ته تازه اوبه ورکولای شي!
دې فلسفې ته به په بله ورځ بیا را ګرځو.
اوس به یو شېبه خپلې اګاهۍ سره دمه شو!
په خپله فردي ازادۍ کې شنه اوسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نولسم ګام

«د آزادۍ لپاره کار مه کوه؛ بلکې آزادي دې باید د هرې شېبې کار پابله واوسي.»

وړو کی ذهن او ساده حقيقت

مريد له استاد څخه وغوښتل چې په حقيقت يې سر ور خلاص کړي!

استاد ووېل: حقيقت ساده دی.

وېل يې څومره ساده؟

ځواب يې ور کړ: دومره ساده، چې تصور يې نشي کولای!

د شاګرد ذهن زما په شان ټول عمر مادي-ذهني فلسفو ور ډک او ټنډ کړی وه؛ پوه نه شو! بيا يې استاد وپوښته:

«دا څنګه ساده دی، چې زه -حتا زه- نه ور باندې پوهېږم!؟

استاد ووېل: «ته يو کار وکړه: ځان د حقيقت له ذهني انځورونو تش کړه! هغه څه دي چې د حقيقت په نامه، ذهن کې ټول کړي؛ ټول لېرې وغورځوه!! له دې سره به حقيقت ستا تجربه شي. ته به حقيقت په شخصي توګه ومومې او ووينې!

موږ اصيل او ساده حقيقت، تر يو من کاغذونو، يو خروار نظرونو، فکرونو، فلسفو لاندې پټ کړی.

حقيقت هماغه ساده او ماشومانه سپين عقل دی. هماغه بې جهته، بې تعصبه ذهني موازنه ده.

زموږ جګړې ټبايي د يوه ذهني-مادي حقيقت لپاره وي! يا ښه ده ووايو، د حقيقت د ذهني شويو نښانو په خاطر وي. څکه د دين او باور، د فلسفې او بشرپالنې، د تمدن او ليبراليزم تر بيرغ لاندې د وينو وېالې رواني دي. او بشر ورځ تر بلې عصري جنګيالی جوړ برې!

«بنيادمان د لاس اوږدي او لنډې ګوتې دي» دا زما د «ادي» د ژوند ټوله فلسفه وه. او څومره ښه وه. خو موږ او زما ورور، پلار، نيکه او کشر نسل کله دې فلسفې ته رسېدلې يو؟ موږ لګيا يو چې د لاس (چې ملت دی) ګوتې ټولې په يوه اندازه وړې يا اوږدې کړو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

وګړي د بوډۍ ټال په رنګ دي. زما د فکر- باور رنګ دنیا لپاره جګړنه مدرسه ده. دنیا زما دښمنه ده. دنیا زما لپاره غم دی. دنیا د تربره سنګر دی. دنیا بل بدرنګه کړې...

بیا زه یم...

زه دنیا مغلوبوم. دنیا ځپم. نور بنیادمان:

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک وژنم، څوک په لاسو، څوک په پښنو ګوډوم.
څوک بندیانوم. څوک ځان سره یرغمل ساتم!
اه! څه وکړم! غم غم مو د بل بدلولو دوزخ دی.
آه، دا شر له کومه شو؟ خو اول دا چې شر څه شی دی؟؟؟
شر، د روزل شویو او دود شویو ذهني-مادي باورونو محصول دی. ځکه نو «زه» وايي:
«زه یم زمررررر...ی پر دې دنیا!...»
د بل د بدلولو دوزخ دومره توري او کلمې وسوځول، خو خبره یې اوږده ده! راځئ دلته به یو څو پوښتنو ته ور لنډ شو:
آیا رواجي او ځانپالی «انسانیت» او خودمحوره «شرافت» یې په بیعه لوړ دی که یو خاځکی وینه؟
آیا که زموږ ټولو کورونه د الماسو او سرو یاقوتو له خښتو ورغېږي، د نیازمحمد او دوست محمد او په دې لیکه څو میلیونو نورو له ژونده محرومو شویو انسانانو د ژوند بیعه به پرې کړي او په څه شي به یې پرې کړي؟ ښه ده، چې زړور شو او د بل د بدلولو دوزخ له خپل ذهن، زړه، احساساتو او عمل څخه وباسو.
موږ باید د ځان دننه، له تیارو ډکو خوندي کړو صندوکونو باندې زلزله ور ګډه کړو.
باید په لوړه مینه ګره چیغه سره ټولې کړکې، ځانغوښتنې، شهوتونه، تعصبونه، مادي-ذهني طمعې، په جعلي مفاخرو او مړو فکرونو پورې هر راز تړلتیا او د ځان تاییدولو تر پردې لاندې، خپلې رب النوعه څېرې او کانې افشا او بربنډې کړو.
لویه او په ژوند او ژوندو عاشقه خدایه!
د قتل فکر راڅخه واخلې!
د قتل احساسات او عواطف راڅخه واخلې!
د بل د بدلولو فکرونه، ایډیالوجی، اندونه او باورونه را څخه واخلې!
آه، ډېر وچغېدم، یو څه به دمه وکړو!
ګوندې که مینه ګر شو. مینه پوره ثواب ده.
ګوندې تر هغې د خپل فکر-باور دننه، د نفساني سلطنت نښې تشخیص کړو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

شلم ګام

«خو هغه چا لپاره چې د حقیقت د اور پدلو وس لري، زما یوه خبره هم معما نه پاتې کېږي. کلمې حقیقي دي او تلپاتې.»
ربازار تارز

زه دوزخ، بل دوزخ!

کلونه وړاندې چې کابل کې، بي بي سي سره همکار وم. یوه ورځ ولسي سندرغاړی عبدالله مقری دفتر ته راغلی وه. هغه عجبه د کار خبره وکړه:
« هر یوه، یو څه کړي! نو ښه ده، چې هر یو بخښنه وغواړو!»
ښایي د سندربول مقري د وینا کلمې او جوړښت به بل ډول وه؛ خو دغه یې مفهوم وه. له هغې ورځې مباشتې او کلونه تېر شول؛ خو موږ دې بلوغ ته نه یو رسېدلي، چې له یو بل څخه عذر وغواړو.
بې ژونده فکر–باور زموږ زړونه او ذهنونه را وچ کړي.
موږ ګرځنده جادوګرو بتانو انتر منتر کړي یو.
موږ وچ او جامد او بت شوي فکر، د بل جنګ او جګړې ته را اېستلي یو.
ځکه په بل په تنګېږو. بل موږ په غوسه کوي. بل را ته دوزخ دی.
بل زما دوزخ دی؛ زه د بل دوزخ یم: حساب مساوي شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل زما هېنداره دی.
زه هېنداره کې «ځان» وینم؛
خو هېنداره را ته دوزخي بڼې ښکاري.
خو هېنداره یوازې مخې ته ولاړ سړی یا شی منعکسوي!
منعکس شوی او بربنډ شوی زه یم؛ بل مازې هېنداره دی!
بل کې دوزخ وینم؛ ځکه دوزخ زه یم.
زه راته آشنا متن لوستلای شم.
یوازې را زده شویو معلوماتو باندې پوهېدلای شم.
زه یوازې له خپلو ذهني معلوماتو څخه غږېدلای شم.
زما چلند خپل ذهني معلومات را جوړوي.
نو مخکې تر دې چې زه بل «بد» ووینم، دغه «بد» مې لرل.
کله چې بل وینم، خپل بد را په زړه شي؛ بیا بل بد وینم. خپله بدو باندې تېنډ یم؛ خو چړې د بل په ګېډه ورمنډم؛ ځکه بل زما هېنداره دی.
زه په بل کې (خپله هېنداره کې) د خپلو بدرنګه، تورو او لرغونو اورونو لیدلو (سکندر، ناپلیون، هټلر، چنګیز، ستالین، زئوس، میلاسوویچ او خپل سره او شنه، او تور سپهسالاران) جوړ کړی او د شیطان کار ته ګډولی یم.
زه په ذات کې، د خپلو بدرنګیو فاتح یم، خو اوس ادرس را نه غلط شوی:
مخ په چپه روان یم. او په دې قضاوتو، محکومولو، بندیانولو او وژلو سره، شېبه په شېبه د خپل ابدي «ځان» له دروازې لېرې کېږم، لېرې کېږم، لېرې کېږم...څو چې د عشق یو ژوندی سلطان په مخه راشي، د خپل ختې ته پرې ایښي ځان په لور را ته ډیوه شي او د نجات سندره شي!
که ځان ته سر ور دننه کړم؛ نو ښایي ټوله بدرنګي، کچه توب، او بدي ځان کې، خپل تل او ضمیر کې را شنه ووینم! او پوه شم، چې اور دننه دی، جګړه دننه ده، د جګړې میدان او ځای دننه دی. او زه عمرونه عمرونه په غلط ادرس کې، له غلطو هدفونو سره جنګېږم.

نوی ژوند، نوی پیل

زما په موندنه او فکر دا اساسي جګړه ده. دا د ټول عمر جګړه ده او په دې جګړې سره یو وګړی پر ځان لاسبری کېږي. یو وګړی خپل اصل وجود مومي، او یو وګړی په خپل اصیل جوهر ژوند پېلوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا نوی ژوند دی. دا تازه پېل دی. دا د خدای تعالی په لور د ورستنېدلو ربښتینی هوډمن او ځانخبری مزل دی.
نو ځکه داسې ګڼم چې که یو بل د زړه له کومې ومنو.
یو بل ته ورور شو، خور شو، پلار شو او مور شو... او دې کار سره یوه بل ته سوله شو.
بیا بل زما ښایست ګرځي، زه د بل ښایست ګرځم. بیا حساب برابر شو. بیا ټول خلقت برابر شو. بیا ټول ژوند په معنوي حرکت برابر شو.
بیا هر مزل، هره لاره، هر لاروی فقط خدای تعالی ته رسېږي.
بیا هره لاره، د هر چا استثنایي لاره، خدایي کور پورې نښتې لار ده.
بیا هره لاره خدای تعالی ته رسیږي. بیا هر یو د خپل آسماني کور لاروی دی.
بیا نو بد نشته!
بیا نو شیطان بې وطنه کېږي.
بیا نو هره وینا شعر کېږي.
بیا نو هر حرکت په ژوندی نڅاه بدلېږي.
بیا نو هر تصویر د پرښتو خدایي ښکلا بلل کېږي.
بیا نو هر نفس، هره ساه اخستل د خدای تعالی نوم ګرځي.
بیا نو هستي د سوچه، تازه، او حاضر حقیقت مقدسه ځمکه ګرځي.
بیا مور ټول سپین، ښایسته، لکه عاشق ماشومان داسې ژوند ته راوځو.
بیا مور چېرې نه ځو؛ ځکه ذهن جوړ کړی دوزخ را ته دروغ شوی.
بیا مور چا پسې نه ځو، ځوک نه بدلوو، څوک نه «ښه» کوو؛ ځکه هر څوک په خپل ذات کې «ښه» دی.
بیا له احتیاج څخه وځو، له هېچا وېره نه لرو؛ ځکه چې وېره ذهني مخلوق وه.
وېره ځکه وه، چې زه په غلط ادرس کې، له غلطو هدفونو سره جنګېدم.
وېره ځکه وه، چې زما دښمن واقعي نه وه، ذهني وه.
وېره ځکه وه، چې زه برده وم او هوسناک ذهن بادار زما په زړه پښه اېښې وه.
په همدې به سره دمه شو!
ګوندې په بل کې د ځان بخښلو هنر بېرته را زده شي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوويشتم ګام

«مينه، د مينې په غوښتلو په لاس نه راځي؛ بلکې مينه د هغه چا پر لور ورځي، چې نور ته مينه ورکوي.»

ژونده! زه عذر غواړم!

اوس وېره نشته؛ ځکه بيا څوک په خپل فکر-باور نه را جذبوم، ځکه خدای تعالی لرم او کامل «قدرت، پوهه او عشق»، له هغه سره په «اوسېدلو» کې موندل کېږي.

چې له خدای سره واوسم، څه کار به را پاتې شي؟

چې عاشق نه شم، هغه نشته!

چې پر ته له توپيره، په ژوند مين نشم، هغه نشته!

چې له ټول ذهن، حواسو، او ټول زړه او وجود سره عاشق نشم، له هغه بل ځای يم.[1]

عشق له کلمې لوړ دی. تر بري ژور دی. له ماتې بهر دی. عشق د خدايي ژبې ټول نوم دی. عشق ټول کلام دی.

د ژوندي کلام د استاد په وينا: «دې ژوندانه کې ډېره مهمه ده، چې يو څوک له ځانه ډېر را باندې ګران واوسي. څه يو انسان وي، يا يو کورنی حيوان.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه له جنته راوړې برخه

رښتيا چې زړه ژوندی وي، زړه واکمن وي، زړه پاچا وي، هرڅه سپېځلي کېږي.
دا بيا زېږون دی. دا نوی ژوند او نوی ژوندون دی. دا له سره ژوندي کېدل دي.
يوه ماشوم ته پام شئ! هغه پرېږدئ، چې د خدای تعالی په دې سپېځلي ژوندي دنيا کې، سپېځلی او ناسپېځلی سره بېل کړي،
هغه ته حق ور کړئ، چې د ګړو او خدای تعالی ترمينځ نبږد بوالي او لېرې والي جريب کړي،
هغه پرېږدئ، چې ځمکه او آسمان سره جلا کړي!
ماشوم دا يو هم نه کوي؛ ځکه ماشوم سپېځلی دی، دنيا يې سپېځلې ده.
ماشوم داسې خاندي؛ لکه د خلقت په زړه کې چې وي.
ماشوم ته په مرغانو ډکه فضا آسمان دی.
هغه، ځاله کې ناست مرغه هم د آسمان په برج کېويني.

۱- مقري د ساده زړه خبره کوله نو زه د خپلې هرې هغې خبرې، هر هغه حرکت، هر هغه چلند، هرې هغې وينا، ليکنې، دريځ او هر هغه عمل په خاطر، چې د خدای تعالی د يوه آزاد مخلوق د فردي آزادی، شخصي قلمرو، او ګټو پر خلاف- ولو که په نااګاهانه ډول- تر سره کړې وي، د زړه له کومې عذر غواړم!
زما په عذر او بخښنې غوښتلو سره يو، يو، يو... ژوند ژغورل کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم د حقیقت ګاونډی دی. او زه هم په بیا زېږون سره حقیقت کې هستوګنه پېلوم.
ماشوم خپل جنت دی.
سترګې یې یوازې جنتي ښکلاوې، رنګونه، ښایستونه ویني.
غوږونه یې یوازې جنتي ترانې اوري.
زړه یې مخامخ د الهي عشق او رحمت له بحره اوبه څښي.
خوله یې یوازې سپین، سوچه او ژوندي احساسات وايي، وايي، وايي...
تر هغو چې مشران یې زړونه، حواس او جنتي مستی، د عقل او اخلاقو په مسلخ کې ترې را وباسي او کبرجنو کتابدارانو ته یې وسپاري،
چې مامور ملا، یا ملا مامور ترې جوړ کړي.

مرګ د ډارنو کلتور

ژوند زړور زړه غواړي او یوازې عاشق زړه زړور دی. او د عشق قحطي عظیم ډار او هغه بیا په انتحار پښنه ږدي.
ځان وژل، ژوند نه کول، او له ژوند څخه مخ اړول، بې وسي ده.
تېښته ده او زموږ د نه پېژندلي درانه ډار لپاره پړونی دی.
ژوند د آزمېښت ډګر دی. ژوند مبارزه ده. ژوند زړورتیا ده. ژوند اتلولي ده.
د مرګ په جوړولو سره غازي کېدل څه ځواني ده!؟ زه او ته باید د ژوند غازیان شو.
د ژوند غزا میېن زړه غواړي.
ژوند د سختیو تجربه کول دي.
ژوند په لوړه ختل دي.
ژوند د غرونو له مینځه د لعل او مرجان را وېستل دي.
ژوند کار دی، زیار دی، زده کړه ده، آزموینه ده.
ژوند درد سر دی. ژوند د نامعلومو معلومول دي.
ژوند نوې لار، نوی حرکت، نوی سفر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند آسمان زده کول، آسمان ته ختل او آسماني کېدل او اوسېدل دي.
ژوند د حقیقت شرق ته تر رسېدلو پورې، پرله پسې لوېدل او را پورته کېدل دي، لوېدل او پورته کېدل دي...
دومره به لوېږې، چې لوېدل دې تمام شي.
دومره به پورته کېږې، چې هېڅ شي پورته پاتې نشي.
دومره به ځې، چې «هغه» ته هېڅ لاره پاتې نشي.
دومره به د ځان شمع بلوې، چې یو ځاځکې ماده، ذهن، احساس او عاطفه در پاتې نشي.
په داسې «هېڅ» کې به څوک پاتې شي؟ ووایه پرته له خدایه به بل څوک پاتې شي؟
هېڅ کې هېڅ نه شته پرته له یوه هغه څخه!
او دا ټول د خدمت لپاره، د الهي عشق لپاره او د الهي سپرغۍ (روح) لخوا، د خپلو ذاتي الهي صفتونو د خپلولو په خاطر تر سره کېږي!
او عشق بې تعریفه دی، یوازې په «آرامتیا، هوسایی، خوشحالی، اګاهی، بې طرفی او بې غرضی...» سره تمثیلېدلای شي.
نه! عشق بې کلمې دی.
عشق بې کلمې کلمه دی.
عشق الهي سرود دی.
ټوله هستي، ټول ستوري، ټول کیهانونه، ټول آدمیان، خزنده ګان، الوتونکي، غرونه، سیندونه، د باران ځاځکي، د هر شي غړونه، دغې شپېلۍ پو کړي.
نو:
لویه خدایه! زړونه مو ستا شول، لږ د مینې، اګاهۍ او آزادۍ باران!
یو څه ساه به واخلو!
بر کت یوسئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ویشتم ګام

نقل دی، چې ملنګ وویل:
هغه چېرې ولټوم؟
ویې ویل: چېرې دې ولټاوه، چې ودې نه مونده؟
تذکره الاولیا، ابوسعید ابولخیر

انسان د نفسي ذهن په تیارو کې اسیر ګل

نشته داسې ګل چې له یو متنوع او په خپل فردیت را غوړېدلي انسان سره یې مقایسه کړم.

او د هر یوه بل فکر، باور، نظر او ژوند په شتوالي سره، دغه ټول آزاد انسانان، د خدای تعالی د ارادې په خدمتګارانو بدلېږي.

انسانان او ژوندي موجودات جلا جلا زړونه او غړونه دي او په دومره غړوره سمفونیکه دنیا کې، ژوند عجیب موسیقار جشن جوړېږي.

د بل په بخښلو سره د ځان بخښل

د ژوند رود له الهي سرچینو را بهېږي.
دغه رود سپېڅلی دی. هغه پنځولی او هغه مطلق «ښه» دی؛
نو زه ولې دغه ښه رنګ نه خپلوم؟ ولې ښه په خپل فکر، باور او دریځ سره نه ځلوم؟

دغه عکس انترنت په لاس راکړ. دلته موږ او تاسو یو ځوان وینو، چې د افغانستان د دولتي پولیسو یونیفارم یې پر ځان دی. سرتېري، پولیس او استخباراتي کارکوونکي، وسله وال مامورین دي. خو تر دې عکس لاندې یې کښلي وه، چې یاد پولیس پنجوایي کې تر اوسه ۶۰۰ ماینونه خنثی کړي دي. پنجوایي ماینونو زه ځوانۍ کې ځپلی وم. ځکه دی را ته د ژوند یو مېړنی ښکاره شو. دی ښیي، چې له ژوند سره مینه هر څوک کولای شي. برکت دې وي د ژوند پر مېړنانو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې د «کامل»، کاملې «ګاهی، آزادی او قدرت» لپاره لاره، مجرا، دریخه، او همکار نه ګرځم؟
آیا له ابدي حقیقت څخه پرته بل ښه هم شته؟ آیا ددې ارزښت نلرم، چې د حقیقت شپېلۍ او سندره شم؟
د کلمې د ژوندي استاد په خبره:
«هر فکر، کلمه او یا عمل، یا زموږ کالبوت پاکوي، یا یې ککړوي.»
نو لویه خدایه! ته مو زړونه د حقیقت د مینې لیوني کړې.
ته مو زړونه او ذهنونه د ژوند لیدلو او پاللو، مرستې او همکارۍ لپاره، د قدیمي قدیمي ذهني میراثونو له خوسا خیرو او تیارو را خلاص کړې!
ته مو په ټول وجود له ژوند سره مینې کولو ته وزګار او چمتو کړې!
د ژوند او ژوندي حقیقت ښکلا او ځلا او مطلق ښه والی نشم ویلای. دا کار د ذهني ادبیاتو او ساینسي معلوماتو په وس نه دی!
حقیقت د زړه ژبه غواړي او د زړه ادبیات لا د کلام میراث خواره رب النوعه ګان، د ادبي صنایعو او فنونو شاهانه بازار ته نه ور پرېږدي.
دې بازار ته به د یوناني اسطورې له دروازې ور تېر برې.
دې بازار ته ننوتل د مخورو دروازه بانانو په اجازې سره کېږي.
دلته به یا لرګینې پښې ځان پورې تړې یا به خپلې چنار چنار پښې اره کړې غورځوې.
دلته د مړو سرودونو او کتابونو د دودونو عطر دي، چې د تخلیق د ډولۍ شهزاده ګان او شهزادګۍ به ور باندې مسموم شوي، د واکمن فکر او دریځ بازار ته ننوځي.
زړه بې اجازې مېپن دی. حقیقت هم په ټولو نظمونو، سرودونو، کتیبو، لوایحو، سنګ نوشتو، کاغذي متونو، او د وینډوز په جاوګریو مشر دی.
حقیقت بې اجازې شتون درلود او بې اجازې ژوند کوي او راتلونکې هم ددغه بې اجازې حقیقت یوه نندارہ ده.
حقیقت تر ټولو مشر پوه او مشر ذهن او مشر وجود دی.
حقیقت د انساني ذهن له اجازې پرته ژوندی ؤ، ژوندی دی او ژوند به تل له الهي سرچینو له حقیقته ډک او مالامال راځي او بیرته ورځي.
حقیقت بې پلاره دی، بې موره دی.
نه فکر لري او نه د یوه فکر مخالف دی. موږ په ذهني دبدبه، د حقیقت په ښکار پسې را وتي یو.
خو حقیقت ته ځان سپارل، ټوله سوله ده، ټوله فتحه ده. او حقیقت د هرڅه کمال دی.
نو د خبرو پر ځای به یو دمه حقیقت ته غوږ شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

**جګړه دې ومري. جګړن فکرونه–باورونه دې اوبه یوسي.
دا وګورئ. ټوپک يې چېرې دی؟ پولادي خولۍ يې چېرې ده؟
ټانک او الوتکه يې چېرې دي؟ له ده شاید خپل ټولی او کنډک هم
ورک وي؛ خو ده یو ژوند په غېږ کې نیولی. کاش هغه ورځ راشي،
چې وسلې په وسله تون کې پټې شي. او موږ ټول د ژوند مینه ګر
خدمتګاران واوسو.**

درویشتم ګام

«د بل وګړي د آزادۍ له پېلېدلو سره، زموږ آزادي ودرېږي؛ دې ته د مسوولیت واټ واي.»

بت شوی حقیقت

حقیقت کې يوازې آزادي، اګاهي او قدرت اوسېدلای شي. حقیقت زموږ په فردي آزادۍ، اګاهۍ او مینې سره تمثیلېدلای شي.
موږ د حقیقت مادي–ذهني کنډولي یاستو. حقیقت زموږ د اګاهۍ د کنډولي په اندازه را سره شته.
غوړېدلې اګاهي غوړېدلی حقیقت،
او متحجره، باورمنده، بشري تالیفاتو او عادتونو جوړه کړې اګاهي،
هماسې زړه قدیمي او مړ ګ صفته اګاهي!
هر وګړی د فردي اګاهۍ مظهر دی. موږ خپلې فردي اګاهۍ را په ډاګه کړي یاستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اګاهي فردي انتخاب دی. ځکه نو حقیقت هم فردي دی.
وګړی حقیقت د خپلې اګاهۍ له قد څخهویني، هغه بیانوي او په نورو تطبیقوي!
ځکه نو حقیقت د انساني اګاهۍ په خاوره، لړګیو، ژېړو، مسو او وسپنو سره بت شوی او اوس پر ځمکه باندې حکم چلوي.
مونږ ښایي د یوه بت شوي حقیقت بتخانه واوسو!
مونږ ښایي بندیخانې، زنځیرونه او زولنې، د اعدام او ګویتین رسۍ او ساطورونه د «بت حقیقت» راضي ساتلو لپاره جوړ کړي وي!
ښایي ډېری وینې تویېدنې د بت شوي، یا وچ او زاړه شوي، مړه خو «تاریخي» حقیقت په خاطر رامینځ ته شوي وي!

آزادي د فرد سرنوشت

خو: له دې ټولو ذهني–نفسي کوډو سره سره، آزادي د فرد سرنوشت دی.
آزادي دومره ډېره، ناپایه او له تصور دباندې ده، چې یو سر یې له «ما، تا، هغه» سره دی او بل سر یې د حقیقت په نو پورې تړلی. او وګړي ټول د حقیقت اولادونه دي!
آزادي د حقیقت له مدینې را پنځېږي.
آزادي خدایي ابدي کلمه ده.
«آزادي» په ټوله هستۍ کې، د خدایي کلمې په توګه لوړې ژورې وهي، تر هغو چې یو فرد د «صغیر حقیقت» یا «صغیر کیهان» په فردي اګاهۍ کې را ویښ شي.
دا نوی فرد دی. دا نه ځوک بدلوي، نه ځوک جوړوي، نه ځوک مقدس یا ناولي کوي.
دا فرد یوازې ژوند، آزادي، اګاهي او مینه ویشي.
په داسې «نوي فرد» کېدلو سره یو انسان، یو ژوند ژغورل کېږي.
یوه فرد کې آزادي پنځېږي. او نوی فرد د آزادۍ په نا نوشته سپین کانال بدلېږي.
د فرد سرنوشت د خپلې فردي آزادۍ پوره تجربه کول دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان هومره آزاد، چې کولای شي!

انسان آزاد دی، چې مادي شي یا معنوي شي.
انسان آزاد دی، چې ځمکه خپل پایتخت جوړ کړي یا په خپله فردي او نه تجربه شوې لاره، د آسماني پایتخت په لور الوت وکړي.
انسان آزاد دی، چې د ګېډې، حواسو او ذهن د اشتهاوو لپاره ټول ژوند مصرف کړي یا ځان د ټول ژوند خدمتګار وګرځوي.
انسان آزاد دی، چې بې قید او شرطه مینه ګر شي، یا د شهرت په ګټلو کې خپل زړه له لاسه ورکړي.
انسان آزاد دی، چې د انسان سوځولو بټۍ جوړې کړي یا د زړه له دریابه نوی تاج محل راوباسي.
انسان آزاد دی، چې دنیا په ځان او «ځان» د ذهني نفسانیاتو په شیطان وخوري!
او هغه انسان هم آزاد دی، چې ځان له مادي–ذهني خوبه راپاځوي، او ځان کې ټول جهان را ویښوي او د خلقت د فلسفې په اراده، د ژوند او ژوندو او د ژوند د نغمه ګرې سرچینې خدمتګار ګرځي.
دادی آزاد انسان! دادی د آزادۍ ځواکمن خدمتګار، دادی د ژوند د ټولو رڼاګانو او نغمو همزولی.
دغه نوی انسان پسې به یو څه لټه وکړو؛ ګوندې زموږ دننه تیاره برخه کې خوب وړی وي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سړی ايني نومېږي. د هندو ايني مذهب، نژاد او نسل له موږ څخه توپير لري ؛ چلند يې هم توپير لري. دلته زموږ «ژبې» څه اورونه وه، چې پر يو بل بل نه کړل!؟ خو ايني په ژبه باندې رسم باسي. هغه ژبه ښکلي کار ته وقف کړې. هغه تر دې مهال زر انځوره نقاشي کړي. ايني ثابتوي، چې موږ کولای شو، دغه ترخه ژبه همدا اوس خوږه کړو.

څلورويشتم ګام

«ته خپله د ځان مشکل يې. بايد پوه شې او مخکې تر دې چې د خدای راز درک کړې؛ پېل کې بايد د خپل کوچني «زه» راز کشف کړې. دا قانون د «ځان» دی او خدای قانون دی. ځکه نو تا ته وايم، تر هغو دې چې خپل دننه پټ «زه» فتحه نه کړې، او د هغه معما دې نه ده حل کړې، د خدای په لټه مه وځه.»

«اصل انسان»

انسان په خپل فکر، دريځ او چلند سره نوی پيدا کېږي. دا بيا زېږون دی. دا نوی او تازه انسان دی. دا شان لوړ او «اصل انسان» د بل نسکورولو د مکتب

(c) ketabton.com: The Digital Library

او باور له زولنو آزاد دی.
هغه هر بل ژوند او هر ژوندي ته د خدايي نښې په ستر ګه ګوري.
هغه ټول آزاد انسانان، د خلقت د آسماني شعر کلمې، استعارې، تشبيه ګاڼي، انځورونه او اهنګونه ګڼي.
آه! څه وکړو! دا معاصر، باشعوره، روزل شوی،
په ځيره ښوی، په جامو ښايسته، په نوم سرلوړی،
په قوم، ژبه، نژاد، باور او تاريخ او هر څه اصيل انسان ولې د بل له سر او مال څخه لاس نه اخلي!؟
ښايي ځکه چې موږ د اپلاتوني سمڅې هغه لرغوني سړي ياستو، چې د حقيقت تت سيوري مو په خپلو انساني اګاهۍ کې حفظ کړي!
بيا مو هغه ته پټ په پټه، د رب النوعګانو او خدايګوټو جامې، ځيرې، شاخ او بر بېت ور کړي او تر دې اوسه اوسه د هغو په خاطر، خپل او د بل سر او مال په قمار وهو.
د سمڅې د فلسفې له مخې، هر وګړی يوه شخصي اګاهي او يو شخصي حقيقت دی. له توازنه وتي حواس او ذهن، دغه شخصي حقيقت-هماغه د سمڅې په ديوال د حقيقت پروت تت انځور- په پرستش بدلوي او ددغه ذهني خدايګوټي په خاطر نه ځان آرام پرېږدي او نه بل څوک خپل خپل فکر، دريځ او باور ته پرېږدي!

د شخصي حقيقتونو سور ډګر

دا په جنګ سره ميدانونه،
دا په ډاګ پراته بې تنې سرونه، او بې سره جسدونه،
دا جنګ ته رنګ کړي، خموش ولاړ زغروال ټانکونه،
دا د مېګ او اف ۱۵، ۱۶، ۱۷ ...، اواکس او ميراژ ډوله جټ الوتکې، ټول د فردي او بت ګرځولي حقيقت، په مکتوبه اراده جوړ شوي، چمتو شوي او پراخو نورو ويني تويولو او د نورو بدلولو آمر ته ولاړ دي.
حقيقت يو دی. حقيقت تازه دی، نوی دی، ژوندی دی او حقيقت همېشه او هميشنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو زمونږ اګاهي، چې د پلرو او نيکونو د غوره اخلاقو په دم او دعا او د اوږدو شوګيرو د قصيدو په زور را کړل شوې؛ اصلي حقيقت-ژوندی حقيقت-نه ويني.

حقيقت شته؛ خو مونږ يې کتابتونو او موزيمونو او د قبرونو په لوحو او د معبدونو د خدايګوټو د مينجاورانو له خولې اخلو.

زمونږ اګاهی حقيقت ورک کړی، ځکه چې حقيقت په هيڅ راز حواسو او ذهن کې نه ځايږي، ځکه نو حقيقت د زړو نښو په بڼه، مونږ کې زيارت شوی.

هغه د ستر «رومي» د انګور، عنب... کيسه به مو اوريدلې وي!

ټولو انګور ياداوه، خو نومونه يې مختلف ورته کارول! او څو انسانان، په بېلابېلو ژبو کې د انګورو بېلابېلو نومونو سره په جنګ کړل.

څه ښه خبره ده: «خدای هغه څه دی، چې ته باور پرې لرې. هيڅ انسان د خدای د هستی په اړه تېروتنه نه کوي؛ خو يو انسان هم په سمه توګه نه پوهيږي، چې دده پېژندنه له خدای څخه څه شی ده؟»

دانګورو د نوم پر سر جنګ

انساني اګاهی حقيقت محدودوي. انساني اګاهی حقيقت لکه غوږ، پزه، ژبه داسې له اصلي سرچينې را پرې کوي.

زمونږ حقيقت، د «حقيقت» يوه څېره ده. حقيقت په بېليونونو څېرو وېشل شوی دی. هر وګړی يو فردي حقيقت دی؛ خو «کامل حقيقت» نه دی.

کامل حقيقت د ذهني-حسي اګاهی له محدودو بهر او آزاد دی، ځکه نو پر ځمکه د حقيقت ګليکانې دروغجنې دي.

يو څه دمه، يو څه به ورو شو!

اخر ټول حقيقت ته په مزل کې يو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه ویشتم ګام

«د رستګارۍ ادعا مه کوه؛ تر هغو چې آوازې ستا پاملرنه ورجلبوي؛ تر هغې ورځې چې د بل ملامتیا، له خپلې هغې زیات ستا د اندېښنې وړ ګرځي، تر هغې د خپل «زه» پر مشکل لاسبرى شوى نه يې.»

حقیقت د جنګ مدرسه!

حقیقت ژوندی دی او په هر لور روان دی؛ ځکه چې هېڅ لور ته پر ته له حقیقت څخه هېڅ شی نشته.
خو حقیقت چې وچ شو، بیا نو مړی دی؛ لکه بې روحه انسان چې مړی دی.
ژوند د حقیقت ټاټوبی دی. هستي د حقیقت ننداره ده. نیستي د حقیقت نه پېژندلې هستي ده.
حقیقت یوازې په ټول حقیقت کې ځايږي، لکه کائنات، لکه ځمکه، لکه آسمان، لکه ستوري، لکه د خداي تعالی ټوله خدايي چې د ژوندي حقیقت ځلېدلي حقایق دي.
لکه خدای تعالی چې په هېڅ شي نه بیانيږي، حقیقت داسې تر هر ډول ذهني بیان او عقلي تفسیر او استدلالي جادوګریو لوړ او بهر ودرېږي.
انساني اګاهی حقیقت برخه برخه غلا کړی او دومره مهال انساني تېر د حقیقت په وچو، بې ساه او بې ژونده نښو، د تقدیس لوحې لګولي او د خپل ډول کشیشان خپل کار وبار کوي.

جنګ د انساني اګاهۍ تولید

جنګ د نفس اولاد دی.
یاغي، له کنټروله وتلو ذهني نفسانیاتو (قهر، شهوت، مادي ذهني تړلتیا، طمعي او ځانپالنې) حقیقت په شنه اور بدل کړی! په دا ډول فضا

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتزاز مې پر انټرنټ وموندہ. له عکس سره يې کښېنل شوي ؤ، چې د پښتنو پر يوه غرنۍ مېنه يې د ښوونځي پاسباني کوله. اعتزاز ځان هغې غېږ ته ور واچاوه، چې واسکټ سره د ګلځېرو ماشومانو ټولګي ته ور ننوت.

کې، حقيقت د جنګ مدرسه ده!
انساني منظمو او متمدنو ټولنو، حقيقت مکتبي کړی او ددغه مکتب طلبه، د ژوند پر ضد جنګ ته په ډول او په باجه روان دي.
ژوند خدای تعالی پیدا کړی، خو معاصر باورمند او روزل شوی انسان، ژوند په کاڼو ولي.
خدای تعالی ژوند په بيليونونو او تريليونونو او...خيرو او نژادو او رنګونو کې پنځولی، خو انساني اګاهۍ بل رنګ، بل فکر، بل باور، بل دريځ...نه مني.
انسان ته «بل» دوزخ دی!
د «روا» او «ناروا» پولې انساني اګاهۍ جوړې کړې.
انساني ذهن په دې مېبن دی، چې هر شی- حتا حقيقت- د شي په بڼه ووینې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذهن له زړه سره ضد کړی، چې خامخا به حقیقت په شکل، جسم، زمان او مکان کې خپل اوج ځرګندوي.
انسان دومره مهال لګیا دی، چې «حقیقت» د شي په بڼه تر لاسه او د خپلې خپلخانې، قبېلې لپاره یې ثواب ګټونکی میراث پاتې شي.
دغه د (قهر، شهوت، تړلتیا (وابستګۍ)، طمعې او ځانپالنې) په وحشي اژدهاوو ډک انسان، حقیقت – د حقیقت سیوری – خپل ملکیت ګرځولی.
دغه انسان، په ذهني – نفسي اسارت کې، بل فکر – باور او دریځ ناروا ګرځولی.
دغه باورمند موجود، ځمکه په «خپل» او «پردي» وېشلې ده. او پردي ته زین کړي آسان ساتي، چې د لوی قهر په یوه جګړه کې یې له ځمکې ورک کړي.

د اخلاقو کتاب!

انسان سره له دې، چې غاښونه یې د سبو او میو خوړلو ته جوړ دي، خو غوښه خور را لوېږي.
هغه پر ژوندي ستوني تېره تیغ را کشول، د اخلاقو په معتبره کتاب کې ځای کړي.
حیوانات د خپل فطرت او طبیعي اړتیا له مخې، د یو بل غوښې خوري؛ خو انسان، چې عقل یې، په کاغذونو کې ثبت شوې؛ د کلونو، قرنونو او زرګونو کلونو زړو تجربو، پوهو، احکامو او اخلاقو پړسولای او ډک کړی دی. همدغه ډول انسان د بل آزادي، ژوند او مال هدف نیسي او خپل یرغلونه، نیواکګرۍ او غوبلونه، په جشنونو کې نمانځي.
انسان ولې سولې باندې د جنګ اور را کوز کړی؟
دا څه شی دي، چې له سپینو شودو را لوی شوی انسان، په قتل باندې پښه ږدي او قتل خپل لرغونی سرنوشت پېژني؟

ځانپالی ذهن قاتل دوزخ!

د بل په ژوند، مال او حیثیت باندې تېری، په انساني اګاهۍ کې زوکړه کوي. ځانپالی ذهن قاتل دوزخ دی.
د انسان ټول کرکجن کارونه ذهن نقشه کړي، ذهن په ځان کې پاخه کړي او بالاخره ذهن د انسان په اراده او عمل باندې بدل کړي.
ذهن کوډګره بلا ده. د ذهن لومړی قرباني هغه وجود دی، چې مکتبي او مدون ذهن یې په زړه، اګاهۍ، حواسو، عواطفو او ناخوداګاه کې د قتل هڅې اچولې.
های های، له انساني ځانپرستې اګاهۍ څه مړ، خوسا، عتیقه او قدیمي بوی خېژي!
دمه به شو، کنه دا لوړې چیغې به په ځان کې لمبه شي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم په حقیقت ډک دی، ځکه د حقیقت لټه نه کوي. د حقیقت لټه غټان، سرېيان او مشران کوي. ماشوم یو پل هم په حقیقت پسې نه اخلي.

شپږویشتم ګام

«له تا سره بیا د معما په ژبه خبرې کوم. خو د هغه چا لپاره، چې د حقیقت د اور بدلو وس لري، زما یوه خبره هم معما نه ده. کلمې حقیقي دي او نه فناکېدونکې...
ځکه نو وایم: هر کلام چې د خدای په نامه ادا شي، د خدایي علت پیغام برسېره کوي. ځکه نو غوږ کنبېږده او پوه شه.»

انساني اګاهي او د قتل او غلا سواد

ماشوم له دې انساني غمه بیغمه دی. وګړي د خوسا فکر ککړتیاو داسې په خونړۍ رنګ اړولي.
څه به یې کړې، چې فکر وي، خو د چا د وژلو، بندولو، لوټلو او نفرینولو!
ولې د ماشوم خندا زموږ له مدونو، اصولي، او مهر و موم شویو فکرونو، مانېفستونو او مکتبونو لوړه بنکلا وېشي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم خدايي دی. هغه د قتل او غلا سواد نه لري.
ماشوم ساده دی، کټ مټ د حقيقت په شان، نه چا ته بادار دی او نه غلام ته لاس د مچولو لپاره ورکوي.
ماشوم نه سر ټيټوي، او نه سر ټيټي سړي ته ګوري.
ماشوم فقط ستر ګو ته ګوري.
ماشوم د ستر ګو له لارې خپل ساده خدای ته رسيږي.
ماشوم نه چا ته صاحب وايي او نه د صاحب کارونه کوي.
د ماشوم ژبه يوه بې پروا خندنۍ سندره ده.
هغه د هېچا نوم نه پېژني. خو د هر چا په ستر ګو کې يو څه شی پېژني، چې له آسماني کوره يې په يادېږي.
ماشوم آسماني راه بلد دی. هغه په خدای خبر دی. هغه له خدايه ډاډه دی. هغه له هېچا وېره نه لري، حتا له خپل څښتن سره داسې بې پروا او آسانه اوسېږي، چې ته به وايې د لمر په غېږ کې پروت دی، د جنت ونو وربانديې سيوری جوړ کړی، پرښتې ورته په ګډا دي او د ځمکنيو پاچاهانو، خرمسته آسان يې له مخې نشي تېر بدلای.
ماشوم د پرښتو په درجه دی، د لمر په اندازه دی، د جنت برابر يې زړه دی، او کور ګی يې د خپل خدای په لوی کور کې امن دی.
ماشوم نه درجه دار جنرال دی، نه د هندوانو د ټيټې طبقې رټلې انسان شکله حيوان!
ماشوم ته يوازې خپل خدای لوی ښکاري او بل هېڅ شی لوی نه ويني!
خدای يې دومره لوی دی، څومره يې چې زړه غواړي.
ماشوم د خپل زړه موټر ک دی.
ماشوم د خپل زړه په «زړه» ځغلي.
زړه يې سلطان دی او دی يې ټول سلطنتي هيواد په خپل زړه، ذهن، حواسو، روح او ټول ځان کې، د خدايي ښار او کلي په لور وړي.
ځکه نو خپله يوه شېبه خوښي د احمد او د محمود په پاچاهۍ نه ورکوي.

زموږ غټانو ډک ذهن او پوچ حقيقت

ماشوم په حقيقت ډک دی، ځکه د حقيقت لټه نه کوي. د حقيقت لټه غټان، سړيان او مشران کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم يو پل هم په حقيقت پسې نه اخلي.
ماشوم په خپل حقيقت کې مېشت دی، ځکه د پلرونو او نيکونو نيک کارونه، حتا لمونځونه، روژې او نور عبادتونه په خوله ور زده کېږي.
دا پوهه ماشومان اخلي او داسې يې انساني اګاهي قد باسي.
خپله رښتيا به در سره شريکه کړم:
هغسې چې لازمه ده، لا د بل بدلولو، موږ خپله جوړ کړي دوزخ پوره انځور نه جوړ ېږي!
حقيقت زموږ پر ټولو معلوماتو، فکرونو، اندونو، باورونو، قضاوتونو او وېښنو مشر دی.
حقيقت زړه غواړي او زړه چې د فکر مېاشو او مچانو په خپلو هګيو ډک کړی وي، حقيقت ته مخ نه لري.

وېره او شرم د ذهني معبد ښتي او لرګي

زموږ ذهنونه، حواس، غرايز، حتا زړه مونث حالت لري.
زموږ مشرانو په ډار کې را غټ شوي زړونه، حقيقت ته د ورتګ نه دي.
ډارن زړونه له حقيقت څخه شرمېږي او وېر ېږي.
حقيقت زړور دی.
دغه سودايي ذهن د حقيقت زړه نشي کولای؛ ځکه وېريږي. ځکه نو زموږ مشرانو سودايي ذهن وېره وايي، وېره روزي، وېره ترويجوي، وېره زياتوي، او وېره لمانځي.
ذهن د انساني اګاهي يو کمپيوټر ډوله ماشين دی. دلته د وېرې معبد جوړ دی.
ذهن د بل د آزادۍ، ژوند او مال غل دی، ځکه نو وېره د ذهن سرنوشت دی، ځکه چې ذهن هماغه قاتله شيشکه ده، چې موږ يې له خواږه ماشومتوبه راپاڅولي او په وېره وېره کې د مخ او څټ، سر او صورت په وېښتانو ببر مبر کړي ياستو.
شيشکه نشته! شيشکه زموږ پټه او ژوره څېره ده، چې په شپه او تياره کې ځان را ښيي.
موږ له تيارو، له يوازيتوبه، له نابلده ځايونو تښتو. موږ يوازې خپل ذهن ته آشنا ځايونو، څيرو او څيزونو سره خوري او وروري کولای شو.
موږ د لوخ حقيقت نه ياستو.
موږ له سمندرونو ژور، له لمر او کهکشانونو لوړ، له اميب وړو کي، له غره، ليوه، تندر، دوزخ او جنت څخه د لوی حقيقت نه ياستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مورږ د حقیقت نښو پسې چراغ را اخیستی.
مورږ د حقیقت پټ مخ ستایو.
مورږ یوه تور افریقایي، یا هندو، یا بل جادوګر په شپه کې د «فیل» ننداري ته ور وبستلي یاستو. مورږ د تېلو او غوړو د دوړو وهلي لرغوني شمعدان په نیمه رڼا- نیمه تیاره کې، د فیل د غوږ یا خرطوم یا د میتازو کړلو د الې عکس، د فزیکي حواسو له لارې لیدلی، او بېرته د جادوګر په یوه قیو سره خپل ملک کې را وېښ شوي یو.
زمورږ وېره له حقیقت څخه ده.
مورږ ته حقیقت تر ټولو زوروره وېره ده.
مورږ د حقیقت لیدل او اوسېدل او پوهېدل مخصوص سړي ته پرې ایښي.
مورږ د پټ مخي حقیقت خلک یاستو. مورږ یوازې د پردې مریدان یاستو.
مورږ په دیوال او دروازه عادت یاستو.
مورږ حقیقت د خپل وخت نه فتحه کیدونکي دیوال څټ ته بندي کړی، دروازه مو ور تړلې او د قصیدو استاد جادوګر ته غلا کړی د چرګ هګۍ، نذرانه ور وړو، چې دروازه په خپل کنترول او حکم کې وساتي.
مورږ د فلج، ولاړ، بې ساه حقیقت خاورې له شودو سره ګډوو او خپلې ویرې ور باندې نښه کوو.
زمورږ په اګاهۍ کې، د حقیقت مخته ولاړه دروازه ورځ په ورځ لویېږي، ډبلیږي، او په مرموزو کولپونو تړل کېږي.
زمورږ دوام، د دروازې، کولپ، وېرې دوام دی.
څکه یو بل په لاسو، په پښو، په خولو سره شکوو.
آه، څومره ضرورت دی، ځان سره یوې دمې ته!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه ویشتم ګام

«زه د هېڅ لارې درس نه ورکوم؛ ځکه نو تاسو نشی کولای ادعا وکړئ،
چې زما لاره تر ټولو غوره لاره ده.»

هر هغه زړه چې د ذهن اعلامیې اوري؛ نو ذهن یې حقیقت دی او ذهن ور باندې مفتش راهب مقرر شوی.
داسې زړه، یوازې د تورو کارغانو او کجیرانو غر او ځنګل، وچه دره او سوزنده ډاګ دی.
په داسې شوره زار باندې د ذهن روزل شوي عسکر، لکه اتیلا، لکه تیموچین، لکه سکندر، کله هم لکه ناپلیون او بل ځل د هېټلر په کالبوت کې را لوېدلې،
د غم په اوښکو را ټوکېدلی نوبهار یې لوټلی،
هوسی یې وړې، بازان یې ړانده کړي
او پر ځای یې د غم او لوږې، کرکې، او د عاجزی تر شعار لاندې لیونی ځانغوښتنه-ځانپالنه، د شنډې (بنده ګی) د کمیس او پرتاګه، پکول او لنګوټې په پرده کې، نمایش ته راوېستلې.
دا شان زړه دومره فقیر دی، چې ټول عمر په سوال تېروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښایسته افغانستان په سپېڅلي لمن داسي ډېر «سترګ وړي» (یا ستروړي) شته، چي د شتو او پیسو حساب یي یوازي د پیسو په ماشین او کمپیوټر کي کېږي، خو دوی د ولس پر ژوند او سرنوشت له واکمني باوري فضا څخه د هغوی د لازیات لوټلو له کاره شېبه نه وزګارېږي. هغوی پیسي راټولوي، او له وطن څخه یي باسي او د نړیوال آزاد بازار په ماشینونو کي یي وینځي او ځانته د مشروعي پانګي بې حسابه زېرمې جوړوي.

د هستۍ اخلاق

له ټولنیز وجدان، قانون، قضا او قانون پلي کوونکو تېښته آسانه ده؛ خو له «ځان» څخه تېښته غیر فطري ده. هر څوک ځانته ور له غاړې دی. حساب نغد دی. دنیا او د دنیا کار و بار پر انعکاس ولاړ دی. هر چا ته خپل افکار، خپل عمل او خپل دریځ بېرته راګرځي. هر کښت خپل محصول لري. د هستۍ اخلاق دادي، چي هر وګړي ته خپل افکار، او کارونه ور ګرځوي.
له دې نصحیته به تیر شم. پر بېرده، چي هر وګړی په خپله تجربه د هستۍ د اخلاقو خوند وڅکي.
لویه خدایه! زموږ کرکې، ځانغوښتنې، خودپرستۍ او د بل د بدلولو نیتونه په خپله بې قید او شرطه مینه کي ډوب کړې او ټولې ځانپرستۍ مو د تل لپاره نیست کړې!

د عقل بدلول حرام دي

لویه خدایه! موږ مینه ګر کړې!
موږ د میني قحطۍ وهلي په مینه ماړه کړې.
ته مو د خپل عشق او رحمت په اقیانوس کي ډوب کړې.
له موږ څخه د روزل شویو او دود پاتې شویو فکرونو او اندونو اعتیاد واخلې.
ته مو جام له خپلې بې قیده او شرطه میني داسې را ډک کړې، چي په هره خبره، هر ګام، هر حرکت او فعالیت کي مینه را څخه وړانګې وکړي.
شراب حرام دي. چرس، هیرویین، کوکایین، مورفین او تریاک حرام دي. هر هغه څه چي زموږ عقل بدلوي؛ حرام دي.
او هر هغه څه چي د بل عقل ور بدلوي حرام دي. نو ته مو زړونه داسې را ویښ کړې، چي د بل بدلول پر ځان حرام کړو او پوره حلال

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند وکړو.

لويه خدايه! ته مو لوی کړې؛ خو لوی مينه ګرا!

ته موږ ته ژوند را زده کړې، ته مو د ژوند د ژبې ملا او معلم کړې. ته مو د ژوند باسواده کړې.

ته مو ژوند د کيسې په ډول، له «تيرولو» را ازاد کړې.

ته موږ سپين سپين زړونه او ذهنونه او عاشقې ارواوې کړې!

ته مو په خپل اذلي «ځان» راوينښ او د «بل» د بدلولو له حرامو خلاص او تل آزاد کړې.

اوس به سکوت وکړو، ګوندې زړه کې مو څوک ناست وي، څوک غږېږي: غوږ اينښوول د باسوادۍ لاره ده!

جاويد زيرک د سالنګ په اوبو سر کښېښوده. دومره زړه بل چا سره نشته. زابلی د سالنګ سين ځان سره کوز کړ ؛ خو دغه بيياکه مينه ګر ځان ور پسې وغورځاوه. آفرين شه پر داسې زړور انسان. لويه خدايه! ته مو د جاويد زيرک په شان د زړه جام له خپلې بې قيده او شرطه مينې داسې را ډک کړې، چې په هره خبره، هر ګام، هر حرکت او فعاليت کې مينه را څخه وړانګې وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

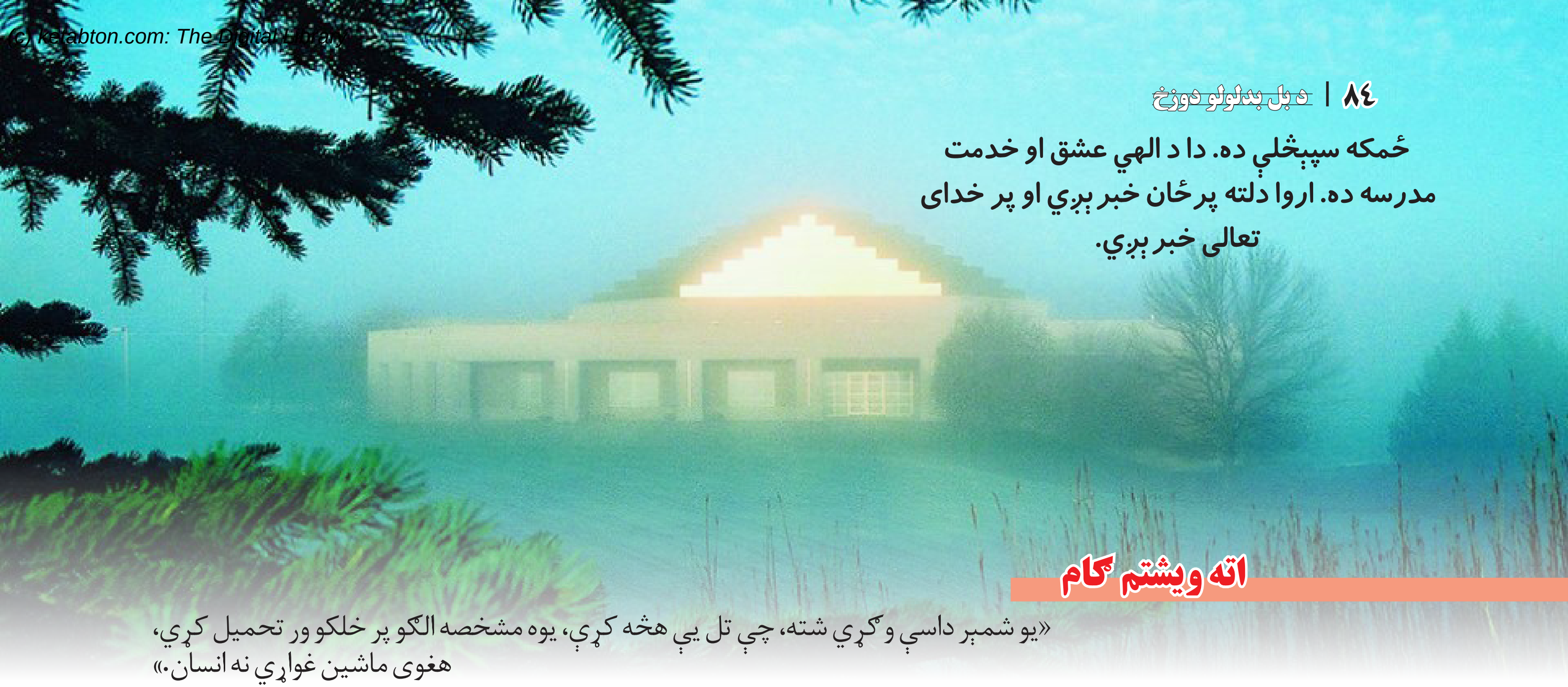

ځمکه سپېڅلې ده. دا د الهي عشق او خدمت مدرسه ده. اروا دلته پرځان خبر بېږي او پر خدای تعالی خبر بېږي.

اته ویشتم ګام

«یو شمېر داسې وګړي شته، چې تل یې هڅه کړې، یوه مشخصه الګو پر خلکو ور تحمیل کړي، هغوی ماشین غواړي نه انسان.»

هر یو په خپل ګام کې دی

هر څوک په هغه ګام کې دی، چې دغه شېبه یې د خدای تعالی لپاره اخیستلای شي.
هر یو د خپلي اګاهۍ حاضر ګام دی. لکه زه، ته، هغه چې دی.
ځکه زیات څه نشم ویلای، ځکه په دغو کلمو کې رغړم را رغړم، چې بېسوادي را څخه تویې شي، بېسوادي مې وسوزي او زه د سوچه غړ.
یوه ځانخبرې وړانګه او د هستۍ یو ویښ اتم شم.
هر یو د خپلې اګاهۍ -خوداګاهۍ- په اندازه ګام پورته کوي او یوازې دومره کار کولای شي.
هر یو په خپله پوړۍ کې دی او سرنوشت یې دادی، چې خپل ښښتن پیدا کړي، ویې ویني، وایې وري او وربانديې خوداګاه شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرد که ټیټ شي یا چنار قد ودرېږي، خپل خدای لري، همدغه یې ټول حقیقت دی.
هر فرد د حقیقت په اړه معینه اګاهي ده. دغه اګاهي د «حقیقت د اګاهۍ» معین سیوری دی.
هر څوک حقیقت د خپل خیال د کړکۍ له لارې تجربه کوي، او د خپلې انساني اګاهۍ په اندازه حقیقت په کې ځایېږي، او پراخېږي او غوړیږي.
هر وګړی، خپل موجود حقیقت نمایش ته را باسي.
هر وګړی خپل شته حقیقت لمانځي، او نورو ته د زده کړې، تقلید او رواجولو لپاره وړاندې کوي.
هر څوک خپل حقیقت په سپېڅلې کتیبه او سروده بدلوي او په کتلوي اخلاقو او تمدن د بدلولو لپاره یې د پیروانو ډلې، راهبان، کشیشان او سرکشیشان په دنده ګماري.
مور د حقیقت د وچو باغچو په چاردیوالۍ کې په بنده ګۍ یاستو. دباندې هم نالیدلي سره، شنه، تور او بې رنګه اورونه دي، چې مقدسې اخلاقي درسنامې یې، د هندسې له شکلو او اندازو ارت او د حساب د کتاب له شمېرو پورته، زورور ټینګ او درانه اورونه ښیي.
خو د کاغذ پر مخ په وچو شویو کلمو کې، د لویو طالعبینانو، د بختور عقل له سنګګ شویو وینو سره سره، هر انسان د خپلې انساني اګاهۍ په سطح حقیقت پېژني او د حقیقت پالنه او نمانځنه کوي.
د هر چا فکر او اګاهي د «کامل فکر او اګاهۍ» معین انعکاس دی.
یوازې خدای تعالی کامل او پوره دی او مور د اګاهۍ د ستر سمندر هغه واړه واړه څاڅکي یو، چې د خپلو له کنترول وتیو ذهني نفسانیاتو (شهوت، قهر، طمع، تړلتیا، او خودپرستۍ) په جادو کې، «حقیقت پلار» را څخه ورک شو او په څمکه کې په نیمه شپه، نیمه ورځ واوښتو. او الهي مینه او کرکه سره نه بېلېدونکې نوک او ووری ګڼو.

د حقیقت ورک اولادونه

خدای تعالی خبر، زه چېرې او حقیقت چېرې!؟
حقیقت بې زمانه دی، خو زما ذهن او ذهني اګاهي زماني دي.
حقیقت بې نومه دی، نوم زما اګاهۍ-انساني اګاهۍ- ورکړی، څکه په نوم اخیستلو سره مې بې زمانه او بې نومه حقیقت هیر شوی.
حقیقت شته.
حقیقت ژوندی او حاضر دی.
«هغه» شته! خو ما ورک کړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه نه یم ورک شوی، خو انساني اګاهي، یوازې ذهني نفسانیاتو ته ښکلي او منلي شیان او سرېیان پېژني او مني او همدا یې بتان دي.

قطره مست

زه- د اګاهۍ فردي وضعیت- د حقیقت هیره زمانه یم.
مور د اګاهۍ یوه څاڅکي، دومره نېشه او خمار کړي یاستو، چې ټوله دنیا، ټول وګړي راته جاهل او نادان بربښي.
مور ته خپل ذهني-نفسي حقیقت دښمن، جګړه او برخلیکپانه جوړه کړې.
زه د بت شوي حقیقت په خاطر توري وهم.
ما د ختو، لرګو، مسو، برنزو، طلاو، الماسو او
ذهني خدایګوټو- بتانو په خاطر وژنې کړي. قتل د بتپالنې زور ښیي.
اخ! قتل دې ومري! که قتل ونه کړو، څومره ژر به څښتن تعالی سره خپل شو!
د کلام او غږ مسافر ځي او راځي او مور له زړو زړو بتانو خلاصوي.
اوس خاورین، ډبرین او مسین بتان نه نمانځو؛ خو ذهن ته منلی د حقیقت سیوری، اوس په باور-اخلاقو بدل شوی.
د ماشومانو لخوا له خاورو شګو د سړو، خیرو او کورګیو جوړولو او بیرته رنګولو ته په کتو سره، له خاورو او شګو جوړ بتان را ته دروغجن وختل؛ خو اوس بت دننه ولاړ دی.
بت هماغه د حقیقت وچه وینه ده. هماغه لومړنی شپون قهرمان، چې د ټولې رمې غلاوې، شرمونه، او ظلمونه یې د خپلې وینې په بیعه اخستي.
د حقیقت هماغه اپلاتوني سیوری بت شوی.
دغه سیوري ذهن خپل کړی.
د حقیقت سیوری باور شوی، اخلاق د هغه د وژل شوي غږ مړه وینه ده.
د کابل سین ته «خمڅه مست» وایي؛ خو دغه سین زما لپاره خپله هېنداره ده. زه د اګاهۍ په یوه قدیمي څاڅکي مست شوی یم او دنیا په خپلو چیغو وژنم:
«ما حقیقت راوړی. زه د حقیقت سوداګر یم. زه حقیقت را استولی یم...
لږ له ما آزاد شئ!
بل ګام په مخکې دی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پر ژوند مېين يم.
زه هغه يم، چې اوسم.»

نهه ويشتم ګام

«زه رڼا يم. هغه نور چې ستا دننه پرک وهي. هغه نور چې
ټوله دنيا يې رڼا کړې. ټول ځېزونه، ټول وجودونه، ټول
کائنات له ما را تو کېږي.»
«زه هغه غږ يم؛ هغه ستا دننه کلام. هغه غږ په ټوله دنيا کې
تيت دی او ټول کېهانونه ژوندي ساتي.»

«نو» مو ووت د کاغذي حقيقت په دفاع کې

زه ددغه «تاريخي حقيقت» مخالفان يا په ژبه، يا په لاس، يا په ولچک او زولانه، يا
په پانسي او د برقي وژنې په اتومات څوکې باندې اصلاح کوم!
که په اخلاقي کتاب او د اخلاقي معلم په فشار نه شوه؛ بيا يې وژنم او په ټوله ځمکه
باندې، د اخلاقو د طومار مرخېړي او ثوابي خرما کرم.
«زه» کاغذي حقيقت په خوراک او څښاک بدلوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاغذي حقیقت د ټول نسل سرنوشت ګرځوم.
موږ د افلاطون د فلسفي سمڅې سړیان یاستو. موږ د لمر تت سیورې لیدلی او د یوه تیاره او تت سیوري په نامه، لښکرې جوړو، وینې بهو، او د ځمکې له مخ څخه د ژوند رنګین فصل ریبو!!!
«څومره تفاوت دی په انسان کې د معنا په لحاظ...»
خدای تعالی ژوند پیدا کوي، ژوند آزاد خوښې کوي، ژوند پالي، لویوي، ژوند د ځان په لور ور بولي!
خو زه ژوند وژنم.
زه ژوند د اخلاقو محکمې ته را کاږم.
زه ژوند په ناروا او روا باندې وېشم.
زه ژوند د ذهن مریی ګرځوم.
زه د ژوند په غوږو کې اخلاقي ګوشوارې اچوم.
ژوند ته کالي جوړوم. ژوند ته ټرافیکي لوحې او لارښوونې ودروم.
زه ژوند ته اخلاقي نظامنامې جوړوم. زه ژوند ته قوانین جوړوم.
ژوند مکتب ته اچوم. ژوند ته خدایي رحم او قهر ور زده کوم.
زه ژوند باسواده ښتن ته ور روانه وم.
زه د ژوند مخې ته له تورې او توپ سره ودرېږم، چې زما د ذهني حقیقت- د اپلاتوني سوړې د یوه سیوري- غلامي، بنده ګي او سربازي ومني.
زه لوی او ناتمامه حقیقت، د حقیقت په زړو او نویو سیوریو کې را کلابندوم. زه کاغذي حقیقت په معبد او په زیارت او آسماني خونو کې محفظوم.
داسې «زه» خپل زړه او روح د ذهني خوښیو لپاره لیلام ته را وېستلي.
زه د «قدرت او شهرت» په معنوي سرطان اخته یم.
دا معنوي سرطان دی، چې نه د غاښو د ډاکتر په امبور راوځي، نه د روانشناس او هېپنوتراپ په جادوګریو او نه هم د زړو کبرونو د خاورو وس ورباندې رسېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشره دا سره زر دي؟!

د شلمې پېړۍ په وروستيو ورځو شپو کې، د ژوند سېلاب او توپان په مخه کړم او آن تر پېښوره پورې ورسېدم.
يو ماښام وه، زه په «نوې اډه» کې روان وم، چې ناڅاپه يو پېښوري پښتون مخې ته را ولوېد:
«مشره دا سره زر دي؟»
ما ټکان وخوړ، ځکه خلکو د پېښور د پوليسو ډېرې کيسې را ته کړې وې! خو دغه ړېره خرېلي خوله را ته جينګه نيولې وه او زما ځواب او عکس العمل ته يې سخت زړه تنګ ؤ!
د هغه په ګرميو او بازاري خيرو سوځولي ورغوي کې، سره سکه ځلېده. سکه مې وپېژندله:
«نه! دا پاکستانی روپۍ ده!»
هغه مې لکه پيرى له مخې والوت او ما هم ځان ليني بس ته ور برابر کړ، چې ځان فيز ترې کې، د پلار خورزې او د هغې د منځوي زوى زما همزولي، ډګروال عنايت الله خان کور ته ورسوم.
اوس نو د بس په سېټ کې ناست يم. پوليسو هم نه يم ودرولی، غلو هم نه يم شکولای؛ خو زړه ته را ولوېدل، چې هغه انسان ورور غوښتل ما غوندې تازه ورغلي «کابلي» او «مهاجر» باندې پاکستانی روپۍ، د سرو زرو په قيمت تېره کړي!
خندا راغله، درد هم راغی، خو ښه و، ښېراو ته مې زړه ونه شو.
زه ډارن دی. د حقيقت شخصي، او فردي او عملي تجربه نشي کولای!
زه په حقيقت پسې د وتلو نه دی.
زه ته انساني اګاهي جوړ کړی د ژوند فصل حقيقت شوی.
زه په خپل مخلوق حقيقت کې نمانځنې کوي او د قربانۍ مراسم ادا کوي.
اوس زړه ته را لوېږي، چې خدای خبر د معنويت پيريانو به، د حقيقت سيوري، پر موږ څو څو ځله، د «سرو زرو حقيقت» په نامه خرڅ کړي او تاوان کړي وي؟
غمي لا پاتې دي، پاتې به په بله را سپړو!
که خدای تعالی غوښتی وه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیرشم ګام

«عشق هر څه دی. بې له هغه هېڅ نشته، زه عشق یم او عشق زما «خپل» دی، زه پر ژوند مېښن یم، زه هغه یم، چې اوسم.»

د کاغذي حقیقت نمانځنه

مورږ حقیقت په خپله ژبه بدل کړی- ښه ده وواېو: پخپله ژبه اړولی.
مورږ حقیقت ټوټه کړې لکه دغه پنځه توري «ح ق ی ق ت»!
مورږ حقیقت کاغذي کړی.
حافظه په کاغذي حقیقت مېښه ده. له هغه سره یې نکاح کړې، له هغه بچي او لوښي راوړي.
دغه له بدویو معصومي لوښي او اشراف زامن، له ښکاره او پټو ناروغیو د معافیت په تصدیقپاڼو باندې قومونه، ښارونه، کلي، هیوادونه، ملتونه او نژادونه را نیسي؛ ځکه نو په ژوند او مړینه یې خزانو او زیارتونو ته د سرو او سپینو قافلې را رواني وي. (مورږ یو د قارون نوم اور بدلې! ښايي قارون ژوندی وي، قارون زمورږ خپل وي، او قارون دننه را په کې پټ وي.؟)
او دغه حقیقت تر هغو پاکستاني زراعتي چرګانو ډېر غیر طبیعي دی، چې مورږ په هغو باندې، په ارزانه طریقه سره، د ودونو او مېلمستیاو بار اوچتوو!
حقیقت په لومړي او اصلي او ژوندي وضعیت کې دی.
ځکه حقیقت بې ژونده نه کېږي.
حقیقت فقط همدا شېبه حاضر حقیقت دی.

زما سوي کو کارې!

لویه خدایه!
قلم مې د ژوند سندرغاړی کړې.
دغه پر وجودي هسته (اروا) را چاپېر د ذهن، حواسو، عواطفو، غرایزو او روان کالبونه؛ ټول د ژوند په خدمت کې کړې!

(c) ketabton

دا اجمل او دا يې د ژوند پاک لمنې ملګرې: ټوله دنيا چې يو ځای شي، دغې خور ته خوښي را ستنولای شي؟؟؟ د پېښې موقعيت د کنړ د پيچ دره. ښه ده له دې انځور سره په دمې نيولو، يو ځل بيا د ژوند او ژوندو او د ژوندي حقيقت په احترام ودرېږو او د ټولو انقلاب، ايډيالوجۍ او بل بدلولو دوزخ ځپلو څخه بخښنه وغواړو او دغو ټولو قربانيو ته د درنښت سرونه ټيټ کړو.

له ما يو ځيرې ګريوان عاشق خدمتګار جوړ کړې.
لويه خدايه!
ته مې ذهن، حواس، شعور، روان...ټول وجود د حقيقت په سپين اور کې سپينه ډيوه کړې.
ته مې ور ته سندرماره شپېلۍ کړې،
ته مې دومره له ځان- من- څخه تش کړې، چې يوازې حقيقت پاتې شي.
ته مې دومره چوپ او ساکت کړې، چې يوازې حقيقت واورېدل شي.
ته مې دومره بې قدرته او بې شهرته کړې، چې يوازې د مشهور حقيقت قدرت وليدل شي.
لويه خدايه!
ته مې په ټول ژوند او ټولو ژوندو ور ميين کړې.
ته مې په يوه يوه ژوند کې،
ته مې په ټول ژوندانه کې،
د حقيقت په شاهدۍ را ويښ او را زړور کړې.
لويه خدايه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې د ټول ژوند له تنوع او له عطرو ډک کړې.
لويه خدايه!
ته د هر ژوند او هر ژوندي د ښېرې په ګانه کې خپله ننداره را باندې وکړې.
ته د ژوندۍ کلمې ناچاپه تصوير راباندې ووينې! ته مې د ژوندۍ کلمې هېنداره او دريڅه کړې.
لويه خدايه!
ته مې د ټولو ژوندو،
د ټولو تفاوتونو
د منلو، پوهېدلو او درناوي کولو په اندازه زړه را لوی او بيباکه کړې.
لويه خدايه!
ته مې د ټولې پوهې په لور پرانستې ولرې.
ټوله پوهه له تا سره ده،
او ټول دا بېليونونه ارواوې، وجودونه، انسانان، بنيادمان دي،
چې په تورو، سپينو، ژېړو او سرو رنګونو-نژادونو،
دوه درې زره ژبو،
لسګونو مکتبونو-مذهبونو کې ستا په لور مزل وهي.
او هر يو ستا په لور مزل وهي؛ ځکه ټول زړونه ستا د مينې له رنګه نقاشي شوي.

لږ.فېل ګريوانه ته سرور کښته کړو!

آه، وخت ځومره تېر شو؛ خو زه د «د بل بدلولو دوزخ» له کاره نه يم خلاص شوی!
راځئ د غږ په سپينه لمبه کې، د بل د بدلولو دوزخ ذهن، اوبه کړو!
نو لويه خدايه!
د ژوند او ژوندو خدمت مې مسلک کړې، مسلک کړې، مسلک کړې...
بل ګام ته به يوه دمه ونيسو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یودپرشم ګام

«هر څه باید ستا له نېښ وهلو په آمان وي. خو تل د خپل زړه د ننه هغه عشق ولره، چې خدای تعالی یې د خپل هر مخلوق لپاره لري، هغه وخت هغوی ته هېڅ زیان نشي رسېدلای. د خپلو همنوعانو او نورو مخلوقاتو حرمت وساته؛ د زړه له تله.»

پنځوسمه لسیزه وه، چې له یوې خوا د اکتوبر د مادي مساوات سور شمال او له بلې خوا د دویمې نړیوالې جګړې په پایله کې، په غربت او تحقیر ځپلې اسیا او افریقا کې، د ملتپالنې را پارېدلې هیجانات، او له بلې خوا له مصر څخه راپورته شوې د مکتبې دینپالنې فکرونه او سیاسې ایډیالوجۍ په افغانستان را چاپېر شول او د جګړن قوم د ځوان نسل ذهن او حواس یې چا د «کور، ډوډۍ، کالي»، چا د«تاریخي عظمت او شرافت» او چا هم د «دنیا او مافیها رستګاري» په شعارونو سره فتحه کړل.

څه به پېښ شوي وای، که هغه لومړني لاس، چې د بل بدلولو لپاره یې په لومړي ځل ماشه را ښکله، ډډه کړې وای. خپل سیاسي مسلک او باور یې پرې اینښی وای، او ددغو سپېڅلو لاسونو په څېر تناکې تناکې زاړه شوي وای، اوس به زموږ کورونه او کلي پر ژوندو ډک وه، نه پر هډیرو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه مهال د ماشومتوب له سپین جنته د «لویې» دوزخ ته په کډه کولو وم. هغه مهال زما سپین او بې طرفه ذهن، حواس، او سپین سترګې زړه، د پلار په امر او د سوټي په زور، د اخلاقو په چهارچوکاټ کې، د ماشومتوب له ساده بې پروایي او بېباکۍ څخه، د تعلیم انضباطي چوکاټ ته په انتقال کې وو.
هغه مهال د زمانو کوډو را ایسار کړي او خوبولي ولس کور کور، لس دولس بچیان راوړل. بچیان څه د شړوبو په ویټامینو، څه د پیر او ملا په تعویذونو را لوېدل او د چا چې ژوند قسمت نه وه، سپین سپین ماشومان د کبر خاورینو کور ګیو کې کرل کېدل، چې په خپلو تقدیري جنتونو، برزخونو او دوزخونو کې بیا بیا را شنه شي.
لکه تر وښو لاندې اوبه، همداسې په خپه کې، د مادي، اجتماعي او کلتوري فقر په کړلیچو او ګړنګونو کې سترې او پکو ځوانان، د ایډیالوجیکو بیرغونو آرمانګرو صفونو ته ورلوېدل. ښه استاذۍ ته رسېدلي ایډیالوجیک جنګیالي نطاقان، ددغو بیرغونو تر سیوریو لاندې، د ژبې په جادو سره، د فیلسوفانو او «ناجیانو» په کاغذ ضبط شوي الهامات او آرماني ایتوپیاګانې تفسیرولې. او د ایډیالوجۍ د واکسین په سره تبه اخته شنه زلمیان، د ماهرو نطاقانو، د ویناوو له هیاهو سره اوښتل را اوښتل.
بله ورځ چې له ښوونځي کور ته را ورسېدم، پلار راغلی وه! په لومړي ځل وه، چې پلار د هفتې د رسمیاتو په یوه ورځ کې، کلي ته راغلی وه! ډوډۍ مې لا له ستوني تېره شوې نه وه، چې آبا وویل: «انوره! ډوډۍ دې ژر خلاصه کړه، کابل ته ولاړ شه، د یوسف احوال راوړه!»
خدای خبر لاسونه مې په لمنه، که د شکور په خندېدو او که بل شي پاک کړل. آبو جامې را ته ایښې وې. دادی اوس زه د استاذ ویس الدین سرویس موټر ته ور پورته شوی یم. اوس مې سترګې سیخې نیولې دي، چې څه وخت به د سیلو د ژړې او لوړې ودانۍ په لوړ برج لګیږي.
او بیا به دغه داودخاني شعار لولم:
«ژوندی دې وي افغانستان
تـــل دې وي جمهوریت»

څو روپۍ په بازار پور کړه، خپل زوی په کابل لوی کړه!

زما پلار سرکاتب محمد اکبر امرخېل غوښتل، چې مشر زوی یې اول نمره شي. اول نمره له مکتبه خلاص او په جګو سترګو د کانکور له آزموینې تېر شي. زوی یې د طب یا انجنیري یا زراعت فاکولته کې داخل شي!
واه واه که د امریکې یا جرمني یا فرانسې په بورس ولاړ شي او بله ورځ ډاکتر یا انجنیر وطن ته را ستون شي او نیکه «خزاندار عیسی خان» او غور نیکه، ملک «نظامو» د شملې نوم بیا را تازه او د اکبرخان شمله ورجګه کړي.
لږ به دمه شو، یو غړپ د اوبو یا چای به وکړو؛ ګوندې که تازه تازه ګامونه واخلو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه دیرشم ګام

«ای بشره! ته خپل سرنوشت ته وګوره! ته د باد په وړاندې یوه شمعه یې...»

زما بیا له ښوونځي څخه توبه وه! «ابو» به خپل تروروزي ته په لاس ورکړم، چې د مکتب چپړاسیانو ته مې تسلیم کړي!
زما د مور تروروزی عزیزالله ماما، چې د ټولو خولو توپولو او تنباکو لاسونو اجر به یې یو شینکی «شړومبې» او نیمه د باقولو او غنمو ګډوله ډوډۍ وه، لښته راپسې پورته کړه:
«اورمېږ دې مات شه! مکتب ښه نه وايې!؟ د ما او د «رفیق» ماما حال دې نه ګورې! که مکتب مو وېلای وای، اوس به «اکبرجان» غوندې چېرته مامور سر مامور وای. اوس به مو هر ځای او په هر چا امر چلېدلای...ته بل ځل له مکتبه را وتښته چې زه دې پوستکی له وښو در ډکوم که نه؟»

د بل بدلولو د دوزخ د لومړي دور په پیل کې، زه نېږدې ددغو ماشومانو په عمر وم. زما د همزولي نسل ونه، د انقلاب په دوزخي اور کې لغړه شوه. زموږ یوازنی کار مینه ګر کېدل دي.

مکتبونه د «مکتبونو» په لمبو کې

معارف د ایډیالوجۍ په واکسین اخته شوی وه. دا واکسین ډېر خوږ وه؛ ځکه نو چا د لینین فارسي شوې بیوګرافي په ګنډه کې پټوله، چا د دین د احیا لپاره له مصره را صادرې شوې نوې سیاسي سیپارې په ګوښه او په تیارو کې، لوستلې او ضبطولې او په پټه په مکتبیانو باندې وېشلې او چا د امېر کروړ په نامه شعر باندې بر ېټ تاوول.
له دې وضعیت سره د هغو بزګرانو بچیان، چې شاهي قانون ښوونځي کې زده کړه وربانديې فرض کړې وه، د شاهي او خانداني نظام پرضد په مظاهرو او لاریونونو شول. نور پټ او ښکاره ګوندونه هم لاریونونو او مظاهرو ته راووتل. پټې تپانچې او چړې هم د ځوانانو، په تېره بیا پوهنتون او پولیتخنیک محصلانو مینځ کې رواج شوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا د بزګرو او کرګرو د کتاتورۍ په سیوري کې خلکو ته د ځمکې، کور، ډوډۍ او جامو د مساوات زیرې ورکاوه، او چا ځمکني برجونه ورانول او نقش او نګار بیرغونه یې سوځول، چې که د وعده شویو روا شرابو او ګلمخو تصوري «ایتوپیا» بنده دروازه خلاصه شي.

هې هې! د ډوډۍ شعارونه هم ولاړل!، د ژغورنې او خلاصون لوظونه هم ولاړل!! دا دومره د بل د بدلولو له اوره ډک ګلخېره ځوانان هم ولاړل!!!

اه، کابل ته د راتللو کیسه پاتې شوه!

زه کابل ته ورسېدم. له کوټې سنګي په منډه د ژېړې سیلو مخې ته په نبنه کړې نمره یې کوڅه ته ور تاو شوم. که ګورم، چې زما د تره، جګړن محمد یوسف پیلوټ کرایي کور مخې ته عسکري رنګې والګا ولاړه ده! کور ته چې ننوتم، پیلوټ ټولو معاون صاحب بوله.

اخر روسي جټ الوتکو او زغروالو ټانکونو کار کړی وه. نور نه د داود خان وهم د چا په زړه کې پاتې وه، نه یې د جمهوریت شعار چلېده، نه یې د سردارۍ دبدبه چې په خپل ملي غورځنګ سره د لوی افغانستان تعهد پوره کړي!

دا سره، شنه او سپین خوني بیرغونه

اعلان د مساوات شوی وه. د بزګرانو په دسترخوان کې د غنمینې ډوډۍ پیدا کېدلو لپاره، انقلابي فرمانونه لکه سرې ګولۍ، داسې په کلیوالو خانانو، ملکانو، فیوډالانو را اوربدل. د واده لپاره یوازې د دوو ځوانانو موافقه په کاره وه؛ نور کار دولتي قاضیانو بې رشوته ترسره کاوه.

نور نر ځوک وه، چې له چا د سود ګټه وغواړي! زما پلار له کلي بره، په قول کې ځمکه ګرو کړې وه. له ځوانو انقلابي افسرانو او معلمانو د جوړې «انقلابي شورا» له فرمان سره سم، پلار د ګروي ګټه او پیسې هېرې کړې. خو د ګرو شوې ځمکې خاوند پیسې راوړې او د پلار په جیب کې یې پخپله اراده ور کنبېښودې:

«مدیر صاحب زه خپله غاړه نشم بندولای، دا پر ما حرامې دي، پیسې دې واخله!»

(c) ketabton.com: The Digital Library

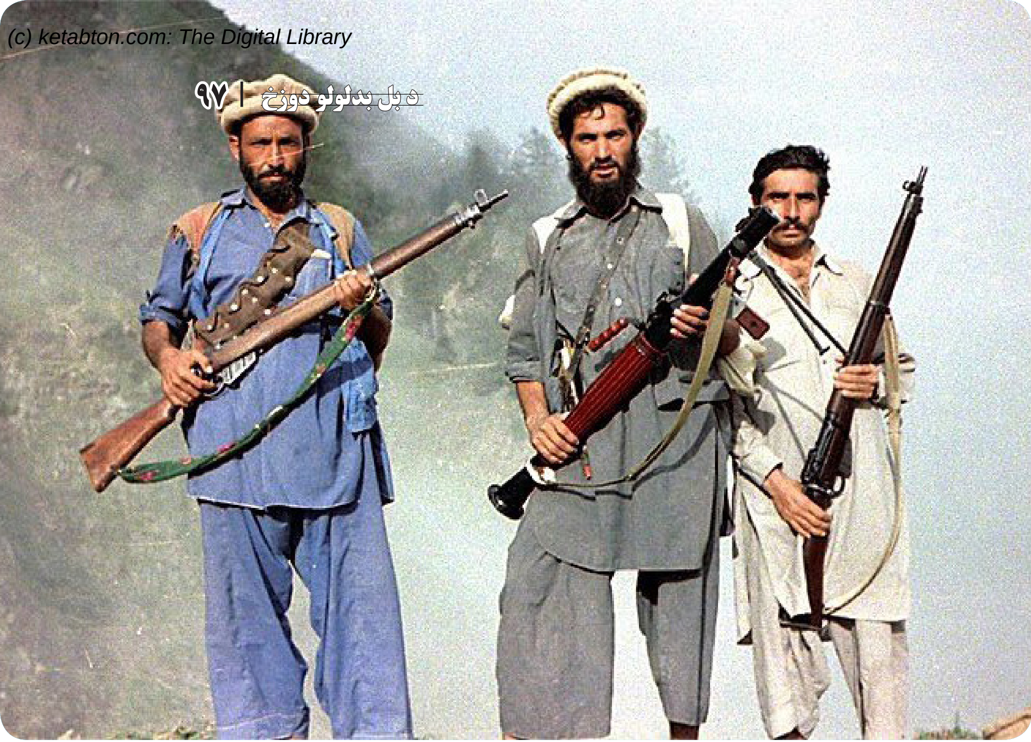

دري دېرشم ګام

«د تلپاتې نیکمرغۍ سرچینه، په تولو کې د ځان لیدل دي.»

پلار بامیانو ته ښاروال ولاړ. خو مباشت دوې به یې تېرې نه وې، چې د ښاروالۍ دبدبه یې پرېښوه او ځانته یې کابل کې، د ټیټې رتبې یو ملکي بست موافقه واخسته. هغه خپل لمونځونه کول، توبې یې وښکلې او د پاچاهۍ راتګ ته یې لارې څارلې!

خو ما ځانته بله دنیا جوړوله. زه ځوانۍ ته شوق نیولی وم. په پټه به مې په مخ د پلار د رېږې خرېلو زړې پلې را کشولې، چې بربېت ژر راووځي او زه هم خلکو ته د بیانیې ورکولو-هغوی پوهولو، شم... اوس به زه او زما نور همزولي؛ لکه بسم الله، سیداجان، د شیرین زوی انور او نور چې اوس یې نومونه یاد ته نه راځي؛ په مکتب پهره ګرځېدو؛ خو خبره بل شی شوه!

بزګران غرو ته شول. خانان او ملکان او خانداني ملایان یو خوا، بل خوا له نظره لېرې شول.

ورځ د انقلابي شورا د فرمانونو د اجرا کېدلو وه او شپه به کله یوه ګوښه کې، کله بله ګوښه کې، له مکتبه اورونه او دودونه پورته شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې وخت کې د «ارتجاع، امپرياليزم، فيوډاليزم او اشرارو...» اصطلاحات د رسمياتو په ژبه کې شامل شول. د ګوند او خلکو رهبر وويل:
«غويي مو حلال کړی، يوازې وروستی ساه يې پاتې ده.»
دې سره مبارزو معلمانو کلاشينکفونه او پيشې ماشينګنې غاړو ته واچول، چې د خان او د بزګر تر مينځ د ځمکې او اوبو مساوي ويش پاتې کار ژر تکميل کړي.
مېدان درې خپلو سرو او سپينو بچو باندې خاموشې چيغې وهلې، چې هر څه ښه دي. هر څه خدايي دي. هر څوک پوه شه او کار يې پوه شه!
د افغانستان د هرې بلې درې او مېرې په شان، د ميدان درې چيغې دومره چوپې وې، چې حتا د يوه بچي خوب يې حرام نه شي. اخر جګړه خو له خولې پېلېږي، ځکه ژوند او طبعيت په چوپه خوله سوله را باندې تنفس کوله، خو دا چوپتيا د ګرم راغلو ځوانانو له انقلابي فکرونو-باورونو سره په مقابله کې وه.
حالات اوښتي وه. نور چا په سره کميس او سره نښان سره خان، ملک، او ملا او خانزاده يا ملکزاده، يا ملازاده ګانو ته زور نه شو ښوولای.
ميدان ذکرالله شهيد ليسه يې په روسي ټې پنجاو دو ټانک ساتله. زموږ لغمانوال سرمعلم چې دلته يې «ګنډيری» نوموم، له يوولس ډزي سه صد سه بورد سره مکتب ته ته او راته.
بله ورځ ټانک له ليسې ووت. په شپه يې خلک راغلل، چپړاسيان يې وتړل او له سپينو مرمرو جوړه ليسه يې، د تيلو په زور سره لمبه کړه او موږ له ليسې خلاص شو. نور د کابل شوم.
داسې ورو ورو ښارونه ځوانو معلمانو په خپل زور ټينګ کړل او کلي د هغو جنګيالو بزګرانو شول، چې د پدري ملايانو په فتوا سره يې، د خوراک، پوښاک او هستوګنې د رسمي وېش له فرمانونو څخه خوا ګرځولې وه.

يوه هفته کابل ته را کډه کېدل

پلار په موږ پسې کلي ته راغی. وېل يې هزاره را پورته شوي او مخ په ميدان روان دي. ارباب فتح يې قومندان دی او موږ بايد سر او عزت خوندي کړو؛ اوس له کلي وځو.
له دې سره موږ د خزاندار عيسی خان له پخې برجورې کلا- صرف د يوې هفتې لپاره- کابل ته را کډه شو؛ خو خبر نه چې کابل به د موږ شپاړس اوولس کلنو هلکانو د سر وېښتان را سپين کړي!؟
دلته به يو څه د بل بدلولو له اورونو دمه شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

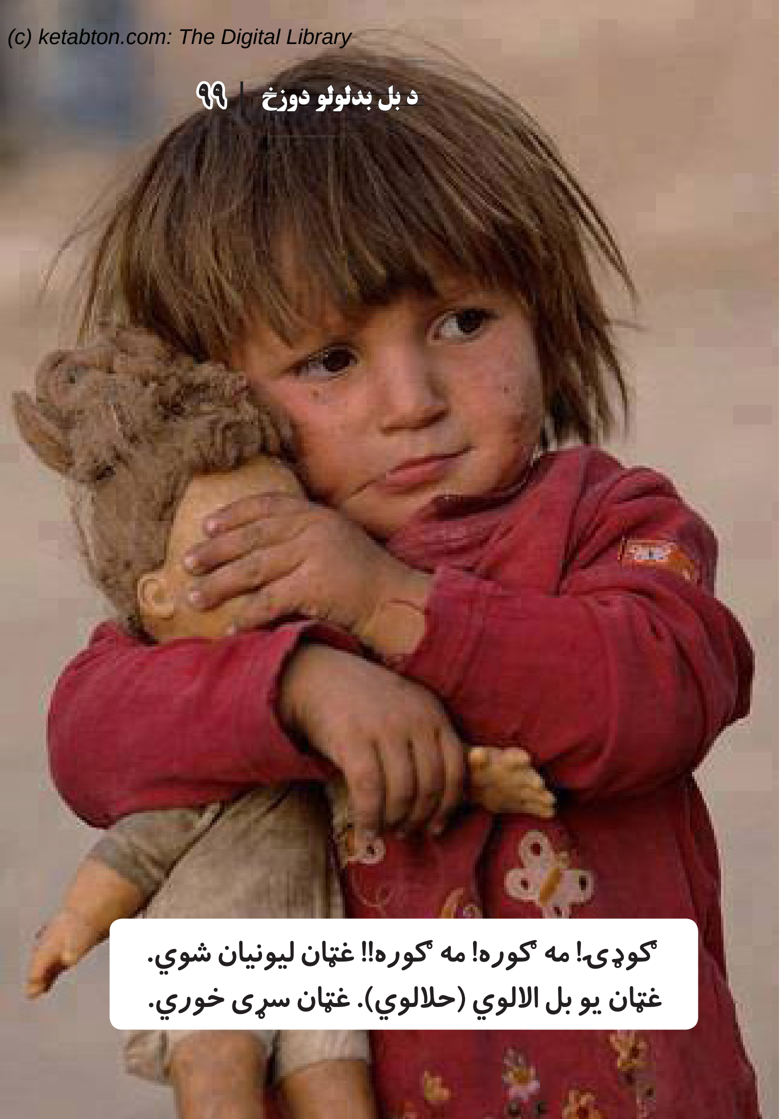

ګوډۍ! مه ګوره! مه ګوره!! غټان لیونیان شوي.
غټان یو بل الالوي (حلالوي). غټان سړی خوري.

څلوردېرشم ګام

«پرون ولاړه، په سبا باور نشي کېدای، شېبه ومومه، چې تېرېږي.»
خواجه عبدالله انصاری.

هفته که قرن؟

لس، دولس کاله د یو بل بدلولو اورونه بل وه؛ خو دومره مو جسمونه، حواس، عواطف، ذهنونه، روانونه او ارواوې را وسوځېدې، چې اوس هر یو له قرن قرن غم او رنځ سره ولاړ یو؛ خو د بل بدلولو عادت مو لا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم ذهن، حواسو، دریځ او زړه ته کولپونه را اچولي.
دغه اور دومره وخوټولو، دومره یې واېشولو، دومره یې سره او شنه او تور کړو، دومره یې مات ګوډ او کاړه واړه کړو؛ چې اوس هر یو د معیوبو او سوځېدلو احساساتو، عواطفو، افکارو لوی دیوان په قهر او غوسې سره چیغې وهو او له فردي مسوولیتونو غاړه غړو.
له موږ هر یوه، کتاب جوړ دی، دفتر جوړ دی، داستان او رومان جوړ دی.
دلته تراجیدي له سره کر کړې.
دلته د جنګ ناروا خدایانو بیا بیا د خپل ډول بنده ګي دود کړې او انسان یې د انسان د آزادۍ، ژوند او ګټو پرضد جنګولی.

دا مړه دلایل

دلته انسان وسیله ګرځېدلی.
دلته انسان توره، ټوپک، بم، ټانک او طیاره ګرځېدلی.
دلته انسان سور اور شوی او ددې اور منبع فقط دود شوي فکرونه، اندونه، اخلاق او رواجونه وه او دي.
فکر، باور، اند او اخلاق د دلیل په غلاف کې پټ دي او د دلیل تریاک هر ساده وګړی نیشه کوي او تسلیموي.
هغه مهال داسې وه: هرې غاړې خپل دلایل د عوامو د قناعت لپاره، د ذهنیت سازۍ د ماشینونو له لارې، د خلکو په ستر ګو او غوږونو ورمنډل.
خو دلایل مړه دي، بې ژونده دي.
دې مینځ کې چا د کار ګري وررولۍ په نامه او چا د دیني او فرهنګي وررولۍ په نامه، او چا هم د څه شي او څه شي په نامه، دلته تورې او ټوپک ووېشل. او ټوپک د شرافت نښه شو. وژل د ثواب ګټلو نغد نوټونه شول.

زموږ د بې مسوولیتۍ ناروغي

زموږ د غوښو او زړونو سوداګرو ټوپک او توپونه، راکټونه او الوتکې، بمونه او ځانختمولو واسکټونه را برابر او را په غاړه کړل؛
خو ډز له خپل سرې شوی.
نښه خپل سرې نیولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاړه خپل سړي کش کړې.
او ذهنونه-ښايي زړونه هم- لاهم د غچ له نه افشا شويو ليستونو ډک پک د تازه غچ لپاره موقع ګوري.
د وژلو لپاره يو يو نوم موږ غوره کړی.
ضرورت، دليل او روايښت يې موږ جوړ کړی او موږ تصديق کړی.
يو تازه، بې جوړې انسان موږ له ښو غور ځولی.
موږ خښ کړی، موږ د شهيد بيرغ ور باندې رپولې.
موږ يې غم نيولی، موږ يې يتيم ته د پلار غچ ور زده کړی.
داسې د دوه درې ميليونه مړو نومونه موږ کښلي او پټ ليستونه مو لا ذهن او زړه کې په پوره حرص سره ساتلي!
او ددغه دوزخي جنګ کيسه لا روانه ده!
د ما مشر ماما، د شاهي دورې ژاندارمه پوليس، ضابط محمد علي به د ځوانو ټانکستانو او پيلوټانو د انقلاب په وختونو کې وېل: کار کار دی خارجيانو دی: «پسونه!» يې شنه او سره او ژېړ رنګ کړي، او يو بل سره په جنګ خوشې کړي!
دې خبرې سره يوه لنډه ساه واخلو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه دیرشم ګام

«هرڅوک په خپل ځای کې او له خپلې پوهې سره په مطابقت کې دي.»

پوهه، واک، آزادي

دا هغه الهي صفات دي، چې ځانخبري ارواې ځلولاې شي. هغه ښه پوهېږي، دقیق پوهېږي، او په هرڅه؛ تر ټولو کامل پوهېږي!
نو سرنوشت مو ښکلی دی. ځکه بل کار نشته؛ «حقیقت» کامل دی. ښه کار، رښتینې خدمت د حقیقت ځلول دي، په وینا کې، په فکر کې، په دریځ او په عمل کې.
د کامل حقیقت په هستۍ کې هېڅ کار ته–ولو که د بل اصلاح کول هم وي– ځای او اړتیا نشته.
ځکه چې کامل «کامل» دی.
وچ به سین ته څرنګه اوبه ورکړې!؟

هینداره د حقیقت جنګ ته راوتلې

له تیلو، یا غازو، یا د اوبو، باد او لمرینې بربښنا غوښن سولرونه به څرنګه لمر ته رڼا ورکړې!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې انځور ته په دقت
ګورو: د بل بدلول-اصلاح
کول- دوزخ نه دی؛ نو څه
دي؟؟؟
دلته بیا هم زه له هر هغه ورور
انسان او انساني خور څخه
په ټول ځان عذر غواړم، که
دلته راغلې اندونه، نظرونه د
خپل فکر، باور او دریځ خلاف
انګیري.
باور وکړئ، موږ ټول دوزخ
سوي یو. موږ ټول د غږ او رڼا
په ستر سمندر کې د لامبلو او
معنوي غسل تازه کولو وږې
او تږي یو.

سیند او لمر، غر او جهان، او آسمانونه او هستي او نیستي پوره دي. دا د ستر کیهان لاسونه او پښې، ستر ګې او غوږونه، مغزونه او اعصاب دي.
له مادي-زماني فکتورونو جوړ انسانان، چې ذهني اګاهي یې د ځلورو عناصرو له ویتامینو او پروتینو را شنه شوې، د «کامل حقیقت»
وړو کې شوې ځېرې او سیورې پر موږ کې بت شوې ودروي!
دغه وړو کی په خپل فکر، دلیل، حکم او فیصلو سره فقط د حقیقت جنګ ته راوتلی.
دغه وړو کی کیهان تر هغو، چې د خپل کوچنیوالي حقیقت تجربه نه کړي، د لوی پر مخ یې لارې بندې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کامل نه فضا ده، چې ډکه شي، نه زمانه ده، چې څوک يې انتظار شي، او نه شکل او ماده ده، چې تر لاسه او اشغال شي.
کامل فقط شته. هغه کامل دی، او بل هېڅ کار نه لري، پرته له ميني کولو.
هغه فقط مينه کوي. او موږ لومړي درجه سوي به څوک له هغه کامل حقيقت څخه لېرې وغورځوي!
ټول تبعيد، ټوله فاصله او ټول ټيټوالی يا لوړوالی، فقط انساني اګاهۍ جوړ کړی.
موږ د حقيقت باران مست کړي يو.
موږ څمڅه مست سيندونه يو.
موږ د حقيقت يو تت تصور ځانپاله کړي يو.
موږ ځانپالنه د حقيقتپالنې په نوم زوروزو مانيفستونو او کتيبو کې، نسلونه نسلونه محفوظه ساتلې.

يو پټې رشقه يې وفوره ته يې لا مړه بولې!

د ايډيالوجۍ بلا، انسان د خدايي سولې، آرامتيا او بسياينې له مورنۍ غېږې تښتولی او د شر جغرافيې کې ايسار کړی.
د بل بدلولو فکر، باور او دريځ هغه لومړنی سپين او خدايي انسان قاتل کړی. انسان يې انسان ته اور کړی. او لګيا دی، چې د ژوند په رشقه نور هم ورمېږ وکړي او لم واچوي!
خدايي انسان، له ژوند او هر ژوندي سره يو ځای د الهي شکر نغمه غږوي؛
خو ذهني شوی او ذهني اشتهاګانو په مخه کړی انسان، د «قدرت او شهرت» په لوره اخته شوی.
د انسان جګړه په خبره پېلېږي،
خبره ذهن کې توليدېږي،
او ذهن په مادي حواسو حقيقت پېژني
او د خپلې پېژندنې تجربه د فکر، باور، اخلاقو او رسم او رواجونو په اساسي تومنه بدلوي.
ځکه نو انسان د ځان قرباني دی.
انسان خپلو مادي-ذهني استعدادونو خراب کړی.
انسان د ځان په زيارت مينجاور شوی.
آه، ځار مو له حوصلې او شريفو زړونو شم؛ لږ را څخه دمه شئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږدېرشم ګام

«ټول د خدای تعالی په لور په سفر کې دي.»

موږ باید واقعي او ناواقعي سره جلا کړو.
یوازې خدای تعالی واقعي دی.
واقعي ته له ورتللو څخه پرته بل هدف نشته.
نو هره لاره پر هغه ور روانه ده.
خو د قدرت او شهرت لوږه، آزادي خوري.
دغه لوږه جنګي ذهن، جنګي افکار-باورونه او دریځونه زده کوي!
بیا یې په طریقه او روش بدلوي!
بیا یې په آرامه او په شخړه ترویجوي
او د مرګ تر شېبې پورې آزاد ژوند تر قضاوت لاندې نیسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قدرت او شهرت لوږه، زړه او پخوانۍ لوږه ده. دغه لوږه هغه وخت خطرناکه ده، چې فکر - باور، اخلاق او رواج یې بهانه وګرځي. اندېښنه شته، چې په دومره اورونو بار کلمې یو دم را چپه نشي! بس څه چې خدای تعالی غوښتي وي. څه چې خدای تعالی غوښتي وي، وړاندې به خپل انسان تل ته سر ور ښکاره کړو:

امریکایان ژاړي! خو موږ لا دومره زړور نه یو، چې زموږ پر ژوند، روزګار، سرنوشت او راتلونکې باندې ددغې یوې لوېشتي توپې شوې ویني په خاطر، یوه مینه ګره اوښکه تویې کړو.

مکتبونه د ایډیالوجیو په رنګینو لمبو کې

معارف د ایډیالوجۍ په واکسین اخته شوی وه. (درې څلور لسیزې څټ ته پاتې خاطرې یو ځل بیا راویښوم) دا واکسین ډېر خوږ وه؛ ځکه نو چا د لینین فارسي شوی کتاب په ګنډه کې پټاوه، چا د دین د احیا لپاره له مصره را صادرې شوې نوې سیاسي سیپارې په ګوښه کې، او په پټه د ثواب په خاطر په مکتبیانو باندې وېشلې.

او شاهي یا جمهوري ارګنشینان، د خپلو خانداني مړو په زور چلېدل! د هغوی په خانداني ګډ تقدیر کې حکم کول او پر دغه ملت شپني کول لیکل شوې وه! خو دا وخت د هغو بزګرانو بچیان، چې شاهي قانون ښوونځي کې زده کړه ورباندې جبري کړې وه، د شاهي او خانداني نظام پرضد په مظاهرو او لاریونونو شول.

نور هم په لاریونونو او مظاهرو شول. چا خلکو ته ځمکه د مساوات هندسه جوړوله، او چا ځمکني برجونه ورانول او نقش او نګار بیرغونه یې سوځول، چې که د وعده شوي «ایتوپیا» ورکه دروازه، په ذهني ذکر او د اوږدو شپو قصیده پخولو په اجر کې را ښکاره او را خلاصه شي. هی هی! د ډوډۍ شعارونه هم ولاړل!، د خلاصون لوظونه هم په مرګ ویده شول!! دا ټول د بل د بدلولو له اوره ډک ګلڅېره ځوانان هم د انقلاب او انقلاب ضد په کبرونو کې خاورې ایرې شول!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وينو ککړ سره، شنه او سپين بيرغونه

مړي دومره ډېر شول، چې چا ته ګور او کفن نه رسېده. ويني دومره تويي شوې، چې نه يي سره او نه يي شنه او نه يي سپين بيرغونه په پاکولو او وچولو پسي رسېدل. اوس يي نړيوال را غوښتي. د «روبسپير» او جورج واشنګتن د تصنيف شويو سياسي ارزوګانو، په اکاډميک غرور سنبال اته څلوېښت هيوادونه په ښکاره او ګاونډيان په پټه، له موږ څخه «نفر کشي» کوي!

د رنسانسي او ولسواک عقل مشعلداران، په زغره والو جامو کې، دلته د خپلو ګرځنده لېتابونو له حافظي څخه چادري پوشه ښځو او زده کړيالو نجونو، کونډو رنډو ته د سوداګرۍ، او قانوني او شورايي ادارو ته ودر بدلو لپاره وړتيا موندلو درسونه را باسي. او رښتيا وايي، چې مدني ټولنه، له افغانستان څخه د نړيوالو ځواکونو له وتلو وروسته، د تاوتريخوالي د زياتېدلو له امله انديښمنه ده!

اخر ولي معلوليت؟ ولې منفعل سرنوشت خپلوو؟ ولې موږ ټول يو مجبور نفوس ياستو؟؟؟

واجب الاحترام او غير مسوول نفوس

د جنګ جادوګر، زموږ دنګ دنګ بدنونه، د ايډيالوجيو په يکشنبه بازار کې دستچين کوي او ذهن او زړه مو د جنګ د شرابو په اعتياد اخته کوي او ځکه بې اختياره خپل سرې را څخه وژل کېږي.

ځکه وران افغانستان د روس او امريکې، ايران او پاکستان کارنامه ګڼل کېږي.

ځکه د نامدارو او بې نومه شهيدانو له ياد او خاطرې نه شرمېږو.

ځکه شکايت، او قضاوت او د نورو يو مخ ورک کول را ته مسلک ګرځېدلي.

زموږ پر اورمېږ خپله توره را ځنبه ده.

موږ پر ځان ماشه را ښکلې.

موږ د خپل ذهن له جام څخه د «شکران جامونه» څښلي.

له دغو اوږدو خبرو سره به يوه بله دمه هم واخلو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه دیرشم ګام

«یوازې خدای تعالی واقعي دی، پر ته له هغه هېڅ شی واقعي نه دي.»

مورږ په جنګ پیدا یو. مورږ یې جنګي را لوی کړي یاستو.
مورږ مجبور سربازان او مجبور وژونکي یاستو!
زما د ماشومتوب چیغې د ټوپک له چیغو ټیټې وې!
او تر اوسه پورې زما غږ، زما خبره، زما د زړه وینا،
د ټوپک له غږه ټیټه او وروسته پاتې شوې؛
ځکه د ټوپک چیغه لومړۍ جایزه اخلي او د معصوم غږ په زرینو اشارو او نښانو کې پټه نوې وینا،
د فکر او فتوا د ګمرک د قاضیانو او مفتیانو، تر قلم لاندې چلیپا خوري!
او ددې خطر شته، چې قواله دار مفتیان، د سرنوشت په پاڼه، ټوپک ورته رسم کړي!!!
ښه څه چې خدای تعالي غوښتي وي!
پر ته له خدایه هېڅ «قدرت، پوهه او آزادي» نشته.
مورږ وژل په ماشومانه لوبو کې زده کوو.
مورږ ته یې جنګ د غیرت په ناوکۍ کې پټ کړی.
دلته نظم د وژلو پړونی او دستار شوی.
دلته ننګ او غیرت د ژوند وینه خوري.
دلته هم په ادب او هم په عرف کې بل کچه، ناچله، او بیګانه معرفي شوی.

دا انځور مې هم له انټرنټ څخه
را کښته کړ. اوس وخت زمرى د
ژوبڼونو يو هستوګن دى. او موږ
وايو، ټول زمريان ياستو! ښايي له
دې کبله نړۍ خپل ټانکونه او طيارې
را باندې ګرد را چاپېر کړې وي.
پر ته له محدود شمېر افغانانو-دو
پاسپورته وو- نر څوک دى، چې له
دې اورلنې جغرافيې نړۍ ته پښه ور
کښېږدي! آيا نه غواړو له انسانيت
سره، له ژوند سره، له مدنيت سره
آشنا شو؟؟؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته «بل» دوزخ دی، دوزخ دی، دوزخ دی!!!
دلته جنګ د کورنیو ورځنی درس دی.
دلته توره او ټوپک، لاسي بم او واسکټ د کورونو دیوالونه، تاخچې او نور ځایونه ښایسته کړي.
دلته جنګ په فرهنګ اوښتی.
دلته ماشوم د مور له تیو سره د لاسونو حرکات زده کوي؛ خو د اختر په ورځ، چې کوځې ته راووت، د پاکستاني پټاقیو او پلاستیکي ټوپکونو په ذوق او شوق اخته کېږي.
بله ورځ، د یوه ځانګړي فکري–باوري دریځ په خپلولو سره، په خوله او په کوتک، په توره او په ساطور، په ټوپک او په واسکټ او په څه شي او څه شي سره، د بل بدلولو په لښکر کې . ټولعمره عسکر کېږي.
زموږ کورونو کې یوازې د «شهیدانو» عکسونه مجاز ګڼل کېږي.
شیهدان مو په وسله او چانټه، لاسي بم یا ارپي جي راکټ انداز شانداره ښکارېږي.
د شهید څېرې، برېت او ږېرې، ادا او د سترګو تور و برېښ، زموږ حواس، ذهن او حافظه په جګړه تغذیه کوي. موږ کې جنګي کلام، جنګي فرمان، جنګي نغارې بغس کوي.
جنګ د «زئوس» او «هلاکو» کار دی.
جنګ د نفس بچی دی او موږ خپل ځنګ سره ودرولی او په خپله ککره «خان» کړی.
جنګ د قدرت لوږې اختراع کړی.
د جنګ میدان کې د سړي شهرت پیدا کېږي.
او په څېره معاصر او نازک؛ خو په زړه وچ، زوړ او تیره ګرځېدلی انسان جنګ –د بل بدلولو جنګ- یوازې او یوازې د «قدرت او شهرت» د نفساني اشتها لپاره اختیار کړی.
اخر څه وکړو، جنګ را ته د ژوند مالګه جوړه شوې!
نوم یې توریالی را باندې ایښی.
تاریخ مو جنګیالی ډرامه ده.
د مکتب د کتاب شعري برخه هم ماته قسم را کوي:
«که په میوند کې شهید نه شوې...»
مزل اوږد شو، لږه دمه به واخلو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«ښادي يوازې په ابدي کور کې موندل کېږي.
او تر هغې ورځې، چې حقيقي «زه» پر ته له خدايه
د بل څه لټه کوي، د خدای د اقليم په لور به سفر
ونشي کړای ؛ بلکې ددې خاورينې دنيا په زنځيرونو
کې به زنداني وي.»
«ته څه غواړې؟ په آزادۍ کې ژوند او له خدای
سره، که په زمکني زندان کې د وخت تېرول؟»

اته ديرشم ګام

د قدرت او شهرت لوږه

اعتراف کوم، چې موږ ټول دوزخ سوزولي ياستو.

حقيقت لري، چې موږ ټول د غږ او رڼا په ستر سمندر کې د لامبلو او معنوي غسل تازه کولو وږي او تږي ياستو.

خو دغه انسانخوره «جنګ دوزخونه» مو پخپله په خپلو کورونو را ننو ېستل!

راځئ له ځانه وپوښتو:

«له ننني انسان څخه آزادي کومو ديوانو غلا کړې؟»

«جګړه ولې را پيښه ده؟»

«موږ خدای تعالی پيدا کړي ولې ويرجن، ژړندوکي، نامراده او په قاتل او مقتول بدلېږو؟»

«که «زه» د ژوند او آزادۍ غل ونه اوسي؛ څوک به قتل وکړي، څوک به په بند او زولنو کې ولويېږي؟؟؟»

که لږ ګريوانه ته سر ور کښته کړو، نو ښايي خپل قاتل را ته ژوندی مقتول جوړ شي.

ښايي يو مقتول را ته وژل شوی قاتل ښکاره شي او په دې توګه يو مخ معتبره انساني خيره راته تر ټولو لرغونی؛ خو پټ او ناپېژندلی شرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ شي.
د هر قتل په خاطر، د انسان هويت داغ خوري.
په هر قتل سره، «شرافت» را ښخه پردې کېږي.
په هر قتل سره، «حقيقت» لېږي کېږي؛ ځکه قتل او حقيقت سره لېږي دي.
حقيقت کامل دی. کامل يوازې ځلولو ته اړتيا لري. کامل ميني ورکولو ته اړتيا لري. کامل ځان وېشلو، او هرڅه په ځان کې ډوبولو ته اړتيا لري.
هغه مهال چې وايو «پلانی ارمانجان ولاړ!» آيا ارمانجن يې داوه، چې خپل قاتل ووژني؟
يا به داسې وي او يا به زموږ فکر-باور سودايي شوی وي او خپل مبارک شهيد به د يوه قتل قرضدار را معلومېږي!
«خدای تعالی ژوند پنځولی او انسان جګړه را وېستلې!
د خدای تعالی په منلو سره ولې سودايي کېږو، ولې ځانته د نورو په هکله د قضاوت حق ورکوو؟
ولې الهي ارادې ته موقع نه ورکوو، چې خپل سپين حکم جاري کړي.
کوم عقل دی، چې الهي پوهه چلنج کړي؟
کوم قدرت دی، چې الهي قدرت وننګوي؟

موږ او تاسو حکمينه ګورو! حکمينه خور د نارينه وو جامې اغوندي، پګړۍ تړي او نارينه وو سره سم ګام اوچتوي. ښايي هغه غواړي وښي، چې نارينه کولای وخاندي، ژوند وکړي او ژوند په مينه کولو سره ښايسته کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوم شي مينه ده، چې د الهي مينې ځای دې ونيسي؟
د معنويت الفبا داده: پوهه له خدای تعالی سره ده، قدرت له هغه سره دی، مينه د هغه ده!
نور هرڅه دروغ، جعلي، بازاري او د انسان ذهني-نفساني محصولات دي.
دې سره زموږ قضاوت په شرم بدلېږي.
زموږ جګړه نفسي فرمايشاتو راوېستلې.
ځکه نو «جګړه انساني جرم دی»
ځکه چې «حقيقت» د خدای دی او هغه کامل دی.
او کامل کې هېڅ نه ځايږي. کامل فقط مينه کولای شي. او موږ لومړي درجه سوي به ځوک لېږې وغورځوي!
ښه ده بيا ووايو:
ای خدای تعالی!
زموږ اراده نه ستا اراده دې په هرڅه کې جاري شي!
ځلور پنځه لسېزې کېږي، چې دلته انسانانو پر يو بل چړې راايستلي او د خپلې محدودې انساني اګاهۍ-مرغۍ عقل- په دودجنه رڼا کې،
د نورو انسانانو د ژوند، آزادی او ګټو په اړه قضاوت او عمل کوي.
آه ه ه ه! تر دې ځايه د حروفو په بوټانو، جامو او ځېرو کې راغلم! نور به لاس ونيسم. لږ به صبر شم، چې بد هضمي پېښه نشي.
اخر دې ځنګ ته چليپا،
بل ځنګ ته چليپا،
مخته چليپا،
شاته چليپا،
لاندې او سر د پاسه چليپا...
هره خوا چليپا!!!
همدې منځ کې به يوه بله دمه واخلو!

...m: The Digital Library

نهه دیرشم ګام

«خدای ته د رسېدلو لار، خدای ته تسلیمېدل دي.»

د معلولیت کلچر

موږ یو معلول ټبر!
موږ یو مظلوم نسل!
موږ نه د جنګ وو، نه مو انقلاب پېژانده؛
نه مو نیول زده وه، نه بندیانول!
موږ نه د چاندمارۍ کسب او کار زده وه او نه مو چا ته ټنډه تروه کېدله!
موږ آرام وو. آزاد وو. په خپل کار او بار لګیا وو.
چې دغه کتابونه، شوروي او مصر کې تحصیل یافته وو را وړل!
(کتابونه، مکتبونه، ایډیالوجۍ) را پورې سره اورونه شول.
اورونه په خوله راغلل.
موږ اورلن ښاماران او اورلني شیشکي شولو!
موږ نه غوښتل، دا ټول را باندې وشول! موږ یې ناچاره او مجبور ولیدلو، او راباندې ویې

آیا هغه وخت نه دی راغلی، چې د بل بدلولو کتابونه اور واخلي او زړونه پاچاهۍ ته راووځي؟
بې د زړه له پاچاهۍ، بې د زړه له مشرۍ مینه نشو کوای. مینه زړور زړه غواړي. لکه ماشومان چې زړور دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړل!
کار زموږ وه، کر زموږ وه، سرې تودې زموږ وې، خو درمندونه خانانو او ملکانو بارول.
زموږ ډوډۍ غلا کېدله! ملکانو او خانانو «فیوډالانو!» زموږ د پلرو د کلونو زحمت غلا کاوه، حکومت یې څټ ته وه! پولیسو یې په امر بزګران وهل دربول! زموږ د عرض او داد مخه بنده وه! هماغه وه، چې له مجبورۍ مو د عادلانه وېش فلسفې او اقتصاد ته مخه کړه او دغې فلسفې آن د اردو ځوان افسران د وسله وال انقلاب کار ته را مات کړل!
په رڼه ورځ راووتو او د بې عدالتۍ په کور مو د جټ الوتکو او پولادي ټانکونو اورونه را کوز کړل. طفیلي سرداران مو له ارګه وشړل! د کرګرو او کارګرو زبېښاک مو ختم کړ. کلیوال معلمان مو وزیران کړل، او بزګران مو په کوپراتیفونو او سواد زده کړې په کورسونو کې شامل کړل! نجونې مو زړو او کونډو خانانو، سردارانو ته له ودېدلو را خلاصې کړې. او سره خوله مکتبیان مو، د چټکو زده کړو له لارې، ضابطان، خوردضابطان کړل. او په خپلو سپینو او تورو غرونو کې د امریکې، فرانسې او انګلستان جنګ ته ور ووتو!
خو امپریالیزم چاړه پاکستان ته په لاس ورکړه. او هغه بیا د اقتصادي او ټولنیزې نابرابرۍ پرضد زموږ جاري کړو فرمانونو ځخه بیزاره ملایان، د نوي عدالت لپاره د برېتورو شازلمو د نظام پر ضد را ولمسول!
ملایانو مکتبونو ته اور واچاوه. معلمان له کلیو کډه بار شول. ځوک څارندوی کې، ځوک اردو کې، ځوک اطلاعات دولتي کې شامل شول او له هغې ورځې ښارونه او کلي سره په جنګ شول.
یو خوا ځوان، سپین، بریتور معلمان، بل خوا خدایي قهر وېرولي ساده، شډل، په الف او با ناخبره بزګر د یو بل مقابل کې صف ودرېدل!
معلمانو کوښښ کاوه، خپل پلرونه د خان او ملک له تسلطه را خلاص کړي. او د شوراګانو هېواد په بېغرضانه مرستو سره، مصادره شوې ځمکې میکانیزه او هغوی د «کور، ډوډۍ، کالیو» خاوندان کړي. د ټولو لونې او زامن دولتي مکتبونه خلاص او خارج ته په تحصیل ولاړ شي. او افغانستان د زیارکښو باسوادانو، د برابر وېش په یوه نمونه ټولنه بدل شي.
خو بزګرانو او کلیوالو، بې د ملا له فیصلې هېڅ شي ته لاس هم نه وروړ! هغوی نه ډوډۍ ومنله او نه مخلوځې، نه درېشۍ او نه یې هم دې ته غاړه ایښودلې کلیوالي کورونه یې په روسي ډوله مکروریانو بدل شي.
هماغه وه، چې زامن او پلرونه زور ته سره ووتل.
یو ورځ دا غر، بله ورځ ها دره،
یوه ورځ دا کلی، بله ورځ هغه علاقداری،
یوه ورځ دا ولسوالی، بله ورځ ها بل ولایت...

(c) ketabton.com: The Digital Library

همداسې په منډه منډه ټول افغانستان د زوی او د پلار، ورور او ورور ترمنځ، د بې سره او بې بره جنګ لوی میدان شو.
یوه خوا سره انقلابیون(شورویان) او بله خوا امریکایي امپریالیزم د «تورې ارتجاع» په وسیله، د پاکستان اسلامي جمهوریت تر چتر لاندې، د خپل خپل خدای په زور سره ونښتل. د مادي او اجتماعي عدالت نړیوال پاسوال (شوروي اتحاد) هم په یوه داسې دلیل، چې یوازې ځانته یې د قناعت وړ وه، په افغانستان رانوت. هغه لومړی د افغانستان ښارونه، بیا کلي، بیا غرونه لټ پر لټ کړل، خو په یوه امریکایي سپیشل فورس وانه وښتل. پوره یوه لسیزه کې یې، د یو درجن عکاسانو، جورنالستانو، او دیپلماتانو نومونه اعلان کړل، چې افغانستان ته د جاسوسۍ په تور راغلي او دوی نیولي ول.
شورویان ورک شول، خو د شورویانو پر ضد د جنګ نغاره پوره څوارلس کاله په شورماشور وه!
بیا د جنګ بل فصل راووت. ددغه جنګ میدان ښارونه وه او کابل ښار، د ملک په سطحه، د جنګي ښارونو په سر کې ؤ. اوس نو د جنګ قومانده په الله اکبر ورکول کېده. هره ګولۍ په الله اکبر سپره، د دښمن په ټټر او ککرۍ ننښتله.
اوس د جنګ ژبه یوه وه،
ادبیات یې یو ؤ،
فکر او عقیده یې یوه وه،
سپاهیان، ښېرغونه او قوماندانان یې هم یو رنګ او یو خېل ول،
خو په همدې جنګونو سره، د جنګ د مقتولینو او ماتو ګوډو، وړو زوړو شمېره درې څلور میلیونو څخه واوښته.
او دغه زور ټول په ځان کې اوبه کړل.
هرې خوا غوښتل مقابله خوا بدله یا (اصلاح!) کړي.
دلته څه جنګونه انقلابونه چې شوي، ټول یوه ریښه لري: د بل بدلول- اصلاح کول!
د تېرو درې څلورو لسیزو نسلونو، د یو بل په بدلولو سره، وینه تویول دلته فرهنګ کړل.
خو اوس داسې برېښي، چې کتابونه د زړښت ناروغۍ وهلي دي.
مکتبونه سرکوزي شوي دي.
بیرغونه له ډېره شرمه را لوېدلي دي.
دغو مړو کتابونو او د بل بدلولو ژوندخوړولو او ژوند خوړونکو فلسفو، او ځاناخبرو عقیدو دلته ټول انسانیت مات کړ. موږ اوس هم بنیادمان یاستو؛ خو انسانیت مو په شک کې دی!
اوس په اته څلوېښتو دموکراتیکو ملکونو کې بره ناسته امریکا راغلې چې موږ ته د دموکراسي او لیبرالیزم واکسین را ولګوي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

او غرونه بیا اورشیندني کوي. د فاسفورسو، امونیم نایتریتو او واسکټونو په دغو اورونو کې، زیاتره زموږ لوخ مخونه، لوخ سرونه، لوخې پښې او ډېرې سوزي.
دا هم مجبور دي؛ ها هم مجبور دي!!!

څنګه یې کوي، راباندې وشول!

آخر موږ خو نه غوښتل؛ ټول را باندې وشول، او را باندې کېږي!
ما هېڅ نه دي کړي!
زه له ګناه معصوم یم! دا ټول خارجیانو وکړل!! خارجیان دې تاوان ورکړي!!!
خارجیان دې دا وطن آباد کړي.
خارجیان دې دلته سړک، او برق، او زراعت او صنعت جوړ کړي.
اخر خارجیان ډېر ملامت دي.
اخر ولې داسې سراسري معلولیت؟
ولې دومره پراخ انساني منفعلیت؟
آخر ولې موږ ټول مجبور نفوس یاستو؟؟؟
څه شول ها سینه چاک بل بدلوونکي (اصلاحګر)؟ څه شول ها کرکجن دوزخي بل اصلاح کوونکي (بدلونکي)؟
په جبلستان، په وزیرستان، په نورستان، په تورکستان او پښتونستان کې، د ملا په جامه کې مرګیال جنګیالی مجبور دی.
سرباز مو مجبور دی، ملا مو مجبور دی.
قاتل مو مجبور دی، مقتول مو مجبور دی.
زوم مو مجبور دی، ناوې مو مجبوره ده.
او مجبور بیا معلول دی!
ارګوال مو مجبور دي، کوټه وال مو مجبور دي! واړه او زاړه را په کې مجبور دي.
ټول را پکې مجبور دي.
یو را پکې نامجبور نشته!
هر کار مو مجبوري ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینښه او خوب مو د مجبورۍ دي.
ژوند او رواجونه مو د مجبورۍ دي.
ودونه او خیراتونه مو د مجبورۍ دي.
سیالي او شریکي مو د لویې لویې مجبورۍ نښې دي.
ژوند مو د مجبورۍ عبادت او اطاعت دی.
حتا بدې خبرې، بد نېتونه، بد رفتارونه، بد چلندونه، بد بد جنګونه،
وهل، نیول، بندیانول، په پانسی خېژول، مو له مجبورۍ دي.
په داسې یوه خدایي هېواد کې چې هم پاچا مجبور وي، هم غل، هم پولیس، هم قاضي، هم مفتي، هم ملا، هم په ډالرو سپور روښانفکر،
هم بډېخور، هم بډې ورکوونکي،
هم مدني فعال او هم بهرنیو فوځونو سره په ډالرو مقرر ترجمان (چې په خطري شپېو کې یې یاسین په خوله وي) مجبور وي!
نو د مجبوریت په یوه داسې زندان کې څوک آزاد پاتې شو؟
بیا دلته د کار او د میدان او د ژوند سړی څوک پاتې دی؟
نو میدان د چا شو؟
واک د چا شو؟
واکمن څوک دی؟
او موږ مجبور، معلول او د نورو د کارونو او فعالو علتي دریځونو پسمانده او تفاله نه شو؛ نو څوک شو؟؟؟
د مجبوریت دغه دوزخ کې، آزادي، استقلال، تاریخي افتخارات، جنګاورۍ...څه شی دي؟؟؟
آخر علت څوک دی؟
آیا که خدای په روس او امریکې را قیامت کړي،
زموږ عاجزانه (زنانه) مجبوریت به ختم شي؟
نور به معلول نه وو؟
سوال به نه کوو؟
موږ به د خپل ژوند او سرنوشت او نن او سبا خاوندان شو؟
زموږ ورځ به ښه شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

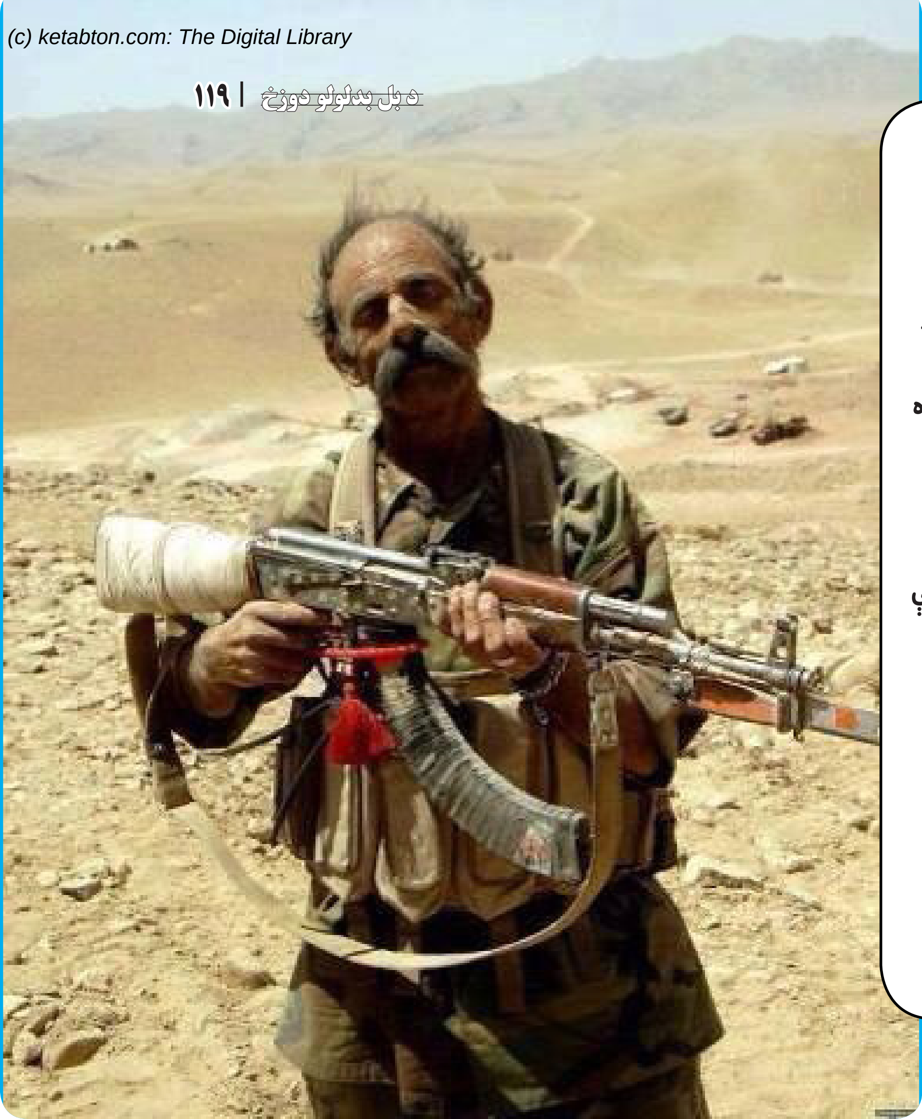

دا څوک دی؟ چېرې دی؟ له کومه شو؟
څه یې وکړل؟ څه پرې وشول؟
باور وکړئ، چې زه هم نه پوهېږم! خو ور ته
ځیر شئ. دا عکس ذهن کې لس کاله شاته
یوسئ. داسې لس لس کاله نور هم شاته ولاړ
شئ. اوس یې د مور تې ته پروت وګورئ...
هااااى، ذهن–د بل بدلولو ذهن له انسان څه بده
بلا جوړولای شي!
که دی ماشومانو ته په لاس ورشي؛ نو ټوپک
به ترې واخلي. ټوپک به مات کړي، په تیرو
اوسپنو به یې نغری جوړ کړي، او پر لرګو به یې
اور بل او کچالان پاخه کړي او دې سره به بوډا
ماشوم ته د مور د شیدو بوی ور په یاد شي!

(ته څوک یې؟
تر اوسه چېرې وې؟
او د ژوند دومره تجربې د څه لپاره وې؟
چې ورته ځیر شوم هر سړی تنها و،
هسې د لېرې نه هجوم ښکاري.)

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلوېښتم ګام

ځمکه د انسان د ښکار ځنګل

اه، نشوم موسيقار، چې په دومره نعرو کې سپينه مينه
ګوره لمبه شم!
لمبه شم او له ماشومتوبه را څخه ورک پلرني - خدايي
کلي په لور خپله وجودي برخه والوزم!
آرام شم،
بې غږه او بېغمه شم!
او نور په ځمکې کې - چې د انساني ذهن تر ښکيلاک او زبېښاک لاندې، د انسان
د ښکار په ځنګل بدله شوې - يوه انساني خبره، يو انساني کار او يو انساني فعل
ترسره نکړم!؟

خپله محکمه:

آيا کولای شم، د يوه مقتول د کبر شناختې، عکس، يا لکړه باندې را څرېدلې، د

**دا جنګيالي د څه لپاره، دا وسلې د څه لپاره؟
باور وکړئ، کار ختم دی، نشته داسې څوک چې ماشه
پرې راکش شي.
شکر کوم چې په هيڅ انسان مې ماشه نه ده را کش
کړې، خو په مينه ناک آواز وايم چې دا کلمې د هيڅ
شريف انسان سپکولو لپاره نه کاروم. ټوله هڅه مې دا
وه، چې ددې هېواد له هر ښتيني او خدا دوسته بچي
سره، په هغې تراجيدۍ وژاړم، چې پخپله مو ځانته
سرنوشت کړې.**

(c) ketabton.com: The Digital Library

واده د اولې شپې د زري کميس رېښکيو کې، د يوې ګلمخې خور او مور د وچو شويو چيغو له زبوم وهلې حافظې څخه ځان سلامت «تېر» کړم؟
آيا کولای شم، د وطن هره کونډه خور يا مور يا لور، په دې خبره «دنيا زما او ستا نه ده!» له خپلې مخې لېرې کړم؟
آيا کولای شم، د مثالي عدالت په تله کې د يتيم اوښکو په مقابل کې، د بنجاره نانځکه، يا هوايي پوکانه کښېږدم؟
آيا کولای شم، د شهيد په نامه، له دولت څخه درې سوه روپۍ تقاعد واخلم؟
آيا کولای شم، د شهيد د ورثه په نامه حج ته ولاړ شم؟
آيا کولای شم، د خپل سور کفنه، سوځېدلي، او شنه اوښتي شهيد د کبر په خاوره، د خپل ماشوم «نظر وچ» کړم؟
او آيا کولای شم، د خپل زوی، ورور، پلار د قتل په تور، خپله قاتل شم؟
که ځواب مې هو وي؛ نو بنيادم به وم؛ خو انسان به نه وم!

تاسو هم لاسونه را سره پورته کړئ!

زه له هر هغه انسان ورور او انسانې خور څخه په ټول ځان عذر غواړم، که دلته راغلې اندونه، نظرونه او بحثونه د خپل فکر، باور او دريځ خلاف انګيري!
زه دښمن نلرم. او هېڅوک پخپله دښمنی نه پېژنم؛ ولو که څوک وغواړي، له پاسه په سر پښه را کښېږدي!
بس په همدې ځای در څخه جلا کېږم:
خدای تعالی دی مونږ د خپل عشق او رحمت په اقيانوس کې داسې ډوب کړي؛
چې پرته له بې قيد او شرطه مينې او لورينې هېڅ احساس را پاتې نشي،
پرته له مينې کومه خبر په خوله رانشي،
پرته له مينې کوم کار مو له لاسه ونشي،
پرته له مينې په کومه خوا زمونږ پښه ولاړه نشي،
پرته له مينې هېڅ فکر، تصور او خيال زمونږ زړه او ذهن کې پيدا نشي: ګوندې که داسې د بل بدلولو عادت مو د تل لپاره ختم شي!
ټول ژوند الهي باران دی. نو د څه شي شکايت وکړم، په څه شي قضاوت وکړم!؟
نو ای لويه خدايه!
ای د عشق او رحمت بې شانه سمندره! زما اراده نه؛ بلکې په هر کار کې دې ستا اراده جاري شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوځلوېښتم ګام

من گُنگ خوابدیده و عالم تمام کر
من عاجزم زگفتن و خلق از شنیدنش
شمس

دا ګام به په ګډه ليکو. خو زه تسليم يم! دلته ستاسو ګام دی؛ نو بسم الله کړئ: (.................................)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پای دمه

دا ددغه مزل د پای دمه ده. زه خاموشېږم؛ بېخي خپله خوله تړم. تاسو هم خپل شریف خاموش حالت خوندي ولرئ. دلته د غړ او رڼا ستورمزلی، په غیر شخصي ارادې سره غړ شیندي: هغه په تبتي راهب مشهور دی؛ خو په ظاهره ربازار تارز نومېږي، او د «رود پر غاړه پردي» شاعرانه کتاب کې خپل شاگرد ته د «حقیقي تسلیم» تر سرلیک لاندې، د غړ ژوندي ژوندي غشي اوروي:

حقیقتي تسلیم

«تسلیم، خدای ته د رسېدلو لار ده.»

«خدای ته د رسېدلو لار، خدای ته تسلیمېدل دي؛ په روح سره، پوره او بشپړ! داسې چې ستاسو ترمنځ هېڅ واقع ونشي!»

«تسلیم یوازینۍ لار ده! تل ځان د هغه پر مخ پرانستي لره، د هغه او د هغه د عشق په لور، او هرڅه چې کوي، باور پرې وکړه!»

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هغه وخت دې چې د حقيقي تسليمېدلو هنر زده کړ، روح په رښتينې معنا سره، له خاورين معبد څخه وېستل کېږي، او مخ پورته، هغه ځای ته چې دمخه ورڅخه راغلی وه، لوړ ېږي.»
«يو ځل چې دروني ژوند درک کړې، بيرونی ژوند بيا غير واقعي او ناڅيز، ډېر ناڅيز در معلومېږي.»
«ته د پروردګار سعادت ته لاره مومې...هغه وخت بيا په هرڅه کې او ټولو وجودونو کې، الهي هستي مشاهده کوې او همدا شان په ټولو پېښو کې د هغه مقصود پېژنې...»
«خو د هغه عشق هغسې ګوره، چې په ټولو وجودونو، ټولو قدرتونو، ټولو شخصيتونو، او آسمان کې ټولو خورو ورو شکلونو کې را څرګند شوی.»
«او هغه د ژوند څټ ته (له سترګو) پټ دی.»
« د تلپاتې نيکمرغۍ سرچينه، د ځان ليدل دي په ټولو کې.»
«په داسې حال کې، چې د بشر ټول درد او رنځ، د ځان دننه د همدغې الهي هستۍ کشفول دي.»
«ښادي يوازې په ابدي ګور کې موندل کېږي. او تر هغو چې ستا اصلي وجودي برخه، پر ته له خدايه د بل څه په لټه کې وي، د خدای د اقليم په لور به سفر ونه کړي؛ بلکې ددغې خاورينې دنيا په زنځيرونو کې به زنداني وي.»
نو «ته څه غواړې؟ له خدای سره په آزادۍ کې ژوند کول، يا د ځمکې په جېل کې وخت تېرول؟»
نوره نو دمه ده، دمه ده، دمه ده...!

برکت مو نصيب شه!

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library